

የተቆለፈበት ቁልፍ

ምህረት ደበበ ገ/ጻዲቅ

መጋቢት 2005 ዓ.ም.

© መብቱ በሕግ የተጠበቀ ነው።
All Right Reserved

First Published 2013
Addis Ababa, Ethiopia

የመጀመሪያ እትም
መጋቢት 2005 ዓ.ም.
ሁለተኛ እትም
ነሐሴ 2005 ዓ.ም.
ሦስተኛ እትም
ህዳር 2006 ዓ.ም.
አራተኛ እትም
መጋቢት 2006 ዓ.ም.
አምስተኛ እትም
ግንቦት 2006 ዓ.ም.

ለአስተያየት
ኢ-ሜይል: mirumercy@gmail.com

መታሰቢያነቱ

የልጆች ሁሉ ተንከባካቢና ተቆርቋሪ በቅርብም በሩቅም ለሚያውቃቸው ሰዎች ሁሉ ወዳጅና አገልጋይ በተለይ ለእኔ ደግሞ የልብ ጓደኛ ለነበረውና ባላሰብነው ጊዜና ፍጥነት ድንገት ባደረበት ሀመም በሞት ለተለየን የሴይንት ሊውሱ ዳንኤል ወዳጆ (ጋሽ ዳኒ) ይሁንልኝ። ዳኒ፡ ስትለየን እጅግ ብናዝንም ትተህልን የሄደከው መልካም ትዝታና ቅርስ ግን ሁልጊዜም ከኛ ጋር ይኖራል።

ቁልፍልፍ

መላኩ እቀጠሮው ስፍራ ለመድረስ ግማሽ ሰዓት ብቻ ቀርቶታል። ልቡ ስቅል ማለቱን አረማመዱ ያሳብቃል። መኪናውን በጥድፊያ አቁሞ ከኋላ ወንበር ሳምሶናይት ቦርሳውን አፈፍ አድርጎ ወረደና ወደ መኖርያ አፓርታማው ተጣደፈ። የሥራ ልብሱን ቀይሮ ሰሞኑን በስንት ምጥ ሲጽፍ የከረመውን ጽሑፍ ይዞ ወደ ፒያሳ ሊክንፍ ነው ዕቅዱ። ሰሎሜ ደግሞ በሰአት ጉዳይ ዝንፍ አትልም። አርፋጅም ከሷ ጋር ከነሙሉ ከብሩ አይሰነብትም። ከቦሌ ፒያሳ ድረስ ለመሄድ ስንት መሰናከል አለበት! መብራቱ፣ ታክሲው፣ እግረኛው፣ ሽረ ምኒ ቅጡ! ፒያሳ ለምን እንደ ተቀጣጠሩ ቢያስብም ለጊዜው በቂ ምክንያት ሊመጣለት አልቻለም። ደረጃውን በተቻለው ፍጥነት ወጥቶ ሦስተኛ ፎቅ ካለው አፓርታመንቱ ደርሶ ቁልፉን ከኪሱ ቢዳሰስ ቢያሰስ አጣው። በመጣበት ፍጥነት ከንፎ ከመኪናው ዘንድ ሲደርስ ሞተሩንም እንዳላጠፋው አወቀ።

የሾፌሩን በር ሊከፍት ሳብ ቢያደርገው ተቆልፎአል። በድንጋጤ ከው አለ። እየሀረ አራቱንም በሮች ፈተሽ፣ አንዳቸውም ከፍት አልነበሩም። ‘አ ... መላኩ ... ምነካህ? ... My God ...’ አለና እጁን እያወናጨፈ መኪናውን ተደግፎ ቆመ። ስሜቱን ለማረጋጋት እየሞከረ በሾፌሩ መስኮት አራጭልቆ ተመለከተ። በመኪናው የቁልፍ ማስገቢያ ውስጥ ያለውን ቁልፍ አጅበው ከአምስት የማያንሱ ሌሎች ቁልፎች ተንጠልጥለው ላመል ያህል ይወዛወዛሉ ... እንቁልልጭ የሚሉ ይመስላሉ። ተቀያሪ ቁልፎቹ ደግሞ እቤት ውስጥ ተቆልፎባቸዋል። “የተቆለፈበት ቁልፍ ... እኔንም ቆላልፎ አስቀረኝ!” አለና መስኮቱን ለመስበር አሰበ። ኪሳራው ታየው። በሽቦም ስርስሮ ለመክፈት ሞክሮ አቃተው። መፍትሄ ፍለጋ አንድ ሁለት ጓደኞቹ ጋ ደውሎ ሊያገኛቸው አልቻለም። የሰሎሜን ስልክ ደጋግሞ ቢሞክርም አይመልስም። መላኩ ሁሉም የጠመመበት መሰለው። ለቀጠሮው የቀረው እሥራ ሰባት ደቂቃ ብቻ ነው። ግንባሩ ላይ ያቸፈቸፈውን ሳብ በእጁ መዳፍ ጠራረገና ለትንሽ ጊዜ አእምሮውን አረጋግቶ ማሰብ ጀመረ። ድንገት ፈጽሞ ያልጠበቀው የመፍትሔ ብልጭታ ፈቱን እንደ ጠዋት ሀዳል አበራው።

ሰሎሜ በጣም ደክሟታል። የምትሰራው መክኒሳ አካባቢ ሲሆን የግዲን ነው ወደ ፒያሳ ያቀናችው። ማርቋድ አትወድም። ከውጭ አገር ለመጡ

አለቆቻቸው የሰራ ሪፖርት ማቅረብ ስለነበረባት በጠዋት ነው ሥራም የገባችው። የምትሠራበት ፕሮጀክት የጉዳና ተዳዳሪ ሕጻናትንና ሴትኛ አዳሪዎችን መልሶ የማቋቋምና ራሳቸውን የማስቻል ዐላማ ያለው ነው። ሥራውን ስትጀምር የነበራት ወሬና የሥራ መንግሣት አሁንም እንደጋለ ቢሆንም፤ የሥራው ውስብስብነትና የችግሩ ጥልቀት ግን ካሰበችው በላይ የተቆላለፈ ሆኖባታል። ድኸነት የችግር መንሥኤ ነው ወይስ ጦስ? የሚለው ጥያቄ ቀላል መልስ እንደሌለው ከተረዳች ሰንብታለች። ከተወሰነ ጊዜ ወዲህ ጭራሽ ‘ድኸነት ምንድነው?’ የሚለው ጥያቄ ራሱ እንቅፃልሽ ሆኖባታል። አሁን እንደገባት ከሆነ አንድ የጉዳና ተዳዳሪ ሕጻን ወይም ሴትኛ አዳሪ ችግራቸውም ሆነ ማንነታቸው ከገብረተሰቡ ሁኔታ ተነጥሎ የሚታይ ሳይሆን የተሳሰረና የተጠላለፈ ነው። ድኸነት ከባህል ጋር የተዋደደ የአስተሳሰብ ደባል እንጂ ቀንድ ያለው ጭራቅ አለመሆኑ ለሰሎሚ በቅጡ የገባት ራሷን እዚህ ሥራ ውስጥ ሙሉ ለሙሉ ካስገባች በኋላ ነው።

ሰሎሚ ከመካኒካ ፒያሳ ለመድረስ የወሰደባት 45 ደቂቃ አካባቢ ነው። በየቀኑ የራሷን መኪና አትነዳም። በሳምንት ሁለት ቀን ታክሲ ትጠቀማለች። መኪና መንዳት ከሰው ያርቃል የምትለው አባባል አላት። በታክሲ ከሲኤምሲ መካኒካ ለመሄድ እስከ አንድ ሰዓት ተኩል ይወስድባታል። ከሁሉ ሰው ጋር ታወራለች። አንዳንዴ ሊለክፏት የሚሞክሩ ጉረምሶች ባጭር ጊዜ ወዳጆቿ ሆነው የሆዳቸውን ሲዘገዝኩላት ይገኛሉ። ሰው አትፈራም። ለዚህ ደግሞ በጣም የጠቀማት ለሰው ሁሉ ያላት እውነተኛ ፍቅር ነው። ትንሽ ትልቅ፤ ደካ ሀብታም፤ ገጠሬ ከተሜ ልዩነቱ አይታያትም። ሰዎች ቆንጆ ነው፤ አስቀያሚ ነው ሲሉ የምሯን ግራ ይገባታል። ፍቅር ሊያስይዘው የሚችለውና የሚያገባው ሰው ካልሆነ በቀር ሌላው ሰው ሁሉ በሰውነቱ ያለው ውበት አይበላለጥም ትላለች። ለፍቅር የሚከፈተው ዐይናችን ብቻ ነው በማዳላት ሌላ ዐይነት ውበትን በማየት በተለየ ፍቅር የሚወድቀው። ከዚያ ውጭ ግን ሁሉም ሰው እኩል ነው የሚያምረው ብላ ሽንጧን ገትራ ትሟገታለች። ብዙም የሚያምናት አላገኘችም እንጂ።

ቀጠሮው ስፍራ ደርሳ ቀጭን የቅመም ሻይ አዘዘችና በመስኮት አላፈ አግዳሚውን እያየች የሐሳቧን ልጋም ለቃ ነገደች። ስልኳን ቤት ረስታው ስለነበር ቢያንስ እየደወለ ከሐሳቧ ንጉደት የሚያስተንጉላት የለም። መሳኩም ጋ መደወል አትችልም። ለነገሩ እሱም በቀጠሮ ማርፈድ የሚታማ አይደለም፤ ስለዚህ በመጣ ጊዜ ይምጣ ብላ ውጪ ውጪውን ማየት ቀጠለች።

ከተቀመጠችበት ካፌ ፊት ለፊት ታክሲዎች ይቆሙና ወራጁን አውርደው ካገኙ ተሜኙን ጉስረው ይከንፋሉ፤ በዙረታቸው ለመዞር ገንዘብ ለቀማ። አንድ አዲስ ሚኒባስ ታክሲ ሌላውን ለመቅደም ብሎ ፍጥነቱን ድንገት ገትቶ እንደውድድር መኪና ተጠማገዘ ቀጥ ብሎ ቆመ። በዚህ ጊዜ አንድ አዛውንት የኔ ቢጤ በድንጋጤ ከታክሲው ለመሸሽ ወደኋላ ሲያፈገፍጉ ከላያቸው የደረሱት

የተተለተለ ድራቅ እግራቸውን ጠለፋቸውና ወደ ኋላቸው ፍንቸር አሉ። ሁሉም ቀልቡ ያለው ቀድሞ መሳፈሩ ላይ ስለሆነ ዘወርም ብሎ ያያቸው የለም። ለቅጽበት ያህል ጥቂት ሰው ከብብ አድርጎአቸው ‘ተረፉ አባት?’ ሲል ሌሎችም በከንፈር መጠጣ የአበሻ የመጀመሪያ ርዳታውን ችረዋቸው አለፉ። ማንም ሳያነሳቸው እዛው እወደቁበት እንዳሉ የሚቀጥለው ታክሲ ሲመጣ ሁሉም ወደየራሱ የኑሮ ፍጫ ተጣደፈ። ሁሉም በየታክሲው ውስጥ ለመግባት ግፊያው ላይ አተኩረ። ባለታክሲውም ያያቸውም አይመስል፤ ቢያያቸውም ግድም አይሰጠው። አልግጫቸው ... እሱ ምን አገባው!

የሚቀጥለውም ታክሲ የጫነውን ጭኖ ሲነጉድ የመግባት ዕድል ያላገኘውም ለሌላ ታክሲ እሸቅድምድም አኩብኩብ። አዛውንቱም በወደቁበት ቁጭ እንዳሉ ትዕይንቱን ሁሉ ስትመለከት የነበረችው ሰሎሚ ከመቀመጫዋ ተስፈንጥራ ወደ ሰውዬው ሮጠች። አጠገባቸው ስትደርስ ሰውየው የተጋጋጠ ከንዳቸውንና አስፋልቱ ላይ ያረፈውን መቀመጫቸውን ያሻሻሉ። በዘመም ድምጽ “አይ አንቺ እመ ብርሃን እንዲየው ምናይነቱ ቀን ነው?” ... እያሉ ሲያጉተመትሙ ደረሰች። “አባቴ ተርፈዋል?” ብላ በድንጋጤ በርከክ ብላ ትከሻቸውን ደገፍ አርጋ ጠየቀቻቸው።

ዐይን ዐይኗን እያዩ ... “አይ ልጄ እመቤቴ አትርፍኛለች ... መትረፋንስ ... ብቻ እንዴው ሰው ሳንቲምም ሲወድቅበት ግድ ይለዋል ... አገጥብላለሁ ያነሣል ... ድካ ከሆነሽ ግን ይኸውልሽ ማንም ከቁብ አይቆጥርሽም ... አ ... አ ... አይ ... ይ ... እግዚሃር ያክብርሽ ... እመቤቴ አለሁ ትባልሽ ልጄ ...” አሉ ለመቀመጥ እየሞከሩ።

“ማነው ስምዎ አባባ?” አለቻቸው።

ስማቸውን ስትጠይቃቸው ገርሞቸው አሁንም ባትኩሮት እያዩዋት ... እ ... እ...እ አሉ ስማቸው እንደ ጠፋቸው ሁሉ። ለነገሩ እሳቸው የኔ ቢጤ ማን ስማቸውን ይጠይቃቸዋል? ስማቸውን ከተጠቀሙበት ካስር በላይ አመታት አልፈዋል። አባት ... ሽሜው... ሼባው ... ካልሆነም ... በቃ ... ያለ ስም ... የሚሰጠውን ቁራሽ ወይም ሳንቲም ጥሎላቸው ነው ሰው ሁሉ የሚሄድ። ስማቸውን ከጣሉበት ሩቅ ዘመን ወደ ኋላ ነገጉዱ። ከጥቂት ዝምታ በኋላ ያገኙት ይመስል ጉሮሮአቸውን እየጠራረጉ “አራጋው ... ነበር ስሜማ” አሉ፤ አሁን እንዳልሆነ ሁሉ። ከንፈራቸው ድርቅ ብሎአል። የፊታቸው ቆዳ ቁሩና ሃሩ አወይዞት አባራው በሰሱ ተደርቦበት እውነተኛ መልካቸውን ማየት አዳጋች ነው። ጥርሳቸው ከመበለዙም ባሻገር ታጥቦና ተፍቆም ስለማያውቅ በላይ ላይ የያዘውን ቆሻሻ እንደ ጋቢ ደርቦታል። ሽብሽብ ቆዳቸውና ነጭ ጠጉራቸውም ከጉስቁልናቸው በላይ የዕድሜ ባለጠገነታቸውን በግልጽ ይጠቁማሉ።

“ሰው ድሃ የኔ ቢጢ ሲሆን... ሰውንም ነው የሚደክየው ለካ’ አለች በሆዱ። “እኔም ሰሎሜ እባላለሁ ... በሉ ይነው ከመንገድ ላይ ... አባባ አራጋው” ... ብላ ከንዳቸውን ደግፋ አስነግቻቸው። ለመጨረሻ ጊዜ አገራቸውን ለቀው ከተሰደዱ በኋላ ማንም በሰማቸው ለዚያውም አባባ አራጋው ብሎ ጠርቶአቸው አያውቅም።

በሰሟ ለመጥራትም ተሳቀው ... “ልጄ እግዝየር ያክብርሽ ... ምን እላለሁ ሌላ ... የኔ ልጅ” ... አሉ አሁንም እንደ ተሸማቀቁ። በሰው መልክ የመጣች መልአክ እንጂ ሰውም አልመሰለቻቸው። የድምፃቸውን ድካምና የከንፈራቸውን ድርቀት አይታ ምናልባት ርቦአቸውም ይሆናል ብላ አሰበች።

“ድካም ያለዎት ይመስላል” አለች ምን ማለት እንዳለባት ስላላወቀች፡፡

“አዎድ ልጄ ድካሙማ ምን ልክ አለው? ሰሞኑን በጠቅላላ ጤናም አልነበረኝ። ተጋድሜ ነው የከረምሁት። ደግሞ ከመሙም በላይ አሁን የገዳኝ ረጋቡ ነው። ትንሽ አንጀቴን ማስታገሻ ላግኝ ብዬ አሁን ጥላ በረድ ሲል ነበር እኮ ወደህ የመጣሁ። ከፋ ቀን ... በንቅርት ላይ ጆሮ ገድፍ ...!” አሉ አተነፋፈላቸውም ፈጠን ብሎ። የትንፋሻቸውም ጠረን ጠንካራ ነው። ሰሎሜ ለይታ ባታውቀውም የራሱው ሰው የጠኔ ጠረን ነበር። መራባቸውን ሲነግሩዋት ይበልጥ ያሳዘኑዋት ሰሎሜ

“እስኪ እዚች አረፍ ብለው መክሰስ ቢጤም ቀምሰው ይሄዳሉ ...” አለቻቸው በጆጃ እሳቸውን ደግፋ የነበረችበትን ካፌ ባፏ እየጠቆመች።

“አዩ ልጄ እኛ እካ እንድንገባ አይፈቅዱልንም ... ቆሻሻ እንደ ነካው እንጨት ነው ሰድበው አመናጭቀው የሚያባርሩን። አንች ያለዳሽ ምን አስጨነቀሽ? ልጄ ... ተርፌያለሁ እዚሁ ልሁን ግዴለም” ብለው ሲያመነቱ

“ግዴለም ከኔ ጋር ነዎት... ይምጡ” ስትል አሁንም እንደ ደገፈቻቸው ... እሳቸውም ሲፈሩ ሲቸሩ ተከትለዋት ወደ ካፌው አመሩ።

በቅርብ ርቀት ያዩአቸው ተሰባስበው የነበሩ ያካባቢ ጎረምቶች በማሾፍ መልክ

“ነፍሷ አዲስ ገቢ ዳያስፖራ ናት መሰል ... አሁን ብሯን ስትጨርስ ... ወይ አንዱ ሲቀበላት ... ያው ማሱን ትቀላቀላለች...” ሲል ... ሌላው ተቀብሎ ...

“ውይይይ ... እንዲያው እኔ በሆነኩ የወድቅሁት ... እቧ ካቀፈችኝ እንኳን አስፋልት ላይ ብረት ላይም ይከስከሱኝ” ሲል ከት ብለው ግቁ። ሌላው ተከትሎ ...

“እቤት ቅናት ... ሺባው አሁን ምናል ቫክኑን ዐቅሮ ማኪያቸውን ፋት ቢልበት ...” ሲል አሁንም ካካካ ብለው ግቁ። ሰሎሜ ሁሉንም ሰምታ ቀልዳቸው ፈገግ ቢያደርጋትም ... ጭካኔያቸውና ብልግናቸው ግን አናደዳት።

በዚህ መሃል አንድ ሀገሩ ጨብረር ያለ የአካባቢው አለቃ የሚመስል ጉልበተኛ ቢጢ ነገሩን የታዛቢ ያህል ሲያይ ኖሮ፡ “ሰማ አሁን ቀልደህ ሞተሃል። አያትህ አይሆኑም። የሆነ ገጌ ነገር ናችሁ። አረፍ ነን ብላችሁ ከሆነ ምንም የሚያስልጥ ነገር የለም። ነገ እኮ ሁላችንም ያው ነን። አቦ ምናይነት ጨው ራስ ብቻ ነው ባካችሁ አገሩን የሞላው!” ብሎ ከቆመበት ወደነሰሎሜ ጠጋ እያለ ወጣቶቹን ከፍ ዝቅ አርጎ ተመለከታቸው። ልጁ ለድብድብ የማይመለስ በቀላሉ እንዳውሬ የሚያደርገው ይመስላል። ሁሉም ባንዴ ዝም ሲሉ ከመካከላቸው አንዱ፡ “አንተ ደግሞ ሰሌ ሁሉን በቃ ሲርየስ ነው ምትወስደው። እኛ ዝም ብለን ነው ሙድ ለመያዝ ያህል” ብሎ ነገሩን ለማቃለል ሲሞክር የባስ የተናደደው ሰሎሞን፡ “በቃ ይሄን ርሳስ እንዳልሰካብህ ሂደህ ሙድ በምትይዝበት ሙድ ያዝ የማነው ጨው ራስ” አለ ንዴቱ እየጋመ። ከዚህ በኋላ ሁሉም ምንም አላሉም። ሰሎሜም አሁን ከኚህ የኔ ቢጢና ከነዚህ ፈዘኛ ጎረምቶች ማነው ድካ አለች ለራሷ። የሰሎሞን ሁኔታ ግን ሁሉንም ባንድ እንዳትፈርጃቸው ለልቦናዋ ሚዛን ሰጠው። ሰው በምንም የኑሮ ደረጃ ውስጥ ቢገኝም የሚኖረውን የሕይወት አተያይና እቋም ሊመርጥ የሚችል ባለፈቃድ ፍጥረት ነው። ስለዚህም ሀብት ጨዋ አያደርግም፤ ድክነትም ለባለጌነት ምክንያት ሊሆን አይችልም ብላም አሰበች።

“ጀለስ ዝም በያቸው እነዚህ አፋቸው እንዳመጣላቸው የሚሸኑ ጨው ራሶች ናቸው። ዝም በያቸውና ሂጂ አንቺ።” ብሎ ከቆመበት በመነሳት ላይ ያለ መኪና አይቶ የጥበቃ ቴፕ ገንዘብ ለመቀበል ይመስላል ጥሎአቸው ሂደ። የሰሎሜና ያባባ አራጋውም ፈገግታ ሰሎሞን ላሳየው በጎነት በግዜር ይስጥልኝ መልክ ብልጭ ብሎ ጠፋ። አባባ አራጋውም ቢሆን የጎረምቶቹን ቀልድ እንዳልሰማ ለመሆን ቢሞክሩም ፈታቸው ላይ ያለው መሸማቀቅና ብስጭት የሰውን ስሜት ማንበብ እንግዳ ለማይሆንባት ሰሎሜ አልተሰወረባትም። አሁንም አሳውንቱ አሳዘኗትና ... “አባባ ያገሩን ጎረምታ ሁሉ እኮ አስቀናነው ...” ብላ ነገሩን በቀልድ ለማርገብ ፈገግ ስትል እሳቸውም ፈገግ ለማለት ሞክሩ፡፡ ከሕመም ሥቃያቸውም እየታገሉ።

የካፌውን በር ከፍታ አሳውንቱን እንደደገፈች ስትገባ ያጋጠማት ነገር ግን ከጠበቀችው በላይ ነው ያስደነገጣት።

“ እንዴ ሽረ ቆይ ... እ...ዛ...ው... ወዴት ነው የኔ እገት?” አለች አንድ አስተናጋጅ ቁጣን፤ ግራ መጋባትንና ከፊል መጸየፍን በሚገልጽ የፊት መጨማደድ።

ሰሎሞን “ይቅርታ ... አሁን እዚህ አስፋልት ላይ መኪና ገፍትሮአቸው ወድቀው ነው። አሟቸዋል ደግሞም ርቦአቸዋል ... ትንሽ ነገር ይቅመሱና አረፍ ይበሉ ብዬ ነው። ከእኔ ጋር ናቸው።” አለች በተረጋጋና በለሰላሳ ድምፅ።

“የኔ ቢጤ፣ ጋዜጣና ማሰባሰቢያ ነጋዴ ምናምን ማስገባት አይፈቀድም። ደንበኛ ይረብሻል። ከፈለግሽ ውጪ ርጃቸው።” አለችት የእግር ጣቶቿ ካደረገችው ከፍት ሜማ ሞልተው የተረፉት ደልደል ጠቂር ያለችው አስተናጋጅ፣ አንቺ መቆየት ትችያለሽ፣ እሳቸውን ግን ይዘሽ መግባት አይሆንም በሚል ድምፅ።

“የምንጠቀመውን እኮ ያው ገዝተን ነው። እስኪ እያቸው ... አንቺስ አያሳዝኑሽም እንዴ! እንዲህ እያቃሰቱ። ላንቺም እኮ አያትሽ ሊሆኑ ይችላሉ!” አለች ሰሎሞን አሁንም በትዕግሥት። በካፌው ውስጥ የተቀመጡት ተስተናጋጆች ያልጠበቁትን አንዳች ተውኔታዊ ትርጓሜት የሚያዩ ያህል ዐይኖቻቸውን አንዴ ወደ አስተናጋጅ፣ አንዴ ደግሞ በትተ ለብሰው ቆንጆዋን ወጣት ደገፍ ባሉት የኔ ቢጤ እንዲሁም በሰሎሞን ላይ ያቀያይሩ ጀመር።

አረንጓዴ ጉርድ ቀሚስና በከፊል የወየበ ነጭ ውጥርጥር ያለ ሽሚዝ የለበሰችው አስተናጋጅ ቁጣዋ እየናረባት “ነገርኩሽ እኮ እኛ እዚህ ተቀጥረን ነው የምንመራው። ይሄ በጎ አድራጎት ድርጅት አይደለም። የወደቀ የኔ ቢጤ ሁሉ የሚታከምበትና የሚረዳበት ጤና ጣቢያ አይደለም ነው የምልሽ። ደግሞ አያቱ ይሁኑ አይሁኑ አንቺ አትነግራኝም፣ አቦ በናትሽ አትረብሽና!” አለች እየተመናጨቀችና አላሳልፍም በሚል መንገዳቸውን እየዘጋች።

“ይቅርታ የውልሽ የኔ እመቤት የምትይው ይገባኛል። ግን ደግሞ ማንም ሰው፣ ድኻም ቢሆን ሁብታም ከፍሎ እስከ ተስተናገደ ድረስ ሊከለከል አይገባም። አሁን እዚህ ለልመና ሳይሆን ለመስተናገድ ነው የመጣነው። አንቺ ልትረጅን ካልቻልሽ ወይ ባለቤቱን ወይም የካፌቱርያውን ኅላፊ ማናገር እፈልጋለሁ።” አለች ሰሎሞን ራሷን ለማረጋጋትና ነገሩን በትክክለኛ መንገድ ለመፍታት እየሞከረች። ትዕይንቱ የበለጠ የተስተናጋጅቹን ሁሉ ቀልብ እየሳበ ሄደ፣ ነገሩን ሲከታተል የቆየ አንድ ተስተናጋጅ በስጫት ብሎ

“አይታዲያ ሁሉም ሰው ሰፍ ለብሶ እንግሊዘኛ እያወራ ነው መስተናገድ ያለበት። ድኻሰ? ደግሞ እኚህ አዛውንት ድኻ መሆናቸው ወንጀል ነው? በዛ ላይ ለምን ይዛቸው እንደመጣች እየነገረችሽ ነው፣ መኪና ገፍትሮአቸው ወድቀው ነው ብላሻለች። ሲሆን መርዳት ሲኖርብሽ ጭራሽ ለስድብ ትጋበጥለሽ እንዴ? አሁንስ ይሄ አገር ተበላሽ እኮ ኃበዝ...” ብሎ ንትርኩ ውስጥ ሳያስበው ገባ።

የሰሎሞን ያስተናጋጅ አለመግባባት የካፌቱርያው ጸብ ወደ መሆን

እየተሸጋገረ መጣ። ሌሎቹም ተስተናጋጆች አንድ አንድ እያሉ ወደ ሰሎሞን ወገነው አስተናጋጅን ብቸኛ ተፋላሚ አደረጓት። ሌሎች ሁለት አስተናጋጆች ወደ ትዕይንቱ ሲቀላቀሉ የነገሩ ትኩረት መሳብና ወደ ጸብ መቀየር አይቀሬነት ያጋጋላት አስተናጋጅ የያዘችውን የሻይ ትሬይ ከፍ ዝቅ እያደረገች “የኔ እመቤት ትሰሚኛለሽ ምናል ሥራችንን ብንመራበት ባትበጠብቁን፣ ደግሞ ባለቤቱ እንዳንቺ ካለ ሥራ ፊት ጋር የሚያጠፋት ጊዜ የላቸውም፣ ከፈለግሽ ሰውዬሽን አዝለሽ መሆር ትችያለሽ። ፊልም የምትሠራ መስለሽ እንዴ ... የኛ ዘመናይ! ይልቁን ሥራችንን አትበጥብጪብን በሕግ፣ ከፈለግሽ ራስሽ መስተናገድ ትችያለሽ።” ብላ ጸቡን በቧና በሰሎሞን መሃከል ለማስቀረት ይመስላል የሌሎቹን ውረፋ ጆሮ ዳባ ልበስ አለች። አባባ አራጋው ግን የነገሩ አካሄድ ፈጽሞ አላማራቸውም። ጸቡ ውሎ አድሮ ለሳቸው እንደሚያጠቅማቸው ገብቶአቸዋል። አስተናጋጅም ቢሆን ነገሩ በዚህ ደረጃ ይካረራል ብላ አላሰበችም።

“ግዴል ልጄ ባክሽ በኔ ጦስ መዘዝ ውስጥ አትግቢ ... እኔው እንዳመጣብኝ እችለዋለሁ” አሏት ሰሎሞን ከካፌው ለመውጣት እየተዘጋጁ

በዚህ መሃል አንድ ሰው ከውስጠኛው ክፍል እነርሱ ወዳሉበት ተጠጋና ... “እ...እ ... ምንድነው ነገሩ? እንዴ ምንድነው ይህ ሁሉ ግርግር? ችግር አለ?” አለ ወደ አስተናጋጅ እየተመለከተ። የሷን መልስ ሳይጠብቅ ወደነሰሎሞን ዞር ብሎ “ችግር አለ? ይቅርታ እኔ የቤቱ ባለቤት ነኝ። የምረዳችሁ ነገር አለ?” አለ የግርግሩን መንስኤ ለማወቅ መልስ እየጠበቀ።

አስተናጋጅ ጌታዋን እንዳየች ውሻ የቁጣ ጅራቷን ሰብሰባ ... “ምን ባክህ ጋሽ ዳንኤል ይኸው የኔ ቢጤ ይዛ መጥታ ወድቀው ነው ምናምን እዚህ ይረፉ ትላለች። አይፈቀድም ይህ ሆስፒታል አይደለም ብላት፣ ከእኔ ጋር ሙግት ገጥማ ቤቱን ሁሉ በጠበጠችው።” ብላ የሰሎሞን ወንጀል አግንና፣ የብጥብጡንም መንሥኤ ከሽና አቀረበች። ተስተናጋጆቹ ደግሞ የመጣው አዲስ ሰው ባለቤት ሊሆን እንደሚችል በመገመት የእርሱን ፍርድና የሚቀጥለውን ትርጓሜት ለማየት አንገትና ጆሮአቸውን አሰገጉ። የነገሩን ግለትና የካፌውን ውጥረት የተረዳው ዳንኤል፣ “እሺ ... በቃ በቃ አሁን እናንተ ወደ ሥራችሁ ሂዱ። የሚያስፈልገውን እኔ አደርጋለሁ።” ብሎ በተረጋጋ አቀራረብ ወደነ ሰሎሞን ዞር ችግሩን ለመረዳት ሞከረ።

ዳንኤል የካፌው ባለቤት የወይዘሮ አሰለፈች ልጅ ነው። ለረጅም ጊዜ ሲሰራ የቆየውን ሥራ በቅርብ ነው የተወው። መጀመሪያ ላይ ንግድና ቢዝነስ ለምኔ ብሎ በተማረበት ሙያ ጥሩ ስራ ይዞ ባንድ የግል ባንክ ውስጥ በኅላፊነት ላይ ይሰራ ነበር። እናቱ ጤናቸው እየታወከ ስለመጣና ዕድሜያቸውም እየገፋ ስለ ሄደ ኅላፊነቱን እሱ ወስዶ የቤተሰቢኋ ቢዝነስ በመምራትና በማስተዳደር ላይ ይገኛል።

ዳንኤል ዕድሜው ከአርባ ብዙ ባይዘልም፤ ሞኝ ሰውነቱ ብዙ ካለመንቀሳቀሱ ተዳምሮ ግርጅፍ አድርጎት አምሳውን የደፈነ ነው የሚመስል። መላጣውና የሚያሳድገውም ጸሙ ይበልጥ አስረጅተውት አንቱ የሚሉት ጥቂት ሰዎች አይደሉም። ሁሉ ሙሉ ልብስ ያዘውትራል። ደግና ሰው ወዳድ ነው።

ይሄ የመጀመሪያ ድርጅታቸው ስለሆነና ለቤቱ የተለየ ፍቅር ስላላቸው፤ እስከ ቅርብ ጊዜ ድረስ ይህን ካፈ እናቱ ነበሩ ሙሉ ለሙሉ የሚቆጣጠሩት። አስተናጋጆቹም ‘ደንበኛ ንጉሥ ነው’ ብለው ሳይሆን ‘ደንብ ንጉሥ ነው’ በሚለው ወግ ነበር ሲሠሩ የኖሩት። እንደ አባባ አራጋው ዐይነት ሰው ደንበኛም ሆኖ ቢመጣ የቤቱ ደንብ የደመኛ ያህል ነው ተፋልሞ የሚያባርረው። ለነገሩ ደንበኝነታቸውም የግዢ ሳይሆን የልመና ሆኖ ሥራ መረበሹ አይቀርም።

“ይቅርታ! እም...ም... ወደ ጓዳ አካባቢ ስለ ነበርኩ ግርግሩን አላየሁም። ልረዳችሁ የምችለው ነገር አለ?” ብሎ ... እስካሁን ልብም ብሎ ያላያቸውን አባባ አራጋውን ሲያይ “እን...ዴ... አባባ እርሶ ነዎት እንዴ ... ምንድነው ነገሩ?” አለ ስማቸውን ባያውቅም የኔ ቢጤውን ያውቃቸዋል። ዐልፎ ዐልፎ ገንዘብና አሮጌ ልብስም ሰጥቶአቸው ያውቃልና እሳቸውም ያውቁታል። እሱን በማየታቸው ባንድ በኩል ትንሽ እፎይ አለ። የሆነውን ነገር ሰሎሚ ባጭሩ አስረዳቸው። “ትንሽ የሚቀመስ ነገር ቢያገኙና ዐረፍ ብለው ደግና መሆናቸውን ለማረጋገጥ ብዬ ነው” ብላ እዛው እንደቆመች የእርሱን ብይን በመጠበቅ ዝም አለች።

“እምም...ለም” ወደዛ ወደ ጓዳው አካባቢ አታመጧልያቸውም ... የሚደረግ ነገር ካለ እናደርግላቸዋለን ...” አለ ዳንኤል። የሰሎሚ ውበትና ለሰውዬው ያሳየው ርኅራኄ የእሱንም ልብ እያራራው። ባንድ በኩል እርሱም ደግፎአቸው ወደ ውስጠኛው ክፍል ይዘዋቸው ገቡ። ገና ብዙም ስላልመሸ እዚህኛው ክፍል ውስጥ ብዙም ተስተናጋጅ የለም።

አንድ ቀልደኛ ተስተናጋጅ “ወይ ካለው ተጠጋ ወይ ከቆንጆ ተደገፍ ... አለ ሌኒን” ብሎ ሰውን ሁሉ ሲያሥቀው ... የግርግሩ ፍጻሜ ሆነ። ሁሉም ግን የዳንኤልን ቸርነትና ትህትና ከአካውንቱ ስቃይ ይልቅ ለሰሎሚ ውበት እንደተደረገ ሳያስቡ አልቀሩም። ሳምንት ሙሉ የረባ ነገር ባፋቸው ያልዞረው አቶ አራጋውም ጥሩ የሥጋ ፍርፍር በለስላሳ የማጣጣም ዕድሉን በማግኘታቸው፤ አስደንብሮ የጣላቸውን ባለታክሲ ከልባቸው የተቀየሙት አይመስልም። ዳንኤል ከካፌው ጓሮ ካለው ቤት አሮጌ ልብስ አምጥቶ ጨመረላቸው። አርሳቸውም አመስግነውም ሊረኩ አልቻሉ፤ ሌላምን ሊሰጡት ይችላሉ?

ሰሎሚ በአጭር ጊዜ ከተከናወነው ፈጣን ድራማ ለመውጣት እየሞከረች አባባ አራጋውን ፈገገ ማየቷን ቀጥላለች። አጠገባቸው የተቀመጠው ዳንኤልም

ጓደኞቹን ረስቶ የባጥ የቆጡን ያወራል፤ ይጠይቃል የሰሎሚን ቀልብ ለመሳብ። ሰሎሚም ደግነቱና ትሕትናው ስላስደነቃት ደጋግማ እያመሰገነችውና የጠየቃትን እየመለሰችለት ልብ አቅላጭ ፈገግታዋንም በመጠኑ ታሳየዋለች። ደግነቱንና አክብሮት የተሞላው መስተንግዶን ባህርይው ነው ብላ ከመውሰድ ውጭ በሌላ አልተረገመችውም። ሰዎች የሚፈልጉትን እፍ አውጥተው በግልጽ ካልተናገሩ በቀር እንዲህ አስበው ነው፤ የሆነ ድብቅ አጀንዳ ይዘው ነው ብላ አትጨነቅም። በብልጽጎት ማሰብ በየዋህነት መኖር ነው መርሕዋ፤ አንዳንዴ ግን የዋህነቷ ብልጽጎቷን ስለሚያሸንፈው በብልጣብልጦች ትጎዳለች። በየዋህነት መግባት ሞኝነት አይደለም፤ በብልጣብልጥነትም መጠቀም አሸናፊነት ሊባል አይችልም የሚል ፈሊጥ አላት።

አሁን አይምሮዋን ወጥሮ የያዘው የአቶ አራጋው ጉዳይ ነው። ቀጥሎ ምን ማድረግ እንዳለባት አሳስቦአታል። በልተዋል፤ ደግሞም አሮጌም ቢሆን ልብስ አግኝተዋል። አደጋውም ቢሆን ለክፉ የሚሰጣቸው አይመስልም። የድኸነታቸው ጥልቀት ግን ከዕድሜያቸው በላይ ነው። ዕድሜያቸውም ቢሆን ከሰባ የሚያንስ አይደለም። ሰሎሚ ዝርዝር ታሪካቸውን የማወቅ ጉጉት አደረባት። ግን ልትዘጋ የማትችለውን ያንገረ እንደ መክፈት እንዳይሆንባት ዐስባ ተወቸው። ከገያ ዓመት በፊት ቀያቸውን ጥለው ወዳዲላባ የመጡት አባባ አራጋው ከሀዲስ አለማየሁ ፍቅር እስከ መቃብር ጋር የሚተካከል ታሪክ ነው ይዘው የሚሆሩት። ያልታተመ መጽሐፍ። ዛሬ ጉዳናውን የሞሉት ጉዳና አደር አዛውንቶች ሁሉስ ባለታሪክ አይደሉ? የነሱ ታሪክ የኛ ታሪክ ነው፤ ድኸነታቸውም የድኸነታችን መስተዋት። የአስተናጋጇም የዳንኤልም የባለታክሲውም ዐይነቶች አገሩን ሞልተውታል። እነሱም ታሪክ አላቸው።

አባባ አራጋው ነጭ ጸማቸውን እያሻሹ ቀጥሎ የሚሆነውን በመጠበቅ የቀረበላቸውን እንጂራ አሁንም አረፍ እያሉ መጉረላቸውን ቀጥለዋል። ዳንኤልም የሰሎሚን አድራሻ እንዴት እንደሚቀበል በውስጡ መብሰልሰሉን ቀጥሎአል። በዚህ መሃል አንድ ሰው ራሱን ብቻ ብቅ አድርጎ እነሱ ያለበትን ክፍል ማተረ። ሰሎሚ ባንድ ጊዜ ፊቷ ሁሉ ጥርስ በጥርስ ሆኖ ... “መላክ እዚህ ጋ... ወደዚህ ኖ” ብላ ለቅጽበት የሰፈነውን የጽጥታ ድባብ አደፈረሰችው። ጀርባውን ለበሩ የሰጠው ዳንኤልም አዛውንቱም ወደ በሩ አትጣጫ ባንድ ላይ ዞር አለ።

ሰዓቱ ከምሽቱ 12:30 ይላል። የቀጠሮው ሰዓት በአንድ ሰዓት ማለፉንም ልብ አላለችውም። መላኩ ተስፋ ቢቆርጥም ለማረጋገጥ ብሎ እያመነታ ነው የመጣው። ስልኳም ስለአልመለሰ ዝም ብሎ ቤቷ ከመሄድ ብሎ ነው የመጣው። እስካሁን እዚያው መቆየቷ አስደስቶታልም ገርሞታልም። ፊቷ ላይ ያለው የፈግግታ ጨረር ለወትሮው ላረፈደ ሰወ፤ የምትሰጠው አልነበረም። መላኩ ካረፈደባት ላመልም ቢሆን ማከራፊ አይቀርም። እሱ ደግሞ ሰሎሚ ስታኮርና

ማባበሉና እሷን ማግቱ ደስ ይለዋል። ለዚህም ይሆናል አንዳንዴ አውቆም ሳያውቅ የሚያረፍደው።

መላኩ ወደነሱ ሲያመራ ዳንኤልን ከሰሎሜ ጋር ማየቱ፤ ከነሱ ጋር የተቀመጡት የኔ ቤጤ አዛውንትና የራሱም ማርፊድ ተቀላቅለው አላቡን ምስቅልቅል አደረጉበት። አይ ዳንኤል እሱ መቼም የማያውቀው ሰው የለም አለ በልቡ። ከዳንኤል እንት ጋር አብረው ነው የኒቨርስቲ የተማሩት። በጣም የቅርብ ጓደኛው ነበረች። ወደ ውጭ አገር ከመሄዷ በፊት አይለያዩም ነበር። እሷ ህልግም ምኞቷም አሜሪካ ነበር። ቅርርባቸው ከመደበኛ ጓደኝነት ያለፈ እንደሆነ ለማንም የተሰወረ አልነበረም። ሳይታሰብ ግን በዕድሜ ከሃያ አመት በላይ የሚበልጣትን ከአሜሪካ የመጣ አበሻ የዩኒቨርስቲ ፕሮፌሰር አግብታ ለመሄድ እንደ ወሰነች ድንገት ነበር የነገረችው። ለተወሰነ ጊዜ ተረጋግታ የነበረችው የመላኩ ዓለም ምስቅልቅል ወጥቶ ነበር በጊዜው። ቢሆንም የሆዱን በሆዱ ይዞ እንደ ወንድም ሰርጓን አድምቆ፤ መልካምም ተመኝቶ ነበር የሸኛት። ባደረገችው ነገር እንደማይሰማ ግን በግልጽ ነግሮአታል። ግን ደግሞ የራሱንም ስሜትና ቅናት ስለሚያውቅ፤ ምክሩ የቅናት ጩኸት እንዳይመስልበት መጠንቀቁ ላንድ ጓደኛው የሚሰጠውን ምክር ለርሷ እንዳይሰጥ ዕንቅፋት ሆኖበት ነበር።

ከዛም በሁለት አመቱ የመኖሪያ ፈቃዷን ከያዘች በኋላ ከፕሮፌሰሩ ተፋታች። አሁን ተደላድላ የራሷን ኑሮ ጀምራለች እዛው አሜሪካ። ደጋማማ ጓደኝነታቸውን ለማጫር ብትሞክርም፤ መላኩ ግን ቅምም አላለው። ውስጡ ቁምም ሳያቁር አይቀርም፤ አፍቅሮ የተነጠቀ የሚሰማውን ያህል። ከወንድም ያለፈ ነገር ለእርሷ እንደሌለው ደጋማም ነግሮአታል። በህክምና ትምህርት ቤት ዐብሮአቸው ከተማረ ሌላ ልጅ ጋር እያወራች እንዳለችና እየከፃጀለችው እንደሆነ ነግራዋለች ባለፈው ወር። ልጅ ደግሞ አንድ ቁጥር የጥቅም አባዜ ያናወዘው በራሱ ፍቅር የሰከረ መልክ መልካም የሃኪም ልጅ ሃኪም ነው። በዚህ ጉዳይ ላይ ካንድ ጓደኛው ጋር ሲያወሩ፤ “እሱም እሷን ፈትቶ ያሜሪካ ህልሙን ያሳካ ይሆናል። ለፈቺም ፈቺ አለው እኮ! ተጋነነ ካልተባለ አሜሪካ ፈቶችና የውሸት ተጋቢዎች የበዙባት ነጻ የነጻነት አገር ከሆነች ቆየች።” ያለው ሁሉም አይረሳውም።

የሰሎሜ ፊት አፈካክና መላኩን ስታይ ያሳየችው ስሜት ዝም ብሎ ጓደኛ እንዳልሆነ እንዲጠረጥር አድርጎታል። መላኩ ከአጠገባቸው ሲደርስ ከመቀመጫው ብድግ ብሎ ... “መሌ ... መሌ ... አንተ ለመሆኑ ባገር አለህ? ... ወይ መሌ ደግሞ እንዴት ነው ያማረብህ ባክህ?... በጣም ጠፋህ እኮ። ማዘር እኮ በቃ ደጋማማ ነው የምትጠይቀኝ ... ሻረ ባክህ ጠይቃት ... ቤጤም በቀደም ደውላ ጠፋብኝ ስትል ነበር...” አለ አእምሮውን የያዘውን ሰሎሜን የመተዋወቅ ፍላጎቱን አጥፍቶ የልቦና ሚዛኑን ለማስተካከል እየታገለ። ሰሎሜ የመላኩ ገርልፍሬንድ ናት ብሎ በሐሳቡ ደምድሞአል። ጨዋ ወንድ አንዲት ሴት ከሌላ ወንድ ጋር መሆኑን

ካውቀ ወይም ከጠረጠረ፤ እጁንም ልቡንም መሰብሰብ አለበት የሚል መርሕ አለው። ይህን ደግሞ እንደ ሃይማኖት መመሪያ ነው የሚያከብረው። መላኩን ጥምጥም ብሎ ዐቅፎ ሰላም አለው። ዳንኤልን ሰላም ካለ በኋላ መላኩ ወደ ሰሎሜ መቀመጫ ጠጋ ብሎ “ሰሌ ... መቼም ሰውም አታረገኝ ... ይቅርታ ብቻ ነው የምለው... ማብራርያውን በኋላ... ካቅም በላይ የሆነ ችግር አጋጥሞኝ ነው... ፤ ስልክሽ ደግሞ አይመልስም... በደንና ነው?...” አለ ትከሻዋን እያሻሸ፤ ይቅርታ በቃላት ብዛት ይገዛ ይመስል የባጥ የቆጡን ቀባጠረ።

ሰሎሜ ፊቷ አሁንም በፈገግታ እንደተሞላ “ጠዋት ቸኩዬ ከቤት ወጥቼ ስልኬን ረሳሁት ... ይቅርታ። ደግሞ እዚህ ከመጣሁ በኋላ አንዳንድ ነገሮች አጋጥመውኝ በቃ ጊዜው እንዴት እንደሄደም አላወቅሁም። ይሄኔ የት እንደ ነበርሁ ታላላቅ አይደለም” አለች ማቅ እያለች እጁን በሁለት እጇ ይዛ እያሻሸች። ማንንም ቢሆን ከሃያ ደቂቃ በላይ አትጠብቅም። ይህ የሷ የቀጠሮ ሕግ ቁጥር ሁለት ነው። ቁጥር አንድ ደግሞ እሷ አታረፍድም። አባባ አራጋው አንዴ አንዱን አንዴ ሌላውን እያዩ በእግራቸው መሃል የያዙትን በትር ደገፍ እንዳሉ ግራ ቀኞቻቸውን ያጠናሉ። አንደበታቸው በዝምታ ቢሸበብም፤ ውስጣቸው በብዙ ጫጫታ መራወጡ አልቀረም። ዙሪያ ገባውን በእርምጃ እያዩ የሚቀጥለውን ነገር በመጠበቅ ወንበራቸው ላይ እንደ ተሰፉ ናቸው።

“መሌ ተዋወቃቸው አባባ አራጋው ይባላሉ። እዚሁ ነው የተዋወቅነው ዝርዝሩን በኋላ አጫውትሃለሁ። ከዳንኤል ጋር ማ አንተው አስተዋውቀኝ እንጂ፤ ቤተሰብ ትመስላላችሁ።” አለችው ወደ ዳንኤል ዞራ ፈገግ በማለት።

ትንሽ እንዳወሩ ዳንኤልም ጓደኞቹ ትዝ ብለውት ... “Oh my goodness.. ሻረ እኔም ልሂድ ጓደኞቼንም እኮ ረስቼ እዚሁ ቀረሁ... አይዞት አባባ እኛም እዚህ አለን እንግዲህ እንኳን እግዚሃር አተረፈም ... መሌ አትጥፋ.. ለማዘርም ደግሞ ደውለህ አለሁ በላት ... ሰሎሜ ... Really ...am so impressed... በጣም ደግ ሰው ነሽ .. እንግዲህ አሁንም መሌም ዘመድ ነው እንገናኛለን ... ዐደራ ... I really want to know ... ምን እንደምትሠራ ምናምን... ደግሞ ... was really a pleasure meeting you...” አለና ሁሉንም ጨብጦ ተሰናበቷቸው ጓደኞቹ ወዳሉበት ወደ ሌላው ክፍል ሄደ፤ ሰሎሜም ዳንኤልን ከልሷ አመሰግነችው። አዛውንቱም መሬት ለጥ ብለው እጅ ነሱ።

ሰሎሜ ለየኔ ቤጤ ገንዘብ መስጠት የሚለውጠው ነገር አለ ብላ አታምንም። የተለየ ነገር ካላጋጠማት በቀር በየመንገዱ ሳንቲም መስጠትም አትወድም። አባባ አራጋው ድንገት አሞአቸው ምግብ ለመግዛት እና ላንዳንድ ነገር ገንዘብ ሊያስፈልጋቸው እንደሚችል ዐሰበች፤ ጠቀም ያለ ብር ከበርሳዋ ውስጥ

አውጥታ በጃቸው ካስያዘቻቸው በኋላ፡ “ይበሉ አባባ አራጋው ... እኛም መሄድ አለብን ... እዚህ አካባቢ ከሆኑ ብቅ ብዬ አይቃላለሁ። በርታ ይበሉ።” አለች እንዲነሡ ለማገዝ እጇን እየሰጠቻቸው። እሳቸውም የተረፉቸውን ምግብ በፈስታላቸው ጨመሩና የሰጠቻቸውን ብር አሳቻ ስፍራ ካለ ኪስ ሰውረው ለመቅበር ድራቶአቸውን አገላበጡ። እጃቸውን ፈታ አድርገው ገንዘቡን በጨረፍታ ሲያዩት የብሩ ብዛት አንዳች ድንጋጤ እንደ ፈጠረባቸው ፈታቸውና መርበትበታቸው አስታወቀባቸው።

“ልጄ ይሄ ሁሉ ምን ይባላል። እንዲያው ምን እላለሁ የማታ እንጀራ ይስጥሽ... በድድሽ ብዬ። እመቤቴ ከክፉ ትጠብቅሽ። ብሩክ ሁኚ... ካይን ይሰውርሽ” ብለው ምርቃታቸውን አዘነቡባት። ሦስቱም ተያይዘው ወጡ። እንደገና ዳንኤልን እጃቸውን አውለብለበው ተሰናቡቱት።

አዛውንቱን ካሰናበቱ በኋላ ‘oh ... gosh ... እንዴት እንደራበኝ አትጠይቁኝ’ አለ መላኩ። ሰሎሜም “ኡፍ እኔም በጣም ነው የራበኝ ... ምሳም ትንሽ ከመቅመስ ውጪ አልበላሁም” አለችው።

“እውነት ...? ሻረ አንቺ ልጅ ... ራስሽን እኮ እየጎዳሽ ነው ... already ኮ ጠፍተሻል ምን ለመሆን ነው ...!” አለ ፈገግ ብሎ። “ሻረ ባክህ መች ደላኝ ለሱ... ዛሬ እንዴት ተወጥረን እንደዋልን አታውቅም... ያው ከሰዎቹ ጋር አንድ እንጀራ ቤት ሄደን ነበር፤ ብዙም አልሳበኝም ምግብ፤ እና ለዛ ነው።” አለች ከንዱን ያዝ አድርጋ። “እሽ, ሻረ እኔ እምለው እንዴት ነበር evaluation?” አለ መላኩ ትናንትና ስለ ፕሮጀክታቸው ግምገማ በስልክ የነገረችው ትዝ ብሎት።

“ጥሩ ይመስላል ... አሁን አሁን ግን በቃ ... ፕሮጀክት ማለት ... የችግር መፈልፈያ እንጂ በቃ ... ምንም ለውጥ ... አለ አይደል ሥር ነቀል ለውጥ ያመጣል የሚል እምነቴ እየጠፋ ነው። በቃ ሥራ ነው። ዕርዳታውን ከሚሰጡት ጀምሮ የፕሮጀክት ሠራተኞች፤ የመንግስት ባለሥልጣናችና ተረጂዎቹ ሁሉ ... ጥቅም እንጂ ለውጥ አይደለም ዐላማቸው። ርግጠኛ አይደለሁም በዚህ መንገድ ከድኸነት መውጣት መቻላችንን” ብላ የረጋገጠችም ስሜት ያዘለ የሚመስል እሮሮ አስማች።

“እምምም እኔ እንጂ ... እንደዛ ብሎ በደምሳሳው ሰውን ሁሉ መፈረጅ ይቻላል ብለሽ ነው? ለምሳሌ አንቺ ምን ጥቅም ፈልገሽ ነው? ማለቴ ልክ እንዳንቺ በየፈርጁ ሃቀኛና ለእውነተኛ ለውጥና ሰውን ለመርዳት የሚማሰኑ ብዙ ሰዎች ይኖራሉ። በእርግጥ ብስጭትሽ ይገባኛል። ግን ደግሞ ሌላ የተለየ ምን ማድረግ ትችያለሽ? ... ማለቴ የተሻለ አማራጭ አለሽ?...የርዳታ ደርጅትና ፕሮጀክቱ ሁሉ ቢዘጋ ... ከዚያስ?” አለ መላኩ የተሻለ አማራጭ አሳብ ለመኖሩም እየተጠራጠረ።

“እኔንጃ ... አሁን እሱን እንተወው ... ስለራበኝም ይሆናል አሁን። ባክህ ያንተስ ቀን እንዴት ነበር?... እስኪ ንገረኝ ምን አጋጥሞህ ነው እንዲህ ያረፈድኸው? የተረሳልህ መስሎሃል።” አለች ዐይናይን እያየችና ከንዱ ላይ ቆነጠጥ እያደረገችው። ርእሱንም ለመቀየር ... የምሯንም ለምን እንዳረፈደ ለማወቅ በመፈለግ።

“ቀ...ኑ ያው የተለመደው ነው፤ ሥራ ... ስብሰባ ... nothing new ... አለቃችን ከውጭ ተመልሶአል ...” አለና የመኪናውን ቁልፍ ከኪሱ አውጥቶ ተሳፋሪ በሚገባበት በር በኩል ሄዶ ሰሎሜን ካስገባ በሁዋላ እሱም ገብቶ ሞተሩን እያስነሣ። ወዲያው አንድ ወጠምሻ ጐረምሳ ራሱን አከክ አከክ እያደረገ ወደ መኪናው ሲቀርብ የጥበቃ ሒሳብ ፈልጎ እንደሆነ እንደሆነ ስለገባው ... ከኪሱ ውስጥ ያገኘውን ጥቂት ዝርዝር ብር ሳይቆጥር እጁ ላይ አስቀመጠለት።

“ይመቻችሁ ... ያው እዚህ አለን ሁሌም ... አትርሺን ስትመጡ እንግዲህ ጀለሴ ... ቅድም እኮ በጣም ነው ያናደዱኝ እነዛ ጨው ራሶች። ርሻቸው አንቺ። እኛ ካልተዘዘን ማን መጥቶ ሊያዝንልን ነው? አይገርምሽም። አንቺ ግን ይመችሽ፤ በጣም ደግ ሰው ነሽ” አለ ወደ ሰሎሜ እያየ። አባባ አራጋውን ይዛ ወደ ካፌው ለመግባት ስትሄድ በተረብ የለከፏትን ልጆች ዝም ያስባለላት ወጣት ነበር። አሁን ሲያናግራት ነው ያወቀችው ጨለመለም ስላለ። “ይቅርታ ቅድምም ሳናግርህ። በጣም እግዜር ይስጥልኝ። ማነው ስምህ ግን?” አለችው ሰሎሜ። መላኩ ለሚያወሩት ነገር እንግዳ ቢሆንም፤ መኪናውን ማስነሣቱን አቁሞ አንዴ ጎረምሳውን እንዴ ሰሎሜን እያየ ማዳመጡን ቀጥሎአል።

ወደ መኪናው መስኮት ጠጋ ብሎ “ሰሎሞን እባላለሁ። ያው እዚህ እየተጋፋን እንኖራለን። እሱ አይክፋው” አለ ራሱን አከክ አከክ እያደረገ። ኑሮው ቢከፋም ልቡ ግን አሁንም ልስልስ መሆኑ ያስታውቃል። ትንሽ አዋርተውትና አመስግነውት ሊሄዱ ሲሉ ላዩ ላይ እያለቀች ያለችው ስስ አዳፋ ጃኬት ቀልቡን የሳበችው መላኩ ከኋላ ወንበሩ ሥር ካለው ፈስታል ውስጥ ተንጠራርቶ ወፈር ያለውን የጨርቅ ጃኬት አውጥቶ ከላክስ አድርጎ ጠራውና “ሰሎሞን ትንሽ ሲበርድ ትጠቅምሃለች?” ብሎ ሊያቀብለው ሲዘረጋ።

“ሻረ አያስፈልግም ...” ብሎ እንደ መግደርደር ካለ በኋላ ከልቡ አመስግኖ ተቀብሎ በፈገግታ ነጠር ነጠር እያለ ወደ መጣበት ወደ ጨለማው ገብቶ ተሰወረ። መላኩ መሥሪያ ቤቱ ውስጥ ትልቅ ቅርጫት አስቀምጦ የመሥሪያ ቤቱ ሠራተኞች የማይለብሱትን ወይም ለችግረኛ መስጠት የሚፈልጉትን ልብስ እዚያ ዉስጥ እንዲያስቀምጡለት ያደርጋል። ከዚያ ውስጥ የተወሰነውን በፈስታል አድርጎ ሁሌም በመኪናው ውስጥ ይዞ ነው የሚሄደው። እንደ ሰሎሞን ዐይነት የሚያስፈልጋቸው ሰዎችን ሲቃይ አውጥቶ ይሰጣቸዋል። በተለይ ለፊልድ ሥራ

ሲወጣ በብዛት ይዞ በመሄድ መስጠት ይወዳል።

መላኩ መኪናውን አስነስቶ በደመነፍስ እየነዳ አራት ኪሎ አካባቢ ሲደርሱ፡ “ምንድነው መብላት ያለኝ ሰሊ?” አለ የመኪናውን ቴፕ ድምፅ እየቀነሰ። “እኔንጃ ... ትንሽ ጸጥ ወዳለ ቤት ብንሄድ ደስ ይለኛል ... ጫጫታው ናላዩን አዙሮታል” አለች ግንባሯን በግራ እጇ ደገፍ አድርጋ። “am sorry ... አይዘን ... አሁን ይለቅሻል ... ረታቡም ሊሆን ይችላል” አለ እሱም በራሷ ላይ የጫነችውን እጇን ያዝ ለቀቅ እያደረገ።

“እንጀራ ቤት ባይሆን ደስ ይለኛል። ከፈረንጆቹ ጋር ወደ አበሻ ቤት ነው ቀን የሄድነው። ለዛሬ እንጀራ ማየትም አልፈልግም።” አለች ቦርሳዋን ወደ ጓላ ወንበር ላይ እየወረወረች። ከዚያም ታስሮ የዋለውን ፀጉሯን ነጻ ለቃ በጣቶቿ በተን መንዘር እያደረገች ዘና ለማለት ሞክረች። እንደገና ተንጠራርታ ቦርሳዋን ሰባ ከውስጡ የጽዳት ፈሳሽ የያዘውን ብልቃጥ አውጥታ እጇ ላይ ፈሰሰ አደረገች። እጇን አሻሽችና “ትፈልጋለህ” ብላ ወደ መላኩ እጇን ዘረጋች።

“አይ ይቆየኝ” አለ እየተጨናነቀ በመጣው መንገድ ላይ አትኩሮቱን ለማድረግ እየሞከረ። “እም ...ም ... ቦሌ አካባቢ ወዳለው ታይ ቤት ብንሄድ? ጸጥ ያለ ነው፤ ደግሞም ቤቱም ምግቡም ጥሩ ነው።” አለ የምትለውን ለመስማት በጨረፍታ እያያት። “በጣም አሪፍ ነው፤ ግን ያው መንገዱን መቻል ነው፤ በአሁኑ ጊዜ መንገዱ መጨናነቅ ይበዛበታል።” አለች መስኮቷን እየዘጋች።

ሰሎሜ ሜካፕ መጠቀም አትወድም። ውሃ ግን ሁሉ ነገሯ ነው። ሁሌም በጣም ንጹሕ ናት። ብዙ ውሃ መጠጣት ትወዳለች። ዋናም ከገባች መውጣት አትወድም። በስሕተት ሰው የሆነች አሳኝ ይላታል መላኩ። ስትለብስ ግድየለሽ ትመስላለች። እሷ ግን ግድየለሽ አይደለችም፤ ሳታስብ የምታደርገው ምንም ነገር የለም። አንድ ጥንቁቅ ግድየለሽ የምትላት ጓደኛ ነበረችት። ያሏት ልብሶች ብዙ አይደሉም። ዋና ትኩረቷ ዋጋ ወይም ፋሽን አይደለም። ምችት፤ ጥንካሬና ጥራት እንዲሁም እርስ በርሳቸው ከሰውነቷና ከሰብእናዋ ጋር ያላቸውን መጣጣምና ውሕደት አይታ ነው የምትገባቸው። ስለዚህ ምንም ብትለብስ ለእርሷ ብቻ ተጨንቀው ተጠበው የሠሩት ነው የሚመስለው።

ዛሬ የለበሰችው የወየበ የሚመስል ፈዛዛ ጃንስ፤ ወይን ጠጅና ብርቱካንማ ሽጉርጉር ቶፕ ሲሆን ፈዛዛ የወይን ጠጅ መልክ ያለው ቀላል የቆዳ ጃኬት ጣል አድርጋለች። ጫማዋ ጥቁር ፑማ ስኒክር ሲሆን ቀበቶዋ ደግሞ እጅግ ለፍቶ የተለላለሰ ጥቁር ቆዳ ነው ልክ እንደ ቦርሳዋ። ቦርሳዋ የትንሽ ትልቅ ነው የያዘው ጉድ ሲታይ። ላፕቶፕ ኮምፒውተርን ጨምሮ ብዙ ወረቀቶችንና ጥቃቅን አስፈላጊ ንብረቶቿን አንግቧል ከአነስተኛ የገንዘብ መያዣ ቦርሳዋ ጋር። ፊቷም፤ ጥርሷም፤

ቆዳዋም፤ እንደ አስተሳሰቡዋ ጥርት ጽድት ያሉ ናቸው። አቋሟ ጠንካራ፤ ድምፅዋ ግን ለሰለሰ እንዳለ መብረቃ ለመስማት የማይሰለች ነው። ስትራመድ ፈጠንና ቀጥ ብላ ሲሆን፤ ስታወራ ግራ እጇን ማንቀሳቀስ ይቀናታል፤ የምታወራውን ሰው ዐይን ዐይን ማየትም ትወዳለች።

አሎምፒያን እንዳለፉ መንገዱ ተዘጋግቶ ብዙ ቆሙ። ጊዜው እየመሸ ቢሆንም የመኪናዎቹ ጡርንባ ጆሮ ያደነቁራል። “አ.ዩ. እንደ ፈራሁት በቃ መንገዱ ሁሉ ተዘጋግቶአል። አሁንስ በተለይ አርብ ማታ እኮ ወደቦሌ ከመምጣት ...” ብላ አረፍቶ ነገሩን መጨረስ እንዳታታት ሁሉ ወደ መላኩ አየች። መፍትሔው በእሱ እጅ እንዳለ ሁሉ። “አሁንም እንግዲህ አንዴ ገብተንበታል። እስኪ ትንሽ እንየው፤ ደግሞም አሳባሪና አማራጭ ሌላ መንገድ እኮ ያለ አይመስለኝም። በኡራኤል አድርገን በቴሌ በኩል ብንሄድም ያው ነው።” አለ እጆቹን መሪው ላይ አሳርፎ።

“እሺ አሁን ይህ ሁሉ መኪና ተሳስሮ የመቆሙ ምክንያት ምን ይባላል! ከተማይቱ ውስጥ ያሉት መኪኖች ሁሉ ቦሌ ነው እንዴ ያሉት? ደግሞ መደናቀር ... የከላክሱ ጨካኝነት” አለች አሁንም ድካሟ የፈጠረው ስሜት እየታወቀባት። መላኩ በቀስታ የሚሰማው መብረቃ ቀልቡን ስቦት ዝም ብሎአል።

“ለነገሩ የመንገዱ መጥበብ፤ የመኪናው መብዛት፤ ከቦሌ ሌላ ለመዝናናት የሚኬድበት ደገና ቦታ እጅግም አለመኖሩ፤ የእግረኛው መብዛትና የመኪናውን መንገድ መጋራቱ ከዚህም በላይ ቢሆን አይገርምም።” አለች የችግሩን መንስኤ ማብራራቱ ስሜቷን ያረግብላት ይመስል።

“ነው ብለሽ ነው ሰሊ? አንቺ ያልሻቸው ነገሮች ሁሉ ልክ ናቸው። ዋናው ችግር የሚመስለኝ ግን መዘጋጋቱንና መጨናነቁን የሚፈጥረው የነጂዎቹ ጭንቅላት ነው። እዚህ አገር አብዛኛው ባለመኪና ወይ የመሥሪያ ቤት ነጻፊና ወይ የራሱ ድርጅት ባለቤት ነው። ይህ ደግሞ በመንገዱ ላይ የይገባኛልና የአለቃነት የበላይነት ስሜት እንዲሰማቸው ስለሚያደርግ ለሌላው ደንታም የላቸውም። ልክ እንደ ቤታቸው ወይም መሥሪያ ቤታቸው ሁሉ መንገዱም ላይ ማዘዝና መቅደም መብታቸው ነው የሚመስላቸው። በሌላ በኩል ደግሞ በአስተሳሰቡ ያልበሰለ፤ ለመንገድ ሥርዐት ደንታ የሌለው መቅደም ሁሌም መብለጥ የሚመስለው ተቀጣሪ አሽከርካሪም ብዙ ነው። መንገዱን የሞላው መቅደም መብቱ ነው ባይና መቅደም ብልጫ እንደሆነ የሚያስብ ነው። ስለዚህ ይሄ ጆሮ አደንቋሪ አብዛኛው ከላክስ የአለቃ ጨካኝነት ወይም የባለጌ ስድብ ነው ቢባል ብዙም ስህተት አይመስለኝም። ሌላው ግን መንገዱንም ሆነ ቅድም የዘረዘረሻቸውን ችግሮች ሁሉ የፈበረከውም ሆነ መፍትሄ ሊሰጥ የሚገባው የኛው አስተሳሰብ ነው ባይ ነኝ። ብቻ ዋናው ጥበትና ጭንቅንቅ ያስተሳሰብ እንጂ የመንገድ አዳመስለኝም።” አለ መላኩ። አሁን አሁን

ሁሉንም ነገር በአስተሳሰብ መነጻር ማየት ይቀናዋል።

ትንሽ እንደ ቆዩ መንገዱ ተከፋፍቶ መንቀሳቀስ ጀመሩ። በኋላ እንደተረዱት ከሆነ፤ እመንገድ መሃል ተበላሽቶ የቆመ ከባድ መኪናና ወደ ግራና ወደ ቀኝ ለመታጠፍ በሚደረግ ጥበቃ የሚያሳልፋቸው አጥተው፤ የሌላውን ሁሉ ጉዞ ባደናቀፉ ጥቂት መኪናች ጠንቅ ነው ከዕድሜያቸው 30 ደቂቃ የባከነው። አይደረስ የለም የተቆላለፈውን የመንገድ ላይ እንቁሳልሽ ፈትተው ያሰቡበት ምግብ ቤት ደረሱ። “ቅድም መኪናው፤ አሁን ደግሞ መንገዱ ... ዛሬ የመቆላለፍ ቀን ነው እንዴ?” የሚል ጥያቄ መላኩ ራሱን ጠየቀ።

ጋቲ ትልቅ ሺላ ሲሆን ቤቱ በቂ ብርሃን ያለውና በአጠቃላይ በውስጡ ያሉት ዕቃዎችና ማስዋወቂያዎች ተጣጥመው የተቀመጡ ናቸው። አስተናጋጆቹም ረጋ ያሉና ሥራቸውን የሚያውቁ ይመስላሉ። ግቢውም ለቀቅ ያለ ነው። የምግብ ዐይነት እጅግ ብዙ ቢሆንም፤ እንደ ማንኛውም የሩቅ ምሥራቅ ምግቦች ብዙው ነገር ተመሳሳይ፤ አልሸሹም ዞር አሉ ነገር ነው። ሰሎሜ አሣ በሩዝ መላኩ ደግሞ ዶሮ በኑድል የሚያቃጥል ተደርጎ ይሠራልን ብለው ለመንደርደሪያ ስፕሪንግ ሮል አዘዙ። በአብዛኛው ያሉት ተስተናጋጆች የውጭ አገር ዜጎች ናቸው። ዐልፎ ዐልፎም አበሾች ተቀምጠው ይታያሉ። ሰሎሜ ወደ መታጠቢያ ቤት ስትሄድ፤ መላኩ ደግሞ ቤቱንና ዙሪያ ገባውን ልክ እንደ ዐዲስ ይቃኝ ጀመረ። በመሃል አስተናጋጇ ያዘዙትን መጠዋ ይዛ መጣች።

ባለፈው ሳምንት መላኩና የቢሮ ባልደረቦቹ ሲመጡ ያስተናገደቻቸው ልጅ ናት። ሁል ጊዜ አስተናጋጆችን ሰማቸውን ጠይቆ በሰማቸው ነው የሚጠራው። ምንም ይሁን ምን ከዐሥር በመቶ ያነሰ ጉርሻ አይሰጥም። ጓደኞቹም ከእርሱ ጋር ሲሆኑ ያንኑ ማድረግ እየለመዱ ነው። ከራሱም ቢሆን ጨምሮ ይሰጣል እንጂ አንድ ብርና ሁለት ብር ትተው ሲሄዱ ይበላጫል። “የነሱ ኑሮ ከተስተካከለ እኛም የተሻለ መስተንግዶ እናገኛለን፤ ሥራውም ይከበራል። ደግሞስ ሁላችንስ ብንሆን በጉርሻ አይደለም እንዴ የምንኖረው? የኛ ጉርሻ ቦነስ፤ ኮሚሽን፤ ጥቅማጥቅም ምናምን እየተባለ ስሙ ያምራል እንጂ።” እያለ ሁሉም ይከራከራል። በዚህ ባሕሪው የተነሣ በሄደበት ሁሉ አስተናጋጆች ተሸቀዳድመው እሱ ጋ ይመጣሉ። እንዲያውም አንድ ጓደኛው “ለኔም ተረፍከኝ ካንተ ጋር ስላየኝ ወደኔም መሮጥ ጀምረዋል፤ ችግሩ ግን አንድ ወይም ሁለት ጊዜ አይተውኝ ይተውኛል” እያለ ይቀልድበታል። መላኩ ከአስተናጋጆች ጋር ማውራትና ስለ ኑሮአቸው መጠየቅ ደስ ይለዋል።

“እንዴት ነው ልጅሽ ተሻላት ገነት?” አላት ያዘዘውን ቶኒክ እየቀዳችለት። “አዎን ደገና ሆናለች አመሰግናለሁ ... ትምህርት ቤትም መሄድ ጀምራለች።” መላኩ ሰሚንና ልጇን ማስታወሱ ገርሞአታል ፊቷ ሁሉ ጥርስ በጥርስ ሆነ። “ሥራስ እንዴት ነው?” አለ ሰሎሜን ከመታጠቢያ ቤት ወደ ወንበራቸው ስትመጣ በከፊል

እያየ። “ደገና ነው ... ያው ረጋ ያለ ነው።” አለች አሁንም ፊቷ እንደበራ።

በዚህ መሃል ከመቼው እንደደረሰች ሳያስበው ከኋላ ፊቱን በቀዝቃዛ ርጥብ እጇ ነካ ስታደርገው፤ ድንግጥ ብሎ እንደ ተለመደው ሲደነብር ሰሎሜ ማቋን ለቀቀችው። ገነትም እየሣቀች ሄደች።

“ታዲያ ምኑን ታጠብሽው ... ስንት አባራ፤ ላብ ምናምን ያለውን ፊቱን ነክተሽ ...” አለ ለእርሷ እንዳሰበ በማስመሰል በዚህ እንኳ ብትተው ብሎ፤ የንጽሕና አባዜዋን ስለሚያውቅ፤ መላኩ ቅዝቃዜ ፊቱን ሲነካው በተለይ ሳያስበው ከሆነ፤ አንዳች አውሬ እንዳየ ነው የሚደነብረው፤ ይህ ደግሞ ሰሎሜን ያዝናናታል። እርሷ ግን ወይ ፍንክች!

“ም...ንም ግድ የለም ... አንተ ስትደነብር እኮ ባክቱሪያዎቹ ምናምናቸው ሁሉ ናቸው የሚሞቱት...” ብላ አሁንም ማቋን ለቀቀችው። “እሺ ያው ብድር መላሽ ያርገኝ” አለ አለመረታቷን አያየ። “መከራጅ አይቻልም ግን” አለች ማቋን እየሰበሰበች። እሱም በዚህ መሃል ለመታጠብ ወደ መታጠቢያ ቤቱ አመራ።

እያወሩ እየተሣጣቁ በልተው ሁለቱም ሻይ አዘዙ። ጥቂት ዝምታ በመካከላቸው ሰናኖ እንደቆየ፤ “እኔ ምልህ ... መሊ ... ይዘህልኝ መጣህ?” አለችው። “ምኑን?” አለ መላኩ ወደቧ ዘንበል ብሎ። “አ...ረ ... ዛሬ ኮ የመጨረሻ ቀን ነው... ጽሑፉን ነዋ!”

“እ...ም...ም ምንም እኮ አይጥምም ... ስንት ጊዜ እንደ ቀደድኩት አትጠይቁኝ ... እኔ መጻፍ አልችልም... በቃ አለ አይደል ... ለመጻፍ የተፈጠሩ ሰዎች አሉ፤ ... ደግሞም ላለመጻፍ የተፈጠርን... አንቺ ግን የምርሽን ነው እኔ እንድጽፍ የምትፈልገው...?” አለ።

“እሱንማ የጨረሰን መሰለኝ እኮ... ያለቀ ነገር ነው ... ደግሞ ለምን እዋሽሃለሁ? ... ዝም ብለህ እኮ የምታወራውን እንኳን መጽሐፍ ብታደርግው ስንት ሰው እንደሚጠቅም አንተ ስለማታውቅ እኮ ነው... በቃ ባለፈው እንደ ተባባለው ... ለሌላ ሰው አትጻፍ... በቃ ለእኔ ጻፍልኝ፤ ... ደብዳቤ ሊሆን ይችላል ... እምቢ ካልከነ ሩቅ አገር እሄድና ያው የግድህን ትጽፋታለህ ... ቀልዱ ይቅርና የምር ምን አለች በለኝ ... አንተ የተፈጠርሽው ለመጻፍ ነው ... እስኪ ከዚያ እናያለን ... በቃ ላንድ አንባቢ ብለህ ጻፈው... ግን ዛሬ ምንም ይገፍ አልመጣሁም እንዳትልና እንዳልገልህ...”

“እ እ... ትንሽ ነገር አምጥቼልሻለሁ... እስኪ እዬውና ... ግን አደራ ዝም ብሎ ነገር ከሆነ አታድክሚኝ ... ላንቺ ብዬ ነው...” አለ አሁንም እርግጠኛነት

በማይታይበት ፊት። “ታንከ ዩ ... የታለ ታዲያ ...?” አለች አሁኑኑ ለማየት ቸኩላ። “መኪና ውስጥ ነው ያለው ላጥጥን ቦርሳዬ ውስጥ ... ስንሄድ እስጥሻለሁ። በበላ አቅምሽ ብታደው ብዬ ነው።” አለ ፈገግ ብሎ የቀረበላቸው ትኩስ ሻይ ውስጥ የጨመረውን ስኳር እያማሰለ አንዳች ተንኮል አስቦ።

“እኔ ያንን ሥዕል እንዴት እንደምወደው አትጠይቁኝ... እስኪ እዬው፣ የሆነ አንዳች ሰ...ላ...ም ... አይሰጥም...?” ሲላት በየዋህነት ዞር ብላ ሥዕል ስትፈልግ በሻዩ ውስጥ የነበረውን ማንኪያ በፍጥነት እጇ ላይ ቢያስነካው “ማሚዬ ...” ብላ በመጮኽ ከተቀመጠችበት ብድግ ስትል፣ ሰጪ ሁሉ ዞር ዞር ብሎ ወደነሱ ሲያይ ... ድምፁን ጎርነን አርጎ፣ “መኩረጅ አይቻልም ስላልሸኝ ነው በሞቀ ውሃ የተጠቀምኩት” ብሎ እሱም በተራው ሲሥቅ ... “አንተ ግን ጨካኝ ነህ ... እኔኮ አባበስኩህ እንጂ ... ጠበስኩህ እንዴ ...?” ስትል ... “አረ ትዝ ይልሻል ባለፈው ጀርባዬ ውስጥ የጨመረሽው በረዶ ... እሱስ ማባበስ ነው?” ብሎ እንደገና ሳቁን ለቀቀው አይን አይኗን አያየ። “እሽ እኮ ቆይ ...ላሁኑ ተሳክቶልሃል ...” ብላ እጇን ስታባብስ፣ “ደግሞ እኮ አንቺ ባታባብሽኝ ኖሮ እኔም አንቺን ለመጥበስ አላስብም ነበር።” አለ ከት ብሎ እየሣቀ እንደገና።

“አ...ን...ተ ነገረኛ ሆነሃል። እኔ እንደዚያ ማለቴ አይደለም፤ አንተ ልጅ ሞቱህ ሆነሃል... አረ ቅኔ!! ...” ብላ እሷም ከፊል ዕፍረት ያዘለ ሣቋን እየሣቀች፣ ተሸቀዳድማ ሒሳቡን ከአስተናጋጇ ተቀብላ፣ ጠቀም ካለ ጉርሻ ጋር በእጇ ሰጠቻትና፣ “እግዚር ይስጥልኝ በጣም ጥሩ ራት ነበር” ብላ “በል ተነሥ እንሂድ ...የኔ ሞዛይ ...” አለች ቦርሳዋን እየሰበሰበች። መላኩም ሣቁን ሳይጨርስ ... “እግዚር ይስጥልኝ እመቤት ሆይ ... ጥሩ ሻይ ነበር” አለ ማንኪያ ያስነካውን እጇን ለመያዝ እየሞከረ። “ዞር በል ደግሞ እንደ ደገና ሰው ... ያቃጠልከኝ እነሱህ! አንድ እጅ የሚባል የለም ...ይቺን የመሰለች እጅ እንዲህ በቀላሉ የምታገኝ እንዳይመስልህ።” ስትል ካፏ ለቀም አድርጎ፣ “እና ካልተንበረከኩ እጅ አይሰጠኝም ማለት ነው?” አለ እየሳቀ እጇን ለመያዝ እየሞከረ። “እስኪ ተንበርከክ እንደህ... ጸባይህ ታይቶ ምናልባት...” ብላ እየሣቀች ጨብራራ ዐጉሩን ሞንጫጨረችበት። እንዲሁ እየተቃለዱና እየተገነታተሉ ወደ መኪናቸው አመሩ። ሰዓቱ ከምሽቱ ሦስት ሰዓት ሆኖአል።

“ዛሬ የማድረው አክሱኑ ጋ ስለ ሆነ እዚያው ብትጥለኝ ...” ስትል ካፋዋ ተቀብሎ፣ “የ...ት...ኛ...ዋ አክስትሽ ጋ?” አለ እንደመቀለድም በሚመስል ድምፅ። ሰሎሚ ዘመደ ብዙ ናት። መላኩ ደግሞ ዐዲስ አበባ የሚያውቀው ምንም ዘመድ የለውም። “ሞዛህ ...የምን ማዳነቅ ነው... በል ሳር ቤት እንሂድ ...” አለች። መኪና ወስጥ ከገቡ በኋላ ትንሽ እንደሄዱ፣ “አውጥቺ መውሰድ እችላለሁ?” አለች ቦርሳውን ከኋላ ሳብ አድርጋ ይዛ።

“ይቻላል ...ግን be honest ያን ያህል እዚህ ግባ የማይባል ከሆነ ... በቃ ... አለ አይደል ... ደግሞ እንዴት እንደምጀምረው ግራ ስለገባኝ ዝም ብዬ ነው ከመሃል በትርፍ አድርጌ የጀመርኩት” ሲል ሳታስጨርሰው “ሄይ ... በቃ እኮ አሁን ካንተ ጋ ተሰናብቶ ሄዶአል ... ደብዳቤ ስትጽፍ... ፖስታ ቤት ከገባ በኋላ ንብረትነቱ የተቀባዩ ነው... ወይም አለ አይደል ... እሚይል ... ሴንድ የሚለውን ከተሜኝክ በኋላ አለቀ... ይሄንን እርሳው... የሚቀጥለውን አስብ ...፣” ብላ ጽሁፉን ለማውጣት ቦርሳውን መፈተሽ ጀመረች።

“አረ የሚቀጥለው! ... የሚቀጥለውን?...ምን ነው ሚቀጥለው...?” ... አለ አፋን ጠመም አድርጎ... “መሊ ... የጨረሰን መሰለኝ ... የምትጽፈው መጽሐፍ ነው... ትልቅ እና ጥሩ መጽሐፍ ... ዝም ብለን ብናወራ ጥቅም የለውም... ለውጥ ቅብጥርሴ ምንትሴ የምንለው ሁሉ ... የሚጀምረው በሐሳብ ነው። ሐሳብ ደግሞ ከሰው ወደ ሰው የሚተላለፈው በጽሑፍ ነው። ጽሑፍ ቅርጽ የሚይዘውም በመጽሐፍ ነው። ለእኩዮቻችን ለከተሜ ምሁራን ሳይሆን በቃ ለአብዛኛው ሕዝባችን ነው የምትጽፈው። ማንበብና መጻፍ የሚችል ሁሉ እንዲያነበውና እንዲረዳው አድርገህ። ካስፈለገ በየቋንቋዎቻችን ይተረጎማል። ሕዝባችን ተሸክሞ ስለሚሠረው አእምሮ ማወቅና መማር አለበት። አስተሳሰባችን ሲቀየርና ሲበልጽግ አገርም ሕዝብም ይለወጣል። ያንን ለማድረግ ... ትልቅ አስተዋፅኦ ማድረግ ትችላለህ። መጻፍ አማራጭ አይደለም... በቃ!” ብላ እንደ ጓደኛ ሳይሆን እንደ ዳኛ ብይን ሰጠች። እሱም ይግባኝ አልጠየቀም።

በዚህ ጉዳይ ላይ ብዙ ጊዜ ከመላኩ ጋር ተሟግተዋል። በእርሱ ውስጥ ያለውን ችሎታና ሒሳቡን ቢጽፈው፣ ምን ያህል ሰው መጥቀም እንደሚችል ደጋግማ ነግራዋለች። እርሷ ብቻ ሳትሆን ብዙ ሰዎችም። እርሱ ደግሞ ያመነታል። ሰጪ አያነበምም ይላል። አንዳንዴ ደግሞ መጻፍ አልችልም ወይም ደግሞ አልወድም ብሎ ሰበብ ይሰጣል። መላኩ ለሌሎች ብርቅና በጣም አስገራሚ የሆኑ ነገሮችን እንደ ቀልድ ነው የሚያወራው። ዝም ብሎ ሲናገር ሰዎች በማስታወሻ እንዲጽፏቸው የሚያነሣሁ ሒሳቦች ለእርሱ ገና ያልበሰሉና ተሠርተው ያላለቁ ጅምር ነገሮች ናቸው። ሰሎሚ ግን ታጥቃ ተነሥታለች፣ ሒሳቦቹን በወረቀት ለማስፈርና በሰው ሁሉ እጅ ለማስገባት። እንዲህ እየተሟገጉ አክሱቷ ቤት ደረሰ።

“በል ግባም አትባልም መሸቶአል ... በቃ ደብዳቤውን አንብቤ ... ምላሹን እሁድ ከቸርች በኋላ ... ጠብቅ።” “ነገ እንገናኝም እንዴ?” አለ መላኩ ሊሰናበታት እሱም ከመኪናው እየወጣ። አሁንም በየቀኑ ካላገኛት ያቅበጠብጠው ጀምሯል። “ረሳኸው እንዴ መሊ ...? ነገ እዚህ የቤተ ሰብ ማኅበር አለ ብዬህ ነበር እኮ። ያው ባለፈው ሳምንት ሰርግ ሰበብ ብዙ ሰው ነው ከውጭ የመጣው፣ ከእኔ ቤተ ሰቦች በቀር። ደግሞ ወደ ማታ ላይ ደብረ ዘይት ሳግሄድ አንቀርም። ኩሪፍቱ ካልሄድን

እያሉ ነው ያከሰቱ ልጆች ከካናዳ የመጡት። ከፊለክ መምጣት ትችላለህ።።
“አይይይ... ይቅርብኝ... በቤተ ሰብ ጉዳይ ጣልቃ አልገባም” አለ የሹፈት
ፈገግታውን ብልጭ አድርጎ። መሄድ ቢፈልግም ገና ግንኙነታቸው ስላልለየለት
እያመነታ። “ምን ታካብዳለህ? serious ...ከቻልክ ...አሪፍ ነው። በዚያውም
የማታውቃቸውን ዘመዶቹን ሁሉ ትተዋወቃቸዋለህ።” አለችው። “ምኔ ነው ብለሽ
ነው የምታስተዋውቁኝ...?” አለ ቦርሳዋ ያሳነፈውን ኮሌታ እያስተካከለላት እጁን
ከትከሻዋ ላይ ሳያነጣ። “የመጽሐፉ ፕሮጀክት ማናጀርና ኤዲተር ነኝ ብዬ ነዋ...
አያ ሞግቤ። ምን ብዬ ላስተዋውቅህ?” ትከሻዋ ላይ ያለውን እጁን ያዝ አድርጋ ማት
በማለት። “ገና ያልተጻፈው ደብዳቤ ከመቼው መጽሐፍ ሆነ ደግሞ ልጄ? አው ...
ትዝ አለኝ። ከነማርቆስ ጋር ለካ ቀጠሮ አለኝ...” አለ ከኪሱ ውስጥ የሚጮኸውን
ስልክ እያወጣ።

“አይ በቃ በል ...enjoy ...ማርክን ሃይ በለው። ደግሞ ደውል ስትደርስ ...
እሺ ... ለካ ስልኪን ረስቼዋለሁ ወይ እኔ እደውላለሁ በቃ ቻው... በጣም ታንክ ዩ
እሺ ...” ብላ ስትለቀው ጉንጨን ሳም አድርጎ ተሰናበታት። ከዚያም እስከትገባ
ጠብቆ መኪናውን አስነሥቶ ወደ ቤቱ ነጐደ።

መላክ “እውነት ምን ነኝ?...?” የሚለውን ጥያቄ ማምለጥም መመለስም አልቻለም።
ምን መሆን እንደሚፈልግ ግን ጥርጣሬ የለውም። የሁለቱም ልቦና ቢያውቀውም፤
ፍቅራቸው ግን የሚያፈነዳው አጥቶ በረመጡ እየተቃጠሉ በማግኔት ምትሃቱ ከቀን
ወደ ቀን ቅርርባቸው እየጨመረ ቋፍ ላይ ይገኛሉ። ይሄ የፍቅር ደረጃ ቃል
የማይገኝለት፤ ዜማ ያልወጣለት፤ በልብ ንዝረትና በነፍስ ያለው ድምፅ የሚዜም
ነው። በቃል ያልተገለጸ ፈቃድና ገሃድ ያልወጣ ፍቅር እያጋመ ሲሄድ ማየቱ፤
የሚሰጠው ደስታ ቢኖረውም አደጋውም ትልቅ ነው። መላክ ስለ ሰሎሚ ሲያወጣ
ሲያወርድ በምን ዐይነት ፍጥነት እቤት እንደደረሰ ገርሞታል። አካሉ በመኪና ...
ልቦናው በሐሳብ ፈረስ ሽምጥጠው እንዴት እኩል እቤት እንደደረሱ አልገባውም።
ልቡ ግን ከሰሎሚ ጋር ኋላ ቀርቶ አካሉ እቤት ሊገባ በሩን ሲከፍት በሐሳብ ፍጥነት
ተምዘግዝጎ እንደደረሰ አልገባውም። ልክ የቤቱን በር ሲከፍት ነበር ሐሳቡና አካሉ
ተዋሕደው አንድ ሆኖ ለብቻው ጸጥታና ጨለማ ወደ ሰፈነባት ጎጆው የገባው።

‘ጥይት’

የሰሎሚ አክስት ቤት ትልቅ ቢሆንም የተሰበሰበው ዘመድ አዝማድ
አጣቦታል። ዋናው ቤት ብቻ ስድስት መኝታ ቤት ሲኖረው ከዐምስት የማያንሱ
ሰርቪስ ክፍሎችም አሉት። ከውጪ የመጡት ያለእንግሊዝኛ የማይናገሩት
ሕፃናትና እሮምኛ ብቻ የሚችሉት፤ ከነጆ የመጡትን ዘመዶቻቸውን ጨምሮ
አዲሳቢዎቹም በቃ ቤቱ በትንሽ በትልቁ ማቅ በማት ሆኖአል። አንዱ በሌላው
መሳቅ ነው። አንድ በጋራ የሚያወሩት ቋንቋ ቢኖር ፍቅር ነው። ፍቅር እንደዚህ
ያለቋንቋ ሰው ያግባባል ብላ ዐስባም አታውቅ ሰሎሚ። ለነገሩ ፍቅር ሲጠፋ ሰው
አንድ ቋንቋስ እየተናገረ መቼ ይግባባል። ሰማልያን ያፈራረሰው የፍቅር ዕጦት
እንጂ የቋንቋ ልዩነት መች ሆነና። የቤተ ሰብ ማግበር ድግሱ ነገ ቢሆንም፤ አብዛኛው
ቤተ ሰብ ከቤት ቤት እየሞረ ካሁኑ ማግበሩን አጭጠሮታል። ግቢው መሃል እሳት
ተተጣጥሎ የታረደው በግ ሲበለት ነው የደረሰችው። ሕፃናቱ ገና ሲያዩዋት
እየተንጫጨ፤ እኔ እቀድም እኔ እቀድም እየተሯሯጡ ወደዚህ ከነፉ።
እንዳስለመዳቸው እየተጣጠፈች ስትሮጥ፤ እነሱ ሲከተሉዋት በመጨረሻም
ለምለሙ ሳር አካባቢ ስትደርስ እንደተጠለፈ ሰው ሆኖ ወደቀችላቸው። አንዱ ባንዱ
ላይ እየተደራረበ በድል ስሜት ላዩዋ ላይ ተነባብረው ጫጫታና ትግላቸውን
ተጠሉ። በመጨረሻም በተራ በተራ ወደ ላይ አያነግች ከሳመቻቸው በኋላ
ያስለመደቻቸውን መዝሙር አብረዋት እየዘመሩ ወደ ቤት ገቡ።

ሰሎሚ ሰጪን ሁሉ ባማርኛ፤ በንግሊዝኛና በምትችላት ትንሽ እሮምኛ
ሰላም ብላ ቤቱን በማት ደመቅመቅ አደረገችው። ከዚያም ወደ ጓዳ ሃዳ ካከስቷ ጋር
አንድ ሦስት ደቂቃ የባጥ የቆጡን እያወሩ ቆዩ። በመጨረሻም ከባሻገር ሽንኩርት
ወደሚከትፉት አያቷ አመራች።

እንደ ለመዱት ተቃቅፈው እየተማጣቁ ሰላም ከተባባሉ በኋላ “የት አመሸሽ
ልጄ ... ቤተ ሰብ ሁሉ ተሰብስቦ የሰሎሚ ያለህ ሲል ... ጢኒ ?” አሉ ዐይን ዐይኗን
እያዩለት። ጢኒ ነው የሚሏት ... የቤቱ ትንሽ እርዕስ ስለ ሆነች ... ከልጅነቷ ጀምሮ ...
የቤት ስሟ ጢኖ ነው። አያቷ ደግሞ ጢኒ ነው የሚሏት።

ሰሎሚ ያባቷን እናት አያቷን እማማ መገርቱን በጣም ነው
የምትወዳቸው። እሳቸውም የዕ ነገር አይሆንላቸውም። መልካም እሳቸውን ነው
የሚመስለው ይላሉ ቤተ ዘመዱ። አሁን ዕድሜያቸውም ገፍቶ፤ ሕመሙም

ተጨምሮ የልጅነት መልካቸው ከዕድሜ ጀርባ በደበቅም። ዘለግ ያለው ቁመናቸውና ስልክክ ያለ መልካቸው ይህንኑ ይመስክራል። ልጅ ሆኖ ሀዘለው ያሳደጓት እሳቸው ናቸው። ከፍ ስትልም ብዙ ጊዜ ክረምቱን እሳቸው ጋ ነበር የምታሳልፈው። ሶለንና እርሷ እንደ ሁሉም ነገር ያያታቸውንም ፍቅር ተሻምተው ነው ያደጉት። አያታቸው ማንን የበለጠ እንደሚወዱ የሁሉም መግታቸው ነው። አሁንም አዲስ አበባ ሲመጡ ሲመጡ ከሳቸው ጋ ነው የምትተኛው። እሳቸውን ይዛ መዞር ትወዳለች። ልክ እንደ ጓደኛዋ የማትነግራቸው ነገር የለም። አስተሳሰባቸው ስለ ከመሆኑም በላይ፣ ጥሩ አድማጭና ነገሮችን ከብዙ አቅጣጫ የማየት ችሎታቸው ይገርማታል። ዕድሉን አግኝተው ቢማሩ ጥሩ የሥነ ልቦና ዐዋቂ ሊሆኑ እንደሚችሉ ከልቧ ታምናለች። አንዳንዴም ወረቀቱ ነው የሌላቸው እንጂ ዕውቀቱና ችሎታውም ከብዙ አማካሪ ተብዬዎች ዐሥር እጅ ይበልጣሉ ብላ ትከራከራለች። በሚኖሩበት ከተማም አገር ያከበራቸው አስታራቂና ምክር ሰጪ ናቸው።

“ካንድ ጓደኛዬ ጋር እራት ነበረኝ... ቀድሞ የተያዘ ቀጠሮ ስለነበር ለዚያ ነው...” ስትል ቀበል አድርገው ። “አቤት ያንቺ ጓደኞች አበዛዝ ... ይቺ ደግሞ የትኛዋ ነች ?...” አሉ ጓደኞቿን ሁሉ የሚያውቁ ይመስሉ... በአንድ በኩልም የትኛዋ ያሉት ወንድ ሊሆን እንደሚችል ሳይጠረጥሩ ቀርተው ሳይሆን ... ነጻነቷን ለመስጠት ብለው ነው።

“አይ ወንድ ጓደኛዬ ነው ... ማለት ጓደኛ ብቻ ... ሌላ ነገር የለም...” አለች አይኗን ሳታስበው ሰበር አድርጋ ድምጿንም የተለየ ነገር እንዳለ እንዳያስመስልባት አላልታ። አያቷም ሁኔታዋን አይተው እንደ ለመዳራት አንድ ተረት ሊነገሯት ጀመሩ ። “እንዴ አንበሳና ጦጣ የሞቀ ወሬ ይዘው ሲያወሩ ነበር አሉ... ጦጣ ዛፍ ላይ ሆኖ አያ አንበሳም መሬት ሆኖ ...” ሲሉ ... አካሄዳቸው እንደ ገባት ሁሉ ። “እማምዬ አሁን ምን ልታመጪ እንደሆነ ገብቶኛል ... እውነት ምንም የለም ... እኮ።” ብላ ማቀች።

“ እንዴ እኔ ምን አለ አልኩ ... ጢኒ ... ድሮ ልጅ ሆነሽ እኮ ራስሽ ነበር ተረት ካላወራሽ እያልሽ የምታስቸግሪኝ። አሁን በቃ አደግሽ ማለት ነው...” ብለው አሁንም በቅኔ ነካ ሲያደርጓት፣ እሷም ነገሩ ገብቶአት ማቋን አቀለጠችውና ዐቅፋቸው፣ “እሻ በቃ ንገሪኝ ... ከዛስ ምን ሆኑ አምበሳና ጦጣ?” አለች እንደጓጓች ሁሉ።

“በኋላ አያ አንበሳ... ጦጢትዬ ለምን ወርደሽ መሬት ላይ ጨዋታችንን አንቀጥልም? እኔ ኮ አልበላሽም ... ሲላት፣ እሷም አይ አያ አንበሳ... መብላትን እዚህ ምን አመጣው ...? ግድ የለም እዚህ ሆኜ ብንጫወት ይሻላል አለችው አሉ” ብለው ፈገግ እንዳሉ የከተፋትን ሽንኩርት መገልበጫ ሰሐን ለማምጣት ዞር ብለው ሲሄዱ፡

“አቤት አቤት እማምዬ ግን ... እሽ በቃ እንዲሁ ደስ ይለኛል ልጅ፣ ነገር ግን ምንም የለም፣ የተባባልነውም ነገር የለም” አለች ከኋላቸው እየተከተለች።

እርሳቸውም “አይ ጢንዬ... እኔ ምናልቱ? አፋችሁ ባይናገርም ልባችሁ የሚለው ነው ዋናው።” ብለው ሲሰቁ ... አክስቷ ወደ እነርሱ እየቀረበች፣ “በቃ እናንተ ከተያያዛችሁ አትላቀቁም አይደል? ደግሞ ምንድነው የምትደልቁት...” ብላ ጨዋታውን ለመቀላቀል የተበለተውን የበግ ሥጋ ይዛ ተጠጋቻቸው፣ ሥጋውን ለጥብስ ከታትፋ ለማዘጋጀት። ከዚያም ሦስቱ እየተማግቁ አንድ ዐሥር ደቂቃ ካወሩ በኋላ ከአክስቷ ዐርሳ ውስጥ ስልክ ጮሽ።

“ውይ ረስቼው ... ቅድም ቤት ሂጂ ብርቁ ናት የላከችልሽ ... ስልክሽን ጥለሽ ነው መሰል ሥራ የሂድሽው” አለች የሰሎሜ አክስት ስልኩን እያወጣች። ሰሎሜም ቀኑን ሙሉ ሲደወል የዋለውን የሰልክ ብዛት እያሰበች ስልኩን ይዛ ወደ ላይ ወጣች። የደወለችው አንድ ጓደኛዋ ነበረች። መላኩም ጋ አለመደወል ትዝ አላት።

ከእርሷ ጋር ስትጨርስ መላኩ ጋ ደውላ በሰላም መግባቱን አረጋገጠች። ከዚያም ወደ ውጭ ወዋታ እሳቱ አካባቢ ካሉት ዘመዶቿ ጋር ተቀላቅላ ማውራት ጀመረች። ውስጧ የቸኮለው ግን መላኩ የሰጣትን ጽሑፍ ለማንበብ ነበር። ማንም የሚለታት እንደሌለ ዐውቃለች። ሌሊት አንበዋለሁ ብላ ወሰነችና ዘና ብላ የወፈውን የቤተ ሰብ ጫጫታ ተቀላቀለች። ድንገት ደግሞ ሊገባት የማይችል ነገር ልቧን ጭንቅ ጭንቅ ሲለው ታወቃት። ከትናንት ጀምሮ ልቧ ጭንቅ ጭንቅ ይለዋል አልፎ አልፎ። ሰሜቱን ባትወደውም ያው ከሥራ ውጥረት ጋር የተያያዘ እንደሆነ አድርጋ ነው የወሰደችው። ቤተ ሰቦቿ ለዚህ ሰርግ መምጣት ስላልቻሉም ያገረሽ ናፍቶት ስሜት ስለመሰላት ችላ ልትለው ሞክረች።

ምሽቱ ዘና ያለ፣ ማቅ የሞላበትና ሁሉም የተደሰተበት ምሽት ነው። ወደ እኩለ ሌሊት ላይ ነው እሳቱን አጥፍተው፣ ዕቃውንም አነሣሥተው መተኛት የጀመሩት። ወጣቶቹ ሳሌን ገብተው ጫጫታቸውን ቀጥለዋል። አብዛኞቹ ሕፃናት ግን ተኝተዋል። የሰሎሜ የመጨረሻ አክስቷ ሁለት ሴት ልጆች ከሰሎሜ ጋር ነው የምንተኛው ብለው እሥር እሥሯ እያሉ ነው። ሰሎሜ ከአያቷም ጋር መተኛት ፈልጋለች፣ ከሕፃናቱም ጋር እንዲሁ። በኋላም አንድ ትልቅ አልጋ ያለበት ውስጥ ሁሉም አብረው እንዲተኙ ተወሰነ። ይሄ ልጆቹን ሲያስፈንጥዝ ሰሎሜንም አስደሰታት። አንድ ሠላሳ ደቂቃ ያህል ከተላፋና ተረት ከተወራላቸው በኋላ ሕፃናቱ እንቅልፍ ይዟቸው ሄደ።

ሰሎሜና አያቷም ትንሽ ተጫውቱና፣ “እማምዬ አንቺ ስትለፈ ነው የሞልሽው ነገም ደግሞ ያው አድካሚ ቀን ስለሚሆን ተኚ... እኔ አንድ የምጨርሳት

ሥራ ስላለችች እዚያ ጨርሼ እትሻለሁ...” ብላ ሳም አድርጋቸው ከአልጋ ላይ ፈንጠር ብላ ወረደች። እማማ መገርቱም፤ “አረ አረፍ ብትዩ አይሻልም እንዴ ... እንችሰ ብትሆንኝ ሥራ አይደል እንዴ የዋልሽ? ነገ ደግሞ ቅዳሜ ነው፤ ነገ አይደርስም እንዴ ምን አጣዳፊ ነገር ቢሆን ነው?” አሉ ትራሳቸውን ተደግፈው ቀና እንደ ማለት እያሉ።

“አይ ብዙ ነገር አይደለም። ትንሽ አንብቢ ማስተካከልና መልስ መስጠት ያለብኝ ነገር ስለሆነ እንዲያድር ሰላፊልግህ ነው” አለች ካልጋው ትይዩ ያለው ሶፋ ላይ ለመቀመጥ እየማተረች። “ውሃ ነገር ሳምጣልሽ እንዴ?” አለቻቸው ለራሷ ለማምጣት ዐስሳ ስለነበር።

“አይ ግዴለም እኔ አልፈልግም። ግን ለልጆቹ ካስፈለገ ለማንኛውም እዚህ ቢቀመጥ ከፋት የለውም ... አንች ግን አትቆዩ ... ዐረፍ ብትይ ጥፋ ነው።” አሉ አሁንም ዐይናቸውን ከእርሷ ላይ ሳይነቅሉ።

“እሽ እትሻለሁ...” ብላ ወደ ሳሎን ሄዳ ቦርሳዋንና ሁለት ወሃ ከብርቱቆ ጋር ይዛ ተመለሰች። ከሶፋው አጠገብ ያለውን ትንሽ የዕንጨት ጠረጴዛ ሳብ አድርጋ የጀመረችውን ውሃ አስቀመጠችበት። ከዚያም መላኩ የሰጣትን ወረቀት አውጥታ ማንበብ ጀመረች። ራሷን ሙሉ ለሙሉ ሶፋው ላይ አደላድላና ጋቢ ውስጥ ሰውራ። ከሌሊቱ ስባት ሰዓት ሲሆን፤ ፍጥረቱ ዓለም በቤትም በውጭም በእንቅልፍ ዓለም ጉብቶ አእምሮውን ለነገ ያድሳል። ሰውነቱን ያሳርፋል። እንቅልፍ ድሮም ዘንድሮም ምስጢር ነው። ባይገባንም ግን የእድሜያችንን ቢያንስ አንድ ሦስተኛ መውሰዱ ቆጭቶን አያውቅም። እምቢ አልተኛም ቢባልስ በግድም ቢሆን መውሰዱ የት ይቀራል። ሰሎሜ ሐሳቧን እንደ ምንም ሰብሰብ አድርጋ የመጀመሪያው ገጽ ላይ ዐይኖቹዋን ጣል አደረገች። ከዚያም ገጾቹን ገለጥ ገለጥ አድርጋ እየቻቸው። የመጀመሪያው ገጽ በቀይ እስክርቢቶ በመላኩ የእጅ ጽሑፍ ነው የተጻፈው። ከዚያ ለጥቆ ያለው ግን በሥርዐቱ ታይጥ የተደረገ ሦስት ገጽ አካባቢ ጽሑፍ ነው። በቀይ እስክርቢቶ የተጻፈውን ማንበብ ጀመረች። እንዲህ ይላል፡

“በቀይ የጻፍኩት እጄ ላይ የነበረው እስክርቢቶ እሱ ብቻ ስለነበር ነው። ጽሑፌ እንደ ሁሌውም ስለተሞካሄደረ ባንቺ ትዕግሥትና ችሎታ መተማመኔን እንደሚያሳይ ይታይልኝ። መጽሐፍ ይሆናል ተብሎ ባንቺ የተበየነበት ይህ ተከታታይ ደብዳቤያዊ ሙከራ ምን እንደሚፈጥር በግዜር እጅ እንደ ተወከትም ለክብርትነትም ለማሳወቅ ሳይሆን አይቀርም። ታይጥ ለማድረግ ሞክራያለሁ ሐሳቤ ውስጥ የመጣውን። አማርኛ ታይጥ በማድረግ እንዴት ቀርፋፋ እንደሆነኩ አትጥይቁኝ። መልመድ ሳይኖርብኝ ግን አይቀርም። ካልሆነ ከመተየቡ በእጅ ወደ

መጻፍ ሳልዘልም አልቀር። ሦስት ገጽ ለመጻፍ የወሰደብኝ ሦስት ቀን ዕድሜ ማባከንም ሆኖ ነው የተሰማኝ። ከዛ በላይ ግን የሚያሳስብኝ እንደዚህ የጓጓሽለት ጽሑፍ በፊትሽ እዚህ ግባ የሚባል ከሆነ ነው። ርእስ የለውም። ያው በማለቂያው ላይ አንቺው ስም ታወጪለታለሽ... የራስሽ ልጅ ስለሆነ”።

ሰሎሜ ትንሽ ውሃ ተገብጧልችና ያነበበችውን ገጽ አስቀምጣ ዋናውን ጽሑፍ ከመቀመጫዋ እየተስተካከለች ማንበብ ጀመረች።

ይህ ያለፈው ዓመት ከብዙ ጊዜ ጀምሮ ስመኝ ከነበርኳቸው ነገሮች መካከል ቢያንስ ጥቂቶቹን ያደረግሁበት ጊዜ ነበር ብል ማጋነን አይደለም። ወደ ሰሜን ሄጄ ያሉትን ታሪካዊ ቦታዎች ለራሴ ማየት ገና የአንደኛ ደረጃ ተማሪ እያለሁ የተፈጠረ የልብ ምኞቱ ነበር። በተለይ ጎንደርን፤ ሳሊበላንና አክሱምን በረሀት ካርድና በመማሪያ መጽሐፍ ቢበዛም በቴሌቪዥን ብቻ ማየቱ ለእኔ አርኪ አልነበረም። በኋላም አውሮጳ ሄጄ በቆየሁባቸው ጥቂት ዓመታትና ለሁለት ወር በሀንድና በቻይና ካደረግሁት ጉብኝት በኋላ ያየሁባቸው የእነዚያ ሕዝቦች የጥንት ትውልድ ሥልጣኔና እድገት አፈን ብቻ ሳይሆን ልቤንም ነው ያስያዘኝ። እዚህ አፍንጫይ ሥር ያለውን የጥንቱን የሀገራችንን ሰዎች ሥራ አለማየቱ ንጽጽራዊ እይታን ሳይነፍገኝ አልቀረም። ሦስቱንም ነበር በአንድ ሳምንት ውስጥ ያየሁባቸው። የተጓዝኩት በአውሮፕላን በመሆኑ በቦታዎቹ መሃል ያለውን ሀገርና ሕዝብ ለማየት አልቻልሁም፤ ቢያንስ የፈለግሁትን ያህል። እንዳለመታደል ሆኖ አብዛኛው የጥንት ሀገራችን የጥበብ ሥራ ባሳዛኝ ሁኔታ ከጥንት ከጠዋቱ በያዘን የጦርነት አባዜ በአብዛኛው ሳይወድም አልቀረም። የተሠራው መወደሙ ብቻ ሳይሆን ሊሠራ ይችል የነበረውም ከናኩቴው አለመሠራቱ አሁን ላይ ሆነን ያጩ እንዳናይ ጥቁር ግድግዳን መሥራቱ አይቀርም። ከተራረፉ የጽሑፍ ሥራዎች እንኳን ምናባችንን ተጠቅመን የት እንደ ነበርን ተመራምሮ መድረሱ ከባድ ነው። ምክንያቱም የተረፉት ጽሑፎች ብዙዎቹ በጃችን የሉም፤ ያሉትም ቢሆኑ በተለያዩ ሃይማኖታዊና ፖለቲካዊ ምክንያቶች ተበራርዘው እውነቱን ነጥሎ ማውጣቱ ራሱ ከባድ ሥራ ነው። አፈታሪክ ደግሞ ካፍ ወዳፍ ሲተላለፍ የመጀመሪያውና የመጨረሻው ላይመሳሰል ቢችል አይገርምም። እንዳንዴም አብዛኛው ነገር በድንገት ከሰዎች ጋር አብሮ ይሞትና ሌላ የፈጠራ አፈታሪክን ይወልዳል። ከዲቃላ አፈታሪክ ደግሞ ንጽሕውሹትን መሸከም ይቀላል።

የሆነ ሆኖ ከጎንደር ጀምሮ ሳሊበላ፤ ከዚያም አክሱምን ነበር የገቡበት። ለእኔ ቢገቡ ዕቅድ አንጻር እንጂ በጊዜ ላይ ወደ ጓላ

ለመሄድ ብዬ ያደረግሁት ነገር አይደለም። ከአክሱም ይልቅ ላሊበላና ጎንደር በተራራ የተከበቡ ወጣ ገባ መልክአ ምድር ያላቸው ሆነው ነው ያገኘኋቸው። ለዚህም፤ ጦርነት ምን ያህል ተጽዕኖ ኖሮት ይሆን የሚል ጥያቄ ፈጥሮብኛል። ደግሞም በጊዜ ወደ ጓላ በሄድን ቁጥር በሥልጣኔ ወደፊት የሄድን መሰሉ ታይተዋል። ይህንንም ያስባለኝ ሁለት ትዝብት ነው። አንዱ ከጎንደር ይልቅ ላሊበላ፤ ከላሊበላም ይልቅ አክሱም በሥልጣኔ የላቁ እንደ ነበረ ያህል መሰሉ ስለ ታየኝ ነው። ሌላው ግን የዛሬ የጎንደር፤ ላሊበላና የአክሱም ነዋሪዎች በጊዜ ቁጥር ከአምስት መቶ አስከ አንድ ሺህ አምስት መቶ ዓመት የገሠገሡ ሲሆን፤ በኦሮሞ በሥልጣኔ ግን ያንን ያህል ወደ ጓላ ሳይሄዱ አልቀረም የሚል እምነትም ስለ ተፈጠረብኝ ነው። ይህንን ስል ግን የተሰማኝን ስሜት ከመግለጽ ያለፈ እውነታ ተደርጎ መወሰድ የለበትም።

ደግሞም ከስምንት መቶ ዓመት በኋላ በላሊበላ አስገራሚው ሥልጣኔ የያዘው የላሊበላ ውቅር አብያተ ክርስቲያናት ብቻ መሆናቸው የዛሬዎቹን ላሊበላውያን አለመከንከኑ ብቻ ሳይሆን ማክራቱም ትንሽ አብሳሎቶች ነበር። ያስገባኝ የነበረው ወጣት የላሊበላ ልጅ ያለኝ አሁንም አይረሳኝ። የእያንዳንዱን ቤተ ክርስቲያን ስም፤ አሠራርና ታሪክ እያስረዳኝ እያለ፤ “የሚገርም ነው ይህንን የመሰለ ድንቅ ሥራ በዚያን ጊዜ መሠራት መቻሉ” ስል “ምን መሰለህ ይህንን ላሊበላና ረዳቶቻቸው ብቻቸውን እኮ አልሠሩትም። እንዲያውም በዋናነት መላእክትና መድኃኔ ዓለም ራሳቸው እየመጡ ነው ሌሊት ሌሊት ዐብረው የሠሩት ተብሎ ነው የሚታመነው እንጂ ይህ በሰው ኃይል ብቻ የተሠራ አይደለም።” አለ እርግጠኛነቱ በድምፁ እያስታወቀበት። ይህ ደግሞ ድሮም ሰው ሰላልሠራው ዛሬም እንዲህ ዐይነት ሥራ ሰው ይሠራ ዘንድ ይችላል የሚለውን አስተሳሰብ ፈጽሞ የሚገድል ነው። ባካባቢው ነቃ ያሉ አስጎብኚ ወጣቶች እንዲህ ዐይነት አመለካከት ካላቸው፤ ሌላው ሕዝብም ምን ያህል ከዚህም ዐልፎ ያስብ ይሆን? ፈረንጆቹ ደግሞ የውጪ ሀገር ሰው ቀጥረዋል እንጂ ራሳችሁ አልሠራችሁትም የሚል ሐሜት መሰል ሐሳብ ያሠራሉ። እነርሱም በየኔ ሥልጣኔያችንና ባሁን ኦሮአችን መካከል ያለውን ገደል ለመሙላትና ለማስታረቅ የዘዩት ማብራሪያ ሊሆን ይችላል። በጥቁር ላይ ያላቸው ንቀት እንዳለ ሆኖ፤ የሆነው ሆኖ ጊዜ ወደፊት ሲገሠግሥ የሰሜኑ ሕዝባችን ግን ወደ ጓላ የተንሸራተቱበት እውነተኛ ምክንያት ያልተፈታ እንቁቅልሽ ሆኖብኝ ነው የተመለሰሁት።

ኮሌጅ እያለሁ የቅርብ ዓደኞቼና በአንድ የዶርም ደባሌ የነበረው የኮንሶ ልጅ የሆነው ኩሲያ እስከ ዛሬም ወዳጄ ነው። ከሱ በሰማሁትና

ጥቂትም ባንበብኩት አስገራሚ የሕዝባችን አካል የሆነውን የኮንሶ ማኅበረ ሰብም በቅርቡት ባውቀው ብዬ የምመኘው ነበር። ኩሲያ ጠንካራ ሠራተኛ፤ አስተሳሰቡ ቀጥተኛና ፍላጎቱን ለመግለጽ ብዙም ይሉኝታ የማይገታው ነበር። ሰውነቱ ጥንክር ከርር ያለ፤ ሁሌም ጤነኛና መልክም ጠይም ነው። የሚናገረው አማርኛ ከሰዋሰው አንጻር ልቅም ያለ ቢሆንም፤ የምላሱ ዕጥፋት ግን ወደ ኮንሶኛ ይወስደው ነበር። ሁሉ በፍጥነት ሲሆን የሚሄደው እንቅልፉ ሥሥና ምጥን ናት። ሁሌም ይመኝ እንደነበረው ትምህርቱን እንደ ጨረሰ በቀጥታ ወደ ኮንሶ ሄዶ ካራቴ ከተማ ነው ሥራ የጀመረው። በጥቂት ዓመታት ትልቅ ኅላፊነት ላይ ተሸጋግሮ ይሠራ ጀመር። እኔም በዚህ ጊዜ ነበር የእርሱ ሰርግ ላይ ለመታደም ብሎም ኮንሶን ለመግባኝ የሄድሁት። ያገባት ልጅ ሰው የምትወድ ሣቂታ የኮንሶ ልጅ ስትሆን በሙያዋ የጤና ረዳት ናት። የሄድሁት ከሰርጉ አንድ ሳምንት በፊት ስለ ነበር፤ ኩሲያ እስኪበቃኝ ነው አዙሮ ኮንሶን ያስገቡኝኝ። አባሮባ ከሚባለው ቀበሌ የሚኖሩ ቤተ ሰቦቹንም ተዋውቁ አንድ ቀን እዚያው ዐድሬአለሁ። ከገወዳ እስከ ጉማይዴ፤ ከኮልሜ እስከ ወይጦ ሁሉንም ገብኘሁ።

ኮንሶዎች የሚታወቁበት የእርከን ሥራ ከአራት መቶ ዓመታት በላይ ዕድሜ እንዳለው ይታወቃል። ኮንሶ በገናብም ሆነ በመሬት ላይ ባለውሃ ያልታደለ ከመሆኑም ባሻገር፤ እጅግ ወጣ ገባ የሆነ መልክአ ምድር ነው ያለው። ኮንሶዎች የጥንት የጠዋቱን የእርከን አሠራርና የውሃ ቁጠባ ሳይፈርስ ሳይበላሽ እንዳለ መጠበቃቸው አስገራሚ ነው። ይህ ለኮንሶዎች ቅርስ ብቻ ሳይሆን ኦሮአቸውም ነው። አለባበሳቸውና አብዛኛው ባህላቸውም እንደእርከኑ ተጠብቆ የቆየ ይመስላል። ከሌላው ሕዝብ ጋርም እምብዛም አልተቀላቀሉም። አለባበስ ብል በደረቱ ላይ ባለአራት መሥመሩ የተለያየ ቀለም ያለው ካፍቴራ የኮንሶ መለያ እስኪመሰል በብዛት ይለበሳል። ከዚህ በቀር ግን በድሮዎቹና ባሁኖቹ ኮንሶዎች መካከል ያለው ልዩነት፤ ጊዜው በአራት መቶ ዐመት መሄዱና አንዳንድ የውጭ ተጽዕኖዎች የፈጠሩት ውጫዊ ለውጥ ብቻ ይመስላል፤ ቢያንስ እስከ ቅርብ ጊዜ። እዚህ ደግሞ ያገራችን ሰዎች ጊዜ ቢሄድም እንኳ እነሱ እዚያው ለመቆየት የመረጡ ወይም የተገደዱ መሰሉኝ። ጊዜ ካልቆመ በቀር እንዴት ነው ሰው ለዚህን ያህል ጊዜ እዚያው ባለበት መኖር የሚችለው? የዛሬ አራት መቶ ዓመት በነበረው ሥልጣኔ ላይ ከጊዜ ጋር ግሥጋሜ ቢደረግ፤ ኮንሶ ከኮርያ አትቀድምም ነበር ብለሽ ነው? እንደ ጠንካራ ሠራተኛነታቸውና ተንኩል እንደሌለው ንጹሕ ልባቸው።

የማይከፈልበት ትራንስፖርት ነውና አሁን ደግሞ በምናብ

ሠረገላ በሐሳብ ፍጥነት ወደ ምሥራቅ ብንገሠግሥ መቼም ደከመን እንደማትዩ ነው። ይሄንን ከጨረሰን ጉዞው በቀጥታ ወደ አዲስ አበባ ስለሆነ አታስቢ። አዲስ አበባ ስንደርስ የምትወጃው ማኪያቶ ተከሽኖ ይጠብቅሻል።

ይህንን ስታነብ ትንሽ ፈጥ አለችና ከውሃዋ ጐንጨት ብላ ለሌላ ጉዞ የምትዘጋጅ ይመስል ራዲዮ አመቻቸች። ንባቡ እየጣማት ስለሄደ ማቋረጥ አልፈለገችም።

በአፋር መሥመር ይሠራ የነበረ አንድ የመሥራቻ ቤታችን ሾፊር አንድ ጊዜ የነገረች ትዝ አለች። ነገሩን ወዲያው ሙሉ ለሙሉ ባልቀበለውም ትንሽ ፈጥ ስላሰባለችና ከምጽፈው ሐሳብም ጋር ስለሄደች ልጥቀሰው ብዬ ነው። 'አፋር መሥመር ስትነጻ አፋር' ብዙ ጊዜ ይዘሃቸው እንድትሄድ ይጠይቁሃል፤ አንዳንዴም ያስገድዱሃል። የሚገርመው ግን አንዳንዴ አንተ ከምትሄድበት አቅጣጫ በተቃራኒ እየሄዱም ቢሆን እንኳ ሲፍት የሚጠይቁ ጥቂት አይደሉም። ለምን ብለህ ብትጠይቅ መልሳቸው 'አይ ዋናው መሄዱ አይደል' ይመስል ወደ መጡበት አቅጣጫ እስኪጠገቡ ይሄዳሉ' ብለውኝ ነበር። በኋላ እንደተረዳሁት ግን በየትኛውም አቅጣጫ ዘመድና ወዳጅ ስላላቸው ያገኙትን እድል በመጠቀም ለረጅም ጊዜ ያላዩዋቸውን ሰዎች ለመጠየቅ በማሰብ እንደሆነ ሰማቺያለሁ። ባብዛኛው የምሥራቅና የሰሜን ምሥራቅ ያገራችን ከፍሎች ያሉ ሕዝቦቻችን ከስፍራ ስፍራ እየተዘዋወሩ ኑሮን የሚኖሩ፤ አርብቶ አደር ሕይወትን የሚመሩ ናቸው። ከብቶቻቸውን ተከትለው ወይም አስከትለው ነው ሲሄዱ የሚኖሩት።

እንደዛሬ ሜት መቃም ባገሩ ሁሉ ከመስፋፋቱ በፊት፤ ሜትን በወጉ እየቃመ እጅግ ጊዜ የሚያጠፋ እንደ ምሥራቁ ክፍል ሕዝብ እምብዛም አልነበረም። ከዚህም ጋር መረጃን በመለዋወጥ የሚጠፋው ጊዜ እንደ ብዝሃነት ስለማይቆጠር ከተለያዩ አቅጣጫ የመጡ ሁለት የማይተዋወቁ ሰዎች እንኳ ሳይቀሩ ተቀምጠው ሳያወሩ አይተላለፉም ይባላል። ይህ ሁሉ በጉዞ ላይ ያለና ወቅታዊ የሆነው ሁሉ መረጃም ቴክኖሎጂም በሰፍቱ የሚደርሰው ሕዝብ ነው። ነገር ግን በጽሑፍም ሆነ ሥልጣኔን አትመው ለመጨው ትውልድ በሚያስቀሩ የጥበብ መንገዶች ራሱን እጅግም ያልገለጸ ሕዝብ መስለው ታዩኝ። ጊዜያዊውንና የጊዜውን ለማድረግ ሲሮጥ ጊዜ ያመለጠው ሕዝብ። ሁሉ እንደ ዘመነ ኋላ የቀረ። መረጃ ጎይል ነው፤ ሐሳብም የፈጠራ ሥራ ሁሉ መሠረት በሚለው አባባል እስማማለሁ። ከትናንት ተምሮ ነገን ያልቃኝ ዛሬ፤ በመወለድና በመሞት መካከል ያለ የሕይወት አዙሪት እሽከርከሪትን ነው የሚፈጥረው።

እንግዲህ ያልዳሰሰችው ብዙ ያገራችን ሕዝቦችና አካባቢዎች እንዳሉ ርግጥ ነው። እነዚህን ሁሉ ዞሬ ባይ፤ ታሪካቸውንም ባጠና የተሻለና የተሟላ ግንዛቤና እይታ እንደሚኖረኝ እሙን ነው። ለነገሩ ታሪካዊ ትንታኔ የመስጠት ስላልሆነ ሀላማዬ ብዙም አያስጨንቀኝ። ጊዜ ያንድን ሕዝብ አስተሳሰብ ለመለካት ሁንኛ መስተዋት መሆኑን ለማሳየት ያህል ነው። የሰሜኑን ሕዝብ ሥልጣኔ ወደ ኋላ መንሸራተት፤ የደቡብንም ባለበት መርገጥ እንዲሁም የምሥራቁን መድረሻና ሀላማ የሌለው ሥልጣን ኋላ ቀር እረፍት የለሽ ጉዞ አይተናል። ነገሩን ጠለቅ አድርገሽ ካየሽው፤ የሕዝባችን ማንቆ አንድም ብዙም መሆኑን ነው የሚያሳየው። አንድነቱ የሁላችንም ችግር፤ ያስተሳሰብና የአእምሮ ጉዳይ መሆኑ ሲሆን፤ ልዩነቱ ግን እንደ ታሪካችንና ማንነታችን የተለያየ ቅርጽ ይዞ መገኘቱ ነው። ለመጻፍ የሞከርሁት እንግዲህ ጊዜ ያስተሳሰብ መስተዋት መሆኑንና ጊዜ ያመለጠው ሰውና ሕዝብ ሁሉ አእምሮውን የተነጠቀ መሆኑን ነው።

አይ የእኔ ነገር ይቅርታ! አዲስ አበባ ሳንገባ ትንተናዬን ጀመርሁ እንዴ? ጉዞው የምናብ ነውና አገር ምድሩን ሲያየረን በቆየው የሐሳብ ፈረስ ተሳፍረን ተነሣን ... በሃሳብ ፍጥነት ደረሰን። አሁን በረን አሁኑኑ አዲስ አበባ ገባን። የሐሳብ ግልበያን የምወደው ለዚህ ነው። ፍጥነቱ የሐሳብን ያህል ነውና። የአዲስ አበባ ጉዳይ እንደምትዩ እርግጠኛ ነኝ። አዲስ አበባማ ሁሉም ሀይነት ሰዎች ተቀላቅለው የሚኖሩባት ከመቶ እጅግም ያልዘለለ ዕድሜ ያላት የወጣት አዛውንት ከተማ ናት። ገና የራዲዮ አእምሮ የላትም። የራዲዮ የጊዜ ባህልና መለያ አልተበጀላትም። የሁሉም አስተሳሰብ ተጥዶ መንተከተኪያ ድስት ናት። እንዲሁም ከየገሩና ከየቦታው የሚመጣውም ሐሳብ መራገፊያ ወደብ። ስለዚህ የአዲስ አበባ ሕዝብ እንደ ሕዝብ ድብልቅ አስተሳሰብና ግራ የሚያጋባ ኋላ ቀርነት የሚያወቃየው ሳይሆን አይቀርም። ባለጸጋ ድኸችና የተማሩ ማይማን የበዙባት ከተማም ናት። ወደ ዳር ስትወጪ ነው ይህ ምስቅልቅል አስተሳሰብ ከየት እንደመጣ የምትረጃው። እንደ እኔ እይታ አዲስ አበባ ወጥና ግልጽ አስተሳሰብ ባገኘች ቀን የልጅነት ውበቷ አብረቅርቆ መውጣቱ አይቀርም። ከጊዜ አንጻር አዲስ አበባ የደረሱባት ፈጣን ተደጋጋሚና አስቸጋሪ ለውጦች ቅርጽ የለሽ ሳይደርጓት አልቀሩም። ስለዚህም ያዲሳባ አእምሮ ታምሞ እንዳላገገው የተቃወሰ ጭንቅላት የተሰበሰበና ግራ የተጋባ ይመስለኛል።

የሆነው ይሁንና ዛሬ ለማለት እየሞከርኩ ያለሁት የዛሬ አስተሳሰባችንና የጋራ አእምሮአችን የተሰራው ከድሮ እስከዘንድሮ በተከማቸው ታሪካችንና ባራቱም አቅጣጫ ከዳር እስከመሃል ያለው ሀዘብ አስተሳሰብ ተደምሮ ነው። ከቤተ መንግሥት እስከ ቀበሌ ከቤተ አምልኮ

እስከ ቤተሰብ ከሕፃን እስከ ዐዋቂ፤ የጥንቱም የዛሬውም አሁን ያለውን አስተሳሰባችንን ፈጥሮታል፤ ቀርጾታልም። ደግሞ ከጊዜ ቀመሩ በላይ የሚያስብም ሆነ የሚኖር ግለሰብም ሆነ ገብረተሰብ የለም። የጊዜ ጉዳይ የዛሬ አስተሳሰባችንን የሚለካ፤ የነገሩን ደግሞ የሚቀርጽ ምስጢር ነው። ጊዜ እንደ ጅረትም ይፍሰስ፤ በዑደትም ይመላለስ፤ የተናጠልና የጅምላ አስተሳሰባችንን ፍንትው አድርጎ የሚያሳይ ከሄደ የማይመለስ ተንቀሳቃሽ ሰሌዳ ነው።

እዚህ ጋ ላብቃ መሰለኝ። ይሄ አጻጻፊ ወዴት እንደሚወስድኝ እኔም በቅጡ አልገባኝ። እስከ ለማንኛውም እንብቢውና እናወራለን። እኔ እንጂ ሰዎችን ስለ ጊዜ ሳስብ ስለነበር ይሁን ወይም የአስተሳሰብና የጊዜ ዝምድና ለረጅም ጊዜ እንቆቅልሼ ስለሆነም ይሆናል እንደዚህ ጀመርኩት።

እንግዲህ አጀማመሩን እንዴት እንዳያሸው ለማወቅ ትንቢት። እኔ ለመጻፍ የወሰድብኝን ጊዜ ያህል ለማንበብ እንዳይወስድብኝ አጸልደለሁ። ዝም ብሎ ከሆነም አትፍራ፤ ምናልባት የእኔ ተስጥዎ እንዳባቶቹ አፈታሪክ ሊሆን ይችላል፤ አንቺም ከማንበብ ትገላገያለሽ። እስከ ደገና ቆይኝ።

አንብባ ስትጨርስ ጽሑፉን ፈጽማ ካልጠበቀችው አንጻር ስለ ጀመረው፤ “ህም... ይገርማል...” አለችና ጸጥ ብላ ጥቂት ጊዜ ቆየች። ሳትወድ በግደ እርሷም ስለጊዜ እያሰበች ሰዓቷን ብትመለከት ወደ ስምንት ሰዓት ከሌሊቱ ተጠግቶአል። ጊዜንና አስተሳሰብን እንዲህ ዐሰባውና አዛውንትም። ብዙ ጥያቄ ቢፈጠርባትም፤ አንድ ትልቅ አሣ የያዘ መንጠቅን እንደሚገባት ሰው ከሐሳቡ ጋር እየተጓተተች ወደ መኝታዋ ሄደች። ሲገናኙ የሚያደርጉት የሞቀ ውይይት ካሁኑ ታያት። የተኙትን ሳትረብሽ ቀስ ብላ አያቷ ሥር ስትገባ ቶሎ የሚነቁ አያቷ “ጢንዬ መጣሽ? ... እንዲያው እኮ በውድቅት ሌሊት ምን ይባላል...? እስከ አረፍ በዬ” እያሉ ጠጋ አሉላት። በልጅነቷ እንደለመደችው ራሷን እያሻሽዋት ጊዜ ከማይለካበት ዓለም ከሚኖረው አያ እንቅልፍ መዳፍ ውስጥ ገብታ ትሰወር ዘንድ አገዙዋት፤ እስከ ነገ።

ጠዋት ላይ አያቷ ቀድመው ቢነሡም፤ እርሷና ሕፃናቱ ግን ከነቁም በኋላ ሲላፉ፤ ተረት ስታወራላቸው አረፋፍደው ነው ካልጋ የወጡት። ፊቷን ተጣጥባ ወደ ሳሎን ከመሄዷ በፊት መላኩ ጋ ደጋግማ ብትደወልም ስልኩ ዝግ ነው። ቅዳሜ ጠዋት ልማዱ ነው። “የመላኩ ጊዜ ነው” የሚለው ነገር አለው። ስልክ ቁልቪኝና ራዲዮ ዝግ ነው። ሰወም አያገኝም። በሌሊት ተነሥቶ ለአንድ ሰዓት ከዋኘ በኋላ ሻወር ወስዶ አልጋው ውስጥ ለጥ ብሎ ያረፍዳል። ሲነሣም እኔ ነኝ ያለ ጥፋ ፍርፍር ቁርሱን ይበላል። ከዚያም እራሱ የሚያፈላትን ቡና ፋት እያለ ሳምንቱን ሙሉ

ለቅዳሜ የተቀመጡትን የተመረጡ፤ ከኢንተርኔት ላይ የተሰበሰቡ እንዲሁም የመጽሔቶችንና የጋዜጣ ጽሑፎችን በየመገሉ ከሚያነባቸው የግጥም መጻሕፍት ጋር ያነባል። ከዚያም ያለፈውን ሳምንት እያብጠለጠለ የሚቀጥለውን ሳምንት የሚሥልበት የማሰቢያ ጊዜው ነው። ይሄው ሁለት ዓመቱ፤ ካቅም በላይ ድንገተኛ ነገር ካላጋጠመው በቀር፤ ዝንፍም ሳይል የመላኩ ጊዜ እንደተከበረና እንደ ቀጠለ ነው።

ሰሎሜ ከቁርስ በኋላ ልብሴን ልቀይር፤ ደግሞም መኪናዬን ይገር ልምጣ በማለት ከካናዳ ከመጡት ዘመዶቿ ሣራን ይዛ ተነሣች። ያክሰቷ ባል ላድርላችሁ ቢልም በታክሲ መሄዱን መርጠው ወጡ። ካናዳ ተወልዳ ያደገችው ሣራ ሃያ ሦስት ዓመቷ ሲሆን አማርኛ ትንሽ ትንሽ ብቻ ነው የምትችለው። መሣቅ ትወዳለች፤ ከሰው ጋር ማውራትም እንዲሁ። ሶሺያል ምርክ አጥንታ ባንድ ሆስፒታል ውስጥ ነው የምትሠራው። አጭር ቆንጆና ቅልጥፍ ያለች ስትሆን የሰፖርተኛ ሰውነት አላት። የሽቶ ፍቅረኛም ናት። ሦስት አራት ሽቶ በስሱ ደራርባ ታደርግና የሰውን ቀልብ በተላላ ትሰባለች። ባጋጣሚ ወዲያው በመጣው ሚኒሳስ ጋቢና መቀመጫ አግኝተው እየተጫወቱ አስከ ሚክሊኮ ሄዱ። ከዚያም ሁለት ታክሲ ጨምረው ከትንሽ የግር ጉዞ በኋላ ሰሎሜ ቤት ደረሱ። ቤት ሲገቡ እንደ ተለመደው ብርቂ ተጠምጥማ ሰላም አለቻት። ከሲኤምሲ ጀርባ በሚገኘው የሰንሻይን አፓርትመንት ባለሁለት መኝታ ቤት ተከራይታ ነው የምትኖረው። ብርቂ ገና በዐሰራ ሰዓት ዓመቷ ከባሏ ተፋታ ለሌላ ሊድሯት ሲከፈሉ ከቤተ ሰቦቿ ከብልላ ሄደች። ከዚያም ነገሩን የሰማችው የሰሎሜ አክሰት ከገጠር አመጣቻት። በኋላም ሰሎሜ ከእርሷ ጋር እየኖረች እንድትማር አደረገች። አሁን በማታ ትምህርት 9ኛ ክፍል ደርሳለች።

ሁለተኛዋ የሰሎሜ ቤተ ሰብ አባል ደግሞ ሶስና ትባላለች። በመሥሪያ ቤታቸው በር ላይ የሊስትሮ ሥራ ትሰራ የነበረች የዘጠኝ ዓመት ልጅ ስትሆን ሰሎሜ ደንበኛ አድርጋት ነበር። አንድ ጊዜ ለጥቂት ቀን ከጠፋች በኋላ ተመልሳ መጣች። ሣራ እጇ በጨርቅ ተጠቅልሎ፤ ጥውልግልግ ብላ፤ በሊስትሮ ሣጥኗ ላይ ተቀምጣ ባካባቢው ያሉ ወንድ ሊስትሮዎች እየቀለዱባት ስታለቅስ ነበር ሰሎሜ የደረሰችው። እሷን ሲያዩ ሁሉም ዝም አሉ።

ሶስናን ስታይ ደስ ያላት ሰሎሜ ወደሷው አመራች። አጠገቧ ተቀምጣ “ምን ሆነሽ ጠፋሽ የኔ ቆንጆ?” ስትላት የባለ ልቅሶዋን ለቀቀችው። ስፍሰፍ ስቅስቅ ብላ ስታለቅስ የሰሎሜም አንጀት ተላወሰ። “በቃ በቃ ነይ እስከ ቢሮ እንግባና እናወራለን” ብላ የሊስትሮ ሣጥኗን ይዛላት፤ የቢሮ ዘበኞቹን ሰላም ብላ ሣጥኑን ለነርሱ ሰጥታ ይዛት ገባች። ቢሮዋ አስቀምጣት ከካፌቴሪያ ለሰላሳና ኬክ ነገር አዘዘችላት።

“እስከ እጅሽ ምን ሆኖ ነው ያሰርኛው?” ስትላት እጇን እንደ ማሸሽ ብላ

ልቅሶዋን ቀጠለች። “አይሆኽ ቀስ ብዬ ነው የማየው” ስትላት “ለአንድ ሰው ብታሳዩ ወየው ብለውኛል...” ብላ ዐይኖቿን የሞላውን ፍርሀት በእንባ ለማስወጣት ይመስል መንታ መንታውን ታዘነበው ጀመረች። ከዚያም ሰሎሚ አባብላ እጇ ላይ ያለውን ቆሻሻ ጨርቅ ስትፈታው፤ ያየችውኝ ማመን አቃታት። ከከንደ በታች እጇ ተቃጥሎአል። ቁስሉ ደግሞ ህክምና በወቅቱ ያላገኘ በመሆኑ መግል ለመያዝ እየጀመረ ነው። ጨርቁ ሲነሣ የተጣበቀው ቁስል አብሮ መነሣት ስለጀመረ ሁሉንም ማየት አልቻለችም፤ የሶስኖም ሥቃይ ስለ በዛ። ቀጥሎም ቀዳሚውን ሰውነቷ በግርፋት ሰንበር በሰንበር እንደ ሆነ ለማየት ቻለች። ራሷን ደባብሳ ስታይ አንድ ሦስት ዕብጠቶችና በቅጣም የተወረሰ ፀጉር ያለበት ሆኖ አገኘችው። ንዴት፤ ሐዘን ቁጭት ... በቃ መንገብገብ ሞላት።

“ማነው እንደዚህ ያደረገሽ?” አለችት። ዐይኗን ሰበር አድርጋ፤ “እትዩ” ናቸው አለች። “ለምን?”

“የዚያን ለታ ከሥራ ስመለስ መንገድ ላይ ዱርዬዎች ይዘው የወራሁትን ገንዘብ ሁሉ ቀምተው ደበደቡኝ። አምልጤ ቤት ደርሼ ለእትዬ ስነግራቸው ... ውሸታም ሊባ ብለው መጋረፍ ጀመሩ። እውነቱን አውጪ እያሉ። እውነቱን ነው ብዬ እያለቀስሁ ብነግራቸው ... ሁለተኛ እንዳይለምድሽ እያሉ በሻማ እጄን ቀስ እያሉ አቃጠሉኝ። ከዚያም ምንም ምግብ ሳይሰጡኝ አስረው ጨለማ ውስጥ ሁለት ቀን አቆዩኝ” ብላ ከቁጥጥር ውጪ የሆነ እራታዋን ለቀቀችው። በዚህ ጊዜ ከሰሎሚ ቢሮ አጠገብ የነበሩ ሁለት ጓደኞቿም ልቅሶውን ሰምተው ኖሮ ተቀላቀሏቸው።

“ዛሬ እንዴት ላኩሽ ታዲያ?” አለች ሰሎሚ። “በጣም ሊርበኝ ጊዜ ... በቃ መስረቄን አምኜ ይቅርታ ጠይቄ የመጨረሻ ማስጠንቀቂያ ተሰጥቶኝ ነው የመጣሁት ... ዛሬም ምንም አልሠራሁም ... አጠፋታለሁ እንጂ እዚያች ቤት አልሄድም...” ብላ ማልቅሷን ቀጠለች።

በኋላ እንደተረዱት ከሆነ ሶስኖ ወላጆቿን በኤድስ ካጣች በኋላ ወይዘሮ አስካለ ለልቅሶ የመጣውን ቤት ዘመድ አግባብተው ሊያሳድጓት ያመጧት ልጅ ናት። ወይዘሮ አስካለን አገር ሁሉ የሚያውቃቸው የድካ እናት ብሎ ነው። በቅርብ የሚያውቋቸው ግን የድካ ጠር እንደሆኑ ያውቃሉ። ለመጀመሪያ ስድስት ወር እስከ አንድ ዓመት ልጆቹን ትምህርት ቤት ይልኳቸዋል፤ ተንከባክበውም ይይዟቸዋል። አንድ ጊዜ ዘመድ አምኖ መጠየቁን ካቆመ በኋላ ግን ትንንሾቹን ሊሰትሮና የሰው ልጅ ጠባቂነት፤ ከፍከፍ ያሉትን ደግሞ መጠጥ አሻሻጭና ሴትኛ አዳሪነት ውስጥ ያስገቧቸዋል። እርሳቸው ቤት ውስጥ ዐስራ ዐምስት የሚደርሱ ልጆች ይኖራሉ። እነሰሎሚ ቤታቸው ሄደው ሊያናግሯቸው ሲሞክሩ መጀመሪያ በግት በፈገግታ ተቀበሏቸው። ወይዘሮ አስካለ ሰሎሚ ስለሶስኖ ጉዳይ ስትጠይቃቸው ነገሩን

ለማድበስበስ ሞከሩ። ሁሉንም ነገር እንደምታውቅና እሁን ሶስኖ ሆስፒታል እንደገባች ስትነግራቸው ነብር ሆኑ። አመናጭቀውና ተሳደበው፤ ሊከፈትም እንደሚችሉ ነግረው ከቤታቸው አስወጧቸው። ሰሎሚና ጓደኞቿ በቀጥታ ፖሊስ ጣቢያ ሄደው ነገሩን ካመለከቱ በኋላ ወደ ማታ ላይ ልጆቹ ሁሉ ሲገቡ፤ ፖሊሶቹ አብረዋቸው ሄደው ነገሩን እንደሚያጣሩ ተስማሙ። ሰሎሚ ነገሩን ለአለቃዋ አስረድታት ስለነበር መሥሪያ ቤታቸውም ጉዳዩን መከታተል ጀመረ።

ቀኑን ሙሉ ሁኔታውን ከሰፈር አካባቢ በማጣራት የዋሉት ፖሊሶች ማታ ሁለት ሰዓት ላይ ሳይታሰብ የወይዘሮ አስካለን ቤት ወረሩት። እነሰሎሚም አብረው ተገኝተዋል። ባንድ ክፍል ተጨናንቀው የሚተኙት ከአሥር በላይ ሕፃናት ሲሆኑ፤ ሌሎች ሁለት ክፍሎች ደግሞ የሴትኛ አዳሪነት ሥራ የሚፈጸምባቸው ክፍሎች ናቸው። ዕድሜያቸው ዐሥራ አራት እና አሥራ አምስት የሆኑ አራት ገና ያላደጉ ሴት ልጆች ይሆንን እንዲፈጽሙ ይገደዳሉ። አንዳንዴም በመጠጥ ንይል። አንዲት የውሻ ቤት የምታክል ጨለማ ክፍል ደግሞ ከባድ ጥፋት ያጠፋ ልጆች ታስረው ከረታብ ጋር የሚቀጠባት ክፍል ናት። የጉዳዩ ዘግናኝነት ያስደነገጠው የአዲስ አበባ ፖሊስም የኢትዮጵያ ቴሌቪዥንን ጠርቶ አገር ያስደነገጠ ፕሮግራም ተዘጋጀበት። ሶስኖም ከሆስፒታል ሆኖ የደረሰባትን ለሕዝብ አካፈለች። ወይዘሮ አስካለ ወደ እስር ቤት ከገቡ በኋላ የነሰሎሚ መሥሪያ ቤት የልጆቹን መልሶ ማቋቋም ኅላፊነት ወሰደ።

ሰሎሚም በብዙ ትግል ሶስኖን የራሷ ልጅ አርጋ ለማሳደግ የሕጋዊ ወላጅነትን ፈቃድ አገኘች። ይህ የሆነው እንግዲህ ካንድ ዓመት በፊት ነበር። ሶስኖን ከደረሰባት የሥነ ልቦና ቁስል መፈወስ ግን ቀላል ሆኖ አልተገኘም። እስካሁንም ትልቅ ትግል ነው። በኋላ እንደ ተረዳችው ከሆነ ወይዘሮ አስካለ ጠቀም ያለ ገንዘብ ለሚከፍሏቸው አንድ አዛውንት ደንበኛ ሁለት ጊዜ ሶስኖንም ለወሲብ አከራይተዋት ነበር። ሰውዬው ከኤድድስ ለማምለጥ ብዙ ብር እየከፈሉ ሕፃናትን ማደን ሥራዬ ብለው የሚባልጉ ርካሽ ነጋዴ ናቸው።

“ሶስኖ የለችም እንዴ?” አለች ወደ ብርቁ እያየች። “ቤተ ክርስቲያን ሄዳለች፤ የሕፃናት ልዩ ዝግጅት አላቸው። እኔ ነኝ ያደረስኋት።” አለች ብርቁ የምታጣጥፈውን ፎጣ እንደያዘች።

“ሙሉ ቀን ነው?” ስትል ሰሎሚ። “አይ እስከ ስምንት ሰዓት ነው። ምሳም እዚያ ነው የሚበሉት። ሰዓቱ ሲደርስ አመጣታለሁ።” አለች። “ሳሪና አንዴ ሻወር ወስጂ ልብስ ልቀያይር ከዛ እንወጣለን እሸ?” እስከዚያ በዚች ኩኪሶና አልበም አዝማሚ እያለች ሰሎሚ ወደ ውስጥ ገባች። መለስ ብላ አንገቷን ብቅ አደረገችና “ሻይ ቡና?” ብላ ጠየቀችት።

“ሻይ ይሻላል መሰለኝ” ስትል ማራ፤ “የብርቁን ተወዳዳሪ የሌለው ሻይ ... አይደል ብርቅዬ?” ብላ ስትጠቅሳት እየሣቀች ብርቁም ወደ ኃዳ ገባች። ሰሎሚ ከለባበሰች በኋላ ትንሽ ተጨዋውተው ተያይዘው ወጡ። ዞር ዞር ብለው ከተማውን ካዩ በኋላ፤ አክሱቷ ያዘዘችውን ኬክ ከፒያሳ ኤንሪኮ ይዘው ወደ ማር ቤት አመሩ።

“ያው ሁለት ሳምንት ስላለሽ ቢሮዬንም አሳይሻለሁ፤ የኛንም አገር ማግበራዊ ጉዳዮችና አሠራሮቻቸውን አስገብቻለሁ... አሪፍ አሪፍ፤ ቦታዎችም አሉ። እስኪ እንዲሉን።” አለች ሰሎሚ ወደ ሰፈር ሲቃረቡ።

“አንቺ ግን አሜሪካ ምንም አይናፍቅሽም? በቃ አበሻ ሆነሽ ቀረሽ ማለት ነው?” ስትላት ማራ፤ “አይ ማሪ ድሮም እኮ እኔ አበሻ ነኝ... ደግሞ እዚህ የምታመጪውን ልዩነት ስታዩው በቃ ከነችግሩም ቢሆን ርካታው ይበልጣል።”

“እሺ የማግባት ጉዳይስ ...? ምንም ሰው የለም ወይስ የድብቅ ሰነድ ነው?” አለች ማራ በጨረፍታ እያየቻት። “ማሪ ምን አለ ብለሽ ... ያው አሉ ሰዎች ... ግን የራስሽ የሆነውን ሰው ማግኘት ከባድ ነው... እስኪ እግዚአብሔር ቢፈቅድ በግመት ውስጥ ባገባ ደስ ይለኛል... እንማሚም በቃ ጭንቀታቸው ሁሉ ይሄ ይመስለኛል።” አለች ባንድ እጇ መሪውን ይዛ ሌላኛውን እጇን እያወናጨፈች

“ለነገሩ ገና 27 ዓመትሽ ነው ምን የሚያስቸኩል ነገር አለ? ... እንዳልሸው ጥሩ ሰው ማግኘቱ ነው ትልቁ ችግር... እኔማ እንጂ በቃ ... አበሻ ባገባ ደስ ይለኝ ነበር ... እዚያ ሁነኛ ሰው ማግኘቱ ከባድ ነው። አለ አይደል የተማረ፤ የምትከራበትና የምታከብረው ዐይነት አበሻ እምብዛም የለም። እዚህ ደግሞ ጊዜውም የለም ... ቢኖርም ውጪ ለመውጣት ይሁን ለፍቅር ሰው የሚፈልግሽ በምን ታውቂያለሽ... አንዳንዴ በቃ ፈረንጅ አግብቶ መግላገል ይሻላል መሰለኝ” ብላ በረጅሙ ተነፈሰች።

“ማሪ አንቺ ኮ አንድ ፍሬ ልጅ ... ተረጋጊ እንጂ ... አንችን የመሰለች ቆንጆዬ ጥሩ ልጅ ... እግዚር ምን ይሠራል ብለሽ...? አሪፍ ባል ነው የምታገቢው... ምን አለች በይኝ... እኛም አለን ደግሞ... የሚሆን ከተገኘ ... ሹክ እልሻለሁ” ብላ ሣቀች።

“የምር አሪፍ ነበር...ካንቺ በላይ ማን ያውቀኛል ... እኔ ቶሎ ነው ማግባት የምፈልገው... ልጅ... ልጅ በጣም ነው ያማረኝ፤” ስትል አሁንም ሰሎሚ ሣቋን ቀጠለች።

“ለምን ትሥቂያለሽ ...? እውነቱን እኮ ነው...” አለች ማራ ከስተር ብላ፤ “አይ ማሪና ... አንችም ልጅ የሚያምርሽም ልጅ...” ብላ ጉንጮቿን ቆንጠጥ

እደረገቻት።

“ቀልጂ አንቺ ... በድሮ ጊዜ የእኔ ዕድሜ አራት አምስቱን ማድረሻ ዕድሜ እኮ ነው።” አለች ፊቷን በመኪናው መስተዋት አየት እያደረገች። ከዚያም ብዙም ሳይቆዩ ሰለደረሱ መኪናውን እደጅ እቁመው በሩ ክፍት ስለ ነበር እየተማግቁ ገቡ።

ሰሎሚና ማራ አብዛኛው ቤተሰብ ደርሶ እየተበላ እየተጠጣ ማንበሩ ደምቆ ደረሱ። እነርሱም ቢጠቃቸውን ተቀላቀሉ። መላኩ እስካሁን አለመደወሉ ገርሞአት ስልኳን ስታውጣው፤ ቻርጅድ ሳይሆን ዐድሮ ባትሪው ሞቶ ነበር። የሰሎሚ ስልክ ከአክሱቷ ባል ጋር አንድ ዐይነት ስለ ነበር የእርሱን ተውላ ቻርጅ ለማድረግ ሰከታው ከከበደት ሕፃናት ጋር ልፊያሞን ጀመረች። ከአንድ አስራ ዐምስት ደቂቃ በኋላ አንድ አንድ ቸኮሌት እየሰጠች አስደስታ አሰናብተቻቸው።

መላኩ ጋ ስትደውል ወዲያው አንስቶ... “እኔማ ኮ ስልክሽን ስትዘገው ምን ጉድ ነው የጻፍሁት ብዬ አሳብ ገባኝ”... አለ በቀልድ ድምፅ። “አይገርምህም ትናንት ስልኬ ቻርጅድ ሳይሆን በቃ መሞቱንም ያወቅሁት አሁን ነው፤ ይቅርታ። ጠዋት ግን ደውዬ የመላኩ ክፍለ ጊዜ ነበር መሰለኝ አጥፊተኛ ናቸው የሉም ያሉኝ” አለች እዚያም በቀልድ።

“እንዴት ነው የማግበሩ ድግሴ?”

“አሪፍ ነው... ደስ ይላል... ሰው ሁሉ ደርሶ ደምቋል ነው የምልህ። እኔ እምልህ ጽሑፉን ወድጄዋለሁ ... ፈጽሞ ካልጠበቅሁት አቅጣጫ ነው የጀመርኸው... ተገናኝተን እስከናወራ ቸኩያለሁ። ... በጣም ብዙ ጥያቄ ነው ያለኝ... አስተሳሰብህና አጻጻፍህ ግን ያው ኤ ነው የተሰጠው።”

“ትቀልጂብኛለሽ አይደል... የምር ሌላ ልሞክር ወይስ በዚያው መጀመር ይቻላል?”

“እርረ የምን ሌላ... ይሄ አሪፍ ነው... ወደ ፊት እንጂ ወደ ኋላ የለም... በጣም አሪፍ ነው ... ግን በቃ ቁጭ ብለን ብናወራ ደስ ይለኛል።” “እሺ አንቺ በቻልሽ ጊዜ” አለ ብዙ ማውራት ቢፈልግም ያለችበት ሁኔታ ሳይመች እንደሚችል እየገመተ።

“ንገ ጠዋት ከቸርች በፊት ለምን ቁርስ እየበላን አናወራውም?” አለች አሁንም እንደ ቸኮሌት ሁሉ ፈጠን ፈጠን እያለች።

“አሪፍ አሳብ ነው። በቃ ሁለት ኮፒ ይገር እመጣለሁ። እየሞንጫጨርን እንድናወራበት። አሁን ወደ ድግስሽ መሄድ አለብሽ መሰለኝ። ቀለል ሲል ደውይልኝ።” አለ ቶሎ ሊለቃቅብመፈለግ፤

“አይደል ... እንተሰ ምን አሰብክ ለከሰአት በኋላው?” አለችው እንዳይደብረው እያሰበች፡፡ “ከነማርቆስ ጋር ቀጠሮ አለኝ። ለመግዛት ያሰበው ቤት አለ እሱን እናያለን ብሎአል። ከዚያም ያው እንዲያ እንዲያ እያለ ይመሻላ!”

“አይደል... በቃ enjoy እሺ?” ስትለው፡፡ “እሺ እንቺም እንደዚያው... ቻው” ብሎ ስልኩን ወደ ኪሶ ጨመረው፡፡

“ባይ ... ማርክን ሃይ በለው” ስትለው ስልኩን ዘግቶት ስለነበር መልስ አልሰጣትም። ስልኩን ቻርጀሩ ላይ እየሰካች ስለ ጽሑፉ ከልቧ የተሰማትን አድናቆት የገለጸችለት አልመሰላትም። እንዲያውም ለዕርምት ትፈለጋለህ ዐይነት መልእክት ያስተላለፈችለት መስሎአት ትንሽ ደበራት። በችኩላ ስልኩን የዘጋው ደብሮት ይሆን ብላ ዐሰበችና ይሄ የኔው ጭንቅላት ፈጠራ ነው ብላ ተወችው። ወዲያው ግን ከአክስቷ ጋር ተያይዘው ወደ ሳሎን አብረው ሄዱ።

የተሳካለት ድግስ ነበር። ብዙ ተገኝተው የማያውቁ ዘመዶች ከክፍለ ሀገርም ከውጪም መገኘታቸው ደግሞ የበለጠ ድምቀት ሰጥቶት ነበር። በተለይ ውጪ የተወለዱት ሕፃናትና ያገርቤቶቹ ሕፃናት ሲያወሩ ማየት እጅግ ያዝናናል። በቃል ባይግባባም በራሳቸው የሕፃን የጨዋታ ቋንቋ ተግባብተው በፍቅር እፍ ብለዋል። የሰሎሚ አክስት እያዞረች ሰሎሚን ከገጠርና ከክፍለ ሀገር ከመጡት ዘመዶች ማስተዋወቁን ቀጥላለች። የሰሎሚ አባት አቶ አላና በዘመድ በጣም የተወደዱና የተከበሩ ናቸው። ገና የአላና ልጅ ናት ሲባል ነው እሳቸውን ያገኙ ያህል እንቅ ፅቅፍ አርገው እያገላበጡ ሳሟት።

ሰሎሚ ወደ አሜሪካ የሄደችው ገና የዐሥራ ሁለት ዓመት ልጅ ሆና ነው። ከሁለት ታላላቅ ወንድሞቿ እና ወላጆቿ ጋር ዲቪ ደርሶአቸው። እርሷ የመጨረሻ ልጅ ናት። አባቷ ደግሞ የተባበሩት መንግስታት የልማት ድርጅት ውስጥ የአንድ ክፍል ኅላፊ ሆነው ይሠሩ ነበር። የመጀመርያ ዲግሪያቸውን አዲስ አበባ ዩኒቨርሲቲ፣ ሁለተኛ ዲግሪያቸውን ደግሞ ፈረንሳይ ነው የተማሩት። በሙያቸውም ኢኮኖሚስት ናቸው። አገር ቤት እያሉ ኑርአቸው የተመኘና የተደላደለ ነበር። መቼም ወደ አሜሪካ ሲኬድ ሁሉን ህብሎ መጀመር ግዴታ ነው። እንደ ማንኛውም አዲስ መጠ ሁሉ በመጀመሪያዎቹ ሁለት ዓመታት የአሜሪካ ሕይወታቸው ፈታኝ ሆኖባቸው ነበር። በዚህ አስቸጋሪ አገር የመልመድ ወቅት ለቤተሰቡ ከሁሉ ይልቅ የጠቀማቸው ዋነኛ እሴት በመካከላቸው ያለው ጥልቅ ፍቅርና መከባበር ነበር።

እናቷ ወ/ሮ ሕይወት ደግሞ በሙያቸው ነርስ ሲሆኑ ቅን፣ ሲበዛም ደግና ርኅሩኅ፣ ባለሙያና ዘመናዊት ሴት ናቸው። የቤተሰቡ የደስታ ምንጭ እሳቸው ናቸው። ቀልድና ግቅ ይወዳሉ። በሠንሊ እይታ ስልካክ፣ ውብ፣ መለሎም ነው የሚባል መልክ የላቸውም። ነገር ግን እንደ ማግኔት የሚሰብና ታይቶ የማይጠገብ፤

የሚጋባ ሰላምንና ደስታን የሚረቁ ቃላት የማይገልጹት የሰብእና ውበት አላቸው። እንዳንዴ በልማድ ስምን መልእክ ያወጣዋል የሚባለው ልክ ይመስላል። እንደ ሰማቸው ሕይወት ከወይዘሮ ሕይወት ጋር ደስታ ነው። አባቷ አቶ አላና ትሑት ሰው ናቸው ማለት ይቻላል። ያለሥራ መኖር የሚችሉ አይመስሉም። በትጋት ብቻ ሳይሆን በደስታም ነው የሚወሩት። ለዚህ ሳይሆን አይቀርም የወሩት ብቻ ሳይሆን የነኩት ሁሉ ነው የሚያምርላቸው። አቶ አላና እንደበተ ርቱፅ ብቻ ሳይሆኑ የራሳቸው የሆነ ግልጽና ጥልቅ የሕይወት ፍልስፍናም አላቸው። የለበሱት ሁሉ ያምርባቸዋል። ከዕድሜያቸው በያንስ ዐሥር ዓመት ወጣት ለመምሰላቸው ዘወትር ስፖርት መሥራታቸው አስተዋፅኦ እንዳለው ባይከዳም፤ ሁሉ ህይወት የሰጠችኝ ተጨማሪ ሕይወት ነው። ማለት ይወዳሉ። ባለቤታቸውን ወይዘሮ ሕይወትን ማለታቸው ነው።

የሰሎሚ አባት ያለምክንያት የሚባከን ገንዘብና ጊዜ ያበሳጫቸዋል። ገንዘብ የጊዜ ምንባሪ ነው። ጊዜም ያልተመዘረ ገንዘብ ነው የሚል ፍልስፍና አላቸው። ህይወት ረቂቅ ምስጢር ናት፤ አምላክ በጥበቡ በዚህ አለም ላይ ይህችን ምስጢራዊት ሕይወት ዕድሜ በሚባል አነስተኛ የጊዜ ክረጢት ዐደለን። ይህቺም ክረጢት በውስጧ ዕድል በተሰኙ ፈርጦች ተሞልታለች። ክረጢቷን እንዳትሰረቅና ያለጊዜዋ አርጅታ ከጥቅም ውጭ እንዳትሆን፤ ኅላፊነቱን ፈጣሪ ለኛው ነው የሰጠን። በክረጢቷ ውስጥ ያሉትም ፈርጦች አንድ ባንድ፤ አንዳንዴም ካንድ በላይ ባንዴ እያበለጩለጩ ከባለክረጢቱ እጅ ላይ ይወድቃሉ። ከጊዜ ጋር የተቆራኙ ናቸውና በጊዜው ያልተጠቀምንባቸው የዕድል ፈርጦች ከጊዜ ጋር ላይመለሱ ትዝታቸውን አስታቅፈውን ይነጉዳሉ። ስኬት በትጋትና በሥራ የተለወጡ ዕድሎች እንጂ ሌላ ምንም አይደለም ይላሉ። ድክነትም የባከኑ ዕድሎችና ያልተጠቀምንበት ዕድሜ ውጤት ነው እንጂ ያርባ ቀን እድል ነው ብለው አያምኑም።

“ቁርጥ እሱን አይደለች እንዴ...” ሲሉ ሌሎቹ ደግሞ “እረ እርሷ የማማ መገርቱ ኮፒ ናት” ይላሉ። ሁለቱም ቢሆን ደስ ነው የሚላት። በዚህ መሃል አክስቷ ስልክ ይዛ ወደ ሰሎሚ እየመጣች፡፡ “ጢኒ ስልክ ... ካሜሪካ ነው... ሕያውዬ ነው።” ስትል ሰሎሚ ተሯራጣ ወደ አክስቷ ሄደች። ህያው ትልቁ ወንድሟ ሲሆን የእናቱ ልጅ ነው። ከአባቱ ጋር በጾታው ካልሆነ በቀር በምንም አይመሳሰል። ዝንባሌውም ወደ ህክምናው ሆኖ የእናቱን የልጅነት ምኞት እሱ ሆኖላቸዋል። አሁን የአእምሮ ተዶ ህክምና እያጠና ይገኛል እዚያው አሜሪካ።

“ነይ ወደ መኝታ ቤት እዚያ ይሻላል።” ብላት ተያይዘው ወደ መኝታ ቤት ሲሄዱ አክስቷ ፊት ላይ ድንጋጤና ሐዘን ያየች ስለ መሰላት ፈራ ተባ አለች። ሰሞኑን ሲሰማት የቆየው ረብሻና ድብልቅ ስሜት ባንዴ አገረሸባት።

“ምንድነው ደገና አይደለም እንዴ? እስኪ ሰጪኝ ስልኩን ምንድነው?” አለች እየተርበተበተች፡፡ “ጢኒ ተረጋጊ ... ምንም አይደለም ... እስኪ አውራው ... እ ... ሕያዊ እሷን አውራትና አውራሃለሁ...” ብላ ስልኩን ለሰሎሜ አቀብላት አጠገቧ ተቀመጠች።

“ሆዴ ምንድነው ሁሉ ሰላም ነው? ባቢ ሰላም ነው? ማሚሰ...አንተ ደገና ነህ? ምንድነው?” ብላ ሰላምታ እንኳ ሳታቀርብለት የጥያቄ ናዳ አንጋጋችበት። “እንዴት ነሽ ጢኒ ፍቅር ...? ደገና ነው! ተረጋጊ እንጂ...” አለ ራሱም መረጋጋት እንዳልቻለ እያስታወቀበት፡፡ “እንጃ የሆነ ነገር አላማረኝም። ሰሞኑን ሁሉ ሲቀፈኝ ነው የከረመው? ... በእናትህ አታሠቃየኝ ምንድነው የሆነው ንገረኝ?...ልፈነዳ ነው...” ብላ በረጅሙ ስትተነፍስ፡ “እሺ ተረጋጊ ... ቢቢ ትንሽ ችግር አጋጥሞት ሆስፒታል ነው ያለው። ማሚና ባቢ ደህና ናቸው። ማታ ነው የገባው፤ እኔም እዚያው ነው ያደርሁት።”

“ምን...ን...ን... ቢቢዬ ... ምን ሆኖ ነው? አደጋ ነው?... እንዴት ... ላስት ዊክ አውርቼው የለም እንዴ? እንዴት ነው አሁን?” ብላ ለቅሶዋን ለቀቀችው።

“የው ጢኒ ተረጋጊ አሁን። የተኛው አይሲዬ ቢሆንም ስቴብል ይመስላል። ዝርዝሩን ላክሱ ነግሬያታለሁ። ገና ምክንያቱ በግልጽ አልታወቀም። ቺካጎ ሳውዝ አካባቢ ማታ ላይ መንገድ ላይ ከጎደኛው ጋር ወደ ቤት እየነዱ በተፈጠረ ተኩስ ነው እሱም የተመታው የሚል መረጃ ብቻ ነው ያለን። ለጊዜው መረጃው የተምታታ ነው። ፖሊሶቹም ብዙ ሊነግሩን ፈቃደኛ አይደሉም። እኛም ያው እሱን ማትረፉ ላይ ነው ትኩረታችንን ያደረግነው።” አለ ድክም ባለ ድምፅ። ከድምፁ ምንም ተስፋ አልተሰማትም።

“ወይኔ... ምን ሊያደርግ ሄደ እዚያ እሱ?... ምን ላይ ነው የተመታው? ራሱን ያውቃል?” ብላ ጥያቄና እንባ ማዝነብ ጀመረች፡፡

“የተመታው ‘ሁንቅላቱ ላይ ነው? ያው አፕሬሽን ላይ እኔም ገብቼ ነበር። ለተወሰነ ቀን ኮማ ውስጥ መቆየቱ የግድ ነው። አሁን ትልቁ ፍርሃት ‘ሁንቅላቱ እንዳያብጥ ወይም ደም መፍሰሱ ቀጥሎ ልቡንና ትንፋሹን የሚቆጣጠረውን ክፍል እንዳይሜነው ነው። መጸለይ ነው እንግዲህ... የቻለውን ሁሉ አድርገናል... ውጤቱ ምን ሊሆን እንደሚችል ምንም ማለት አንችልም አሁን” ብሎ እሱም ማልቀስ ሲጀምር ሰሎሜ የባሰ ልቅሶዋን ቀጠለች። በዚህ ጊዜ አክስቷ ስልኩን ከሰሎሜ ላይ ነጥቃ፡ “አንተ ሕያዊ ምንድነው እንደዚህ ዐይነት ነገር... በቃ ልጄ አሁን ሰላም ነው። ይልቁን ምንድነው መደረግ ያለበት የሚለውን እንነጋገር አሁን የምን ልቅሶ ነው። ቆይ ስፒከር ላይ ላርግህና እናውራ” አለች የራሷን ፍርሀትና ድንጋጤ ዋጥ አድርጋ፡፡

“እሺ እሺ እክሱቱ ይቅርታ...” አለ ራሱን ለመቆጣጠር እየሞከረ።

“ጋሼና ሕይወቴ እንዴት ናቸው?” አለች ትንሽ ወሬውን ጋብ ለማድረግ የሰሎሜን ራስ እያሻሸች፡፡ “ደገና ናቸው ያው ድንጋጤ ውስጥ ነው ያሉት።” አለ ሕያው በተዘቀዘ ድምፅ። “እኛ እዚህ እንጸልያለን... አሁን ሌላ ምን ማድረግ ነው ያለብን?” አለች ከግራ መጋባቷ ውስጥ ወጥታ በትክክል ለማሰብ እየሞከረች፡፡

“ለሁሉም ጢኒ ብትመጣ ይሻላል። ቲኬት አሁን እዚሁ ኦንላይን ሪዘርቭ አድርጌያለሁ ለዛሬ ማታ። ጢኒ መምጣት የማትችይበት ሁኔታ ከሌለ አሁኑኑ ገዝቼው ቲኬቱን እሜይል አደርግልሻለሁ። በእናንተ ሰአት ዛሬ ማታ ብትመጪ ነው የሚሻለው። እንማሚን እንዲተኙ አላምኜ ነው አሁን እነሱን ቤት አድርሼ የመጣሁት። ከመቆየት ቶሎ መምጣትሽ የተሻለ ስለመሰለኝ ነው። አለ አይደል ቦታ ... እንደዚያ አይሻልም?” ብሎ በረጅሙ ተነፈሰ። ሰሎሜ ድርቅ እንዳለች ናት፤ እንባዋ ብቻ ነው የሚፈሰው።

“በምን አየር መንገድ ነው ቲኬቱን ሪዘርቭ ያረደረግኸው?” አለች አክሱቱ ባሏ አየር መንገድ ስለሚሠራ የተሻለ እማራጭ ይኑር አይኑር ለማወቅ በማሰብ። “ፍራንክፈርት ዐርፎ በቀጥታ ቺካጎ ስለሚያመጣት ለፍታንዝ ነው። አይሻልም እንዴ?” አለና የሷን መልስ መጠበቅ ጀመረ “ፍራንክፈርት ላይ ብዙ ይቆያል እንዴ?” አለች አክሱቱ ልዩነቱን ለማወቅ፤ “አይ ሶስት ሰዓት አካባቢ ብቻ ነው?” ሲል “አይ ጥሩ በቃ እሱው ይሻላል...ስንት ሰዓት ነው ከዚህ የሚነግው ታዲያ?” አለች ባንድ እጇ ሰሎሜን ወደ ደረቷ ጠጋ አድርጋ እየያዘቻት፡፡

“ማታ በእናንተ አሥር ተኩል አካባቢ ...” አለ አሁንም ድካሙን በሚገልጽ ድምፅ፤ ማታ አራት ሰአት ተኩል ማለት ነው።

“ጢኒዬ ምን ይመስልሻል? ... ቶሎ መሄዱ አይሻልም?... እንግዲህ የሆነው ሆኖአል እሱ እንደሁ ያለው በእግዚር እጅ ነው...ወይኔ የኔ ቆንጆ ቢቢዬ...” አለች ሰሎሜን ዐቅፋ አክስቷም ሳትሰበው እንባዋ እያመለጣት። ድንጋጤው ሁለቱንም የሚለትንም የሚያደርጉትንም ነው ያሳጣቸው።

“አዎን አዎን ... ይሻላል ዛሬጤ ... ምንም ጥያቄ የለውም...አይዞህ ሆድዬ እመጣልሃለሁ...በርታ... እሺ...?” አለች ሰሎሜም አሁንም እንባዋ እየፈሰሰና አሳቧም በድንጋጤው ተደበላልቆ ለአክስቷም ለሕያውም እንደምታወራ ሁሉ። “ጥሩ ጢኒ ... ረጋ በይ ደግሞ... አክሱቱ አትለያት አደራ ... እስክትሳፈር ... ጋሽ ዳርጌ አለ አይደል? አብራችኋት ሁኑ። I know አብራችኋት እንደምትሆኑ... ያው ስለተጨነቅሁ ነው...” ሲል

“አይሆን ሕያዌ... በርቱ እናንተ እዚያ... እዚህ ላለው አታሰቡ... ደግሞ እንደውላለን... ቆየት ብለን እሺ?” አለች አክሱቱ ድምፅዋን እንደ ምንም አረጋግታ። “እሺ እክስትዬ... ባይ ላሁን... እምሙ... ባይ ጢኒ... አሁን መሄድ አለብኝ” አለ አሁንም በተረበሸና በደክመ ድምፅ። ሌሊቱን ሙሉ ምንም እንቅልፍ ሰላላገኘ ከድንጋጤው ጋር እሱም ድንዝዝ ብሏል።

“ባይ... ለአሁን ... ከገባህ ሳምልኝ ቢቢዬን... ንገረው እየመጣሁ እንደሆነ ... ይሰማሃል ... ንገረው እሺ...” አለች ሰሎሚ የቦታ ርቀት የፈጠረውን ገደል ለመሙላት ይመስል። “እሺ ጢኒት... እንግረዋለሁ። አንቺ በርቼ እሺ ... ቻው ... ።” አለና ብዙም ሳይጠብቃቸው ስልኩን ዘጋው።

ስልኩ ከተዘጋ በኋላ ለጥቂት ጊዜ ተቃቅፈው ሲላቀሱ ከቆዩ በኋላ ምን ማድረግ እንዳለባቸው መመካከር ጀመሩ። ላክስቷ ባል ለአቶ ዳርጌ ብቻ ነግረው ዝግጅቱን ለመቀጠል ወሰኑ። ከዚያም አክስቷ ቀስ ብላ ለማማ መገርቱ ልትነግራቸው ወሰኑ። አቶ ዳርጌን ጠርተው ነገሩን ከነገሩት በኋላ፣ ሰሎሚን ይዞ ዕቃ ልናመጣ ነው ብለው ወደ እርሷ ቤት ሄዱ። አክስቷም በዘዴ ቀስ ብላ ነገሩን ለእማማ መገርቱ ነግራቸው ዐብረው ተላቀሱና ያው ሌላ ሰው እንዳያውቅ ስለተፈለገ የሆዳቸውን በሆዳቸው ይዘው ዝም አሉ። እማማ መገርቱ ካልደወልን ብለው ስላሰቸገሯት ሕያው ጋ ደውላ ራሳቸው አዋርተውት ምንም የተለወጠ ነገር ባይኖርም ትንሽ እፎይ አሉ።

የዛሬ ሁለት ዓመት አሜሪካ ለጉብኝት የሄዱ ጊዜ ሶለን ትምህርት ጨርሶ ሥራ ያልጀመረ ስለነበረ ጧትና ማታ ዐብረው ነበሩ። ሳቅ ስለሚወድ ያላሳያቸው ቦታ ያላስሞክራቸው ነገር የለም። እንዲያውም በቃ እንደገና ሕፃን የሆኑ ነበር የመሰላቸው። ፈረንጅና ጥቁር ዓደኞቹ ጋ ወስደዋል። ዓደኞቹ ሁሉ በጣም ነበር የወደዱቸው። በጀልባ፣ በባቡር እንዲሁም በመኪና ካገር አገር እያሀረ አስጉብኝቷቸው ነበር። ቦውሊንግ መጫወት አስተምሮአቸዋል። እንዲሁም እሰማይ ደርሰው እየተንደረደሩ የሚያፈርጡ፣ እየወዘወዙና እያጠኑ የሚያሾሩ መዝናኛ ቦታዎችም እየወሰዳቸው ሲማግቱ ውለው ይመጣሉ። ወደ ኢትዮጵያ ሲመጡ ለረጅም ጊዜ በጣም ነበር የከፋቸው። “እኔ ሳገባ እዚህ መጥተሽ ከእኔ ጋር ነው የምትኖረው። ኢትዮጵያ ምናምን የለም... እነጢናም እዚህ መምጣት ይችላሉ” እያለ ያሥቃቸው ነበር። ከመጡ በኋላም በሳምንት አንድ ጊዜ የፈለገ ቢመጣ ሳይደውልላቸው አይቀርም። የሚጠቀሙበት ሞባይልም እርሱ የገዛላቸው ነው። የእርሱ ፎቶ ነው ላይ ላይ ያለው። ሰው ለምን እርሱን ተኩሶ ለመግደል እንደሚፈልግ ሊገባቸው አልቻለም። ስልካቸው ላይ ያለውን የሶለንን ፎቶ እያዩ ፈዘው ቀሩ።

ሶለን መካከለኛ ልጅ ሲሆን ቁርጥ አባቱን ነው። ቀልድ ወዳድነቱና ለየት

ያለ ከሰው ጋር የመግባባት ችሎታውና ተወዳጅ ሰብዕናው ግን ከእናቱ የወረሰው ነው። መልክና ቁመናው ያባቱ ቢሆንም ከእሳቸውም በላይ መልክመልካም መሆኑን ሁሉም የመሰከረለት ነው። የመጀመሪያ ዲግሪውን በፖለቲካል ሳይንስና ፍልስፍና ጨርሶ አሁን ደግሞ የኢንተርናሽናል ፖሊትክስ ማስተርሱን በቅርብ አጠናቋል። የማይሞክረው ስፖርት የለም። ሙግትና ውድድር ይወዳል። ከአባቱና ከሰሎሚ ጋር ለየት ያለ ቅርርብ አላቸው።

ሰሎሚ ሁሉ ነገር ነው የዞረባት። ምኑን ከምን እንደምታደርገው። ብርቁና ሶስና አሳብ ሆነውባታል። ገና ፈንድቶ ቁርጡ ያልየለት የመላኩም ነገር ሲመጣባት እንደገና ድብልቅልቅ አለባት። በመካከላቸው ተዐንሶ እያደገ ያለው በቃል ተገልጾ አፍ ያልፈታው ፍቅራቸው ግን ከሁለቱም የተሰወረ አይደለም። ነገር ግን ከሶለን ምን የሚበልጥ አለ? አሁን መሄዱ ላይ ለማተኩር ነው የፈለገችው። መልስ በሌለው ጥያቄ ራሷን ማፈንዳት አልፈለገችም። ሜክሲኮን እንዳለፉ መላኩ ጋ መደወል እንዳለባት ትዝ አላት። ደጋግማ ብትሞክርም ስልኩ ተይዞአል ይላል። ወዲያው ራሱ ደወለ።

“ሃሎ መሊ ... የት ነህ...?”

“መድኅኒ ዓለም አካባቢ ነን ከነማርክ ጋር...። ሰላም ነው? ምንድነው ድምፅሽ?”

“ባክህ ሰላም አይደለም... ካሜሪካ ተደወሎ ነበር ...” ብላ ለቅሶዋን ለተቅችው።

“ምነው?... ቤት ሰላም አይደለም እንዴ?” አለ እሱም ድንጋጤው እየተጋባበት።

“ሕያው ደውሎ ነበር ... ሶለን...” ብላ እንባዋ እየቀደማት መጨረስ አታታት።

“እሺ እሺ በቃ አይዞሽ ሰሊዬ። የት ነው ያለሽው? አሁኑኑ እኔው ራሴ መጣሁ... የት ነሽ?” አለ እሱም እየተርቡተበትና ምን ማለት እንዳለበት ሰላላውቀ

“ከጋሽ ዳርጌ ጋር ወደ እኔ ቤት እየሄድን ነው... ዛሬውኑ ወደ አሜሪካ መሄድ ሳይኖርብኝ አይቀርም” አለችና ዝም አለች።

“እሺ እሺ ... አይዞሽ በቃ መጣሁ... ልቀድማችሁም እችላለሁ” አለ የባሰውን እየደነገጠ

“እሺ ቻዎ...”

“የምትፈልገው ነገር አለ? ይገኛል መምጣት ያለብኝ?”

“ምንም ያለም አንተ ብቻ ና” አለችና ስልኳን ዘጋች፡ እንባዋን እየጠራረገች። መላኩና ማርቆስ ሌሎቹን ጓደኞቻቸውን ይቅርታ ጠይቀው ወዲያው ወደዚያው አቀኑ።

“ሻንጣ ቤት አለሽ እንዴ ጤኒ...?” ያክስቷ ባል ነበር የጠየቃት።

“አዎን አለ...ምንም እኮ... መያዝ ያስፈልጋል ብለህ ነው? ትንሽ ልብስ ከያዝኩ በቃ...” አለች አሁንም ግራ የገባው ፊቷን በሁለት እጇ ሸፍና በረጅሙ እየተነፈሰች።

“አይ አስበሽ አንዳንድ ጠቃሚ ነገሮችን መያዝ አትርሽ። ተጓዥ የሚያጋጥመው አይታወቅም። ደግሞ አክስትሽ በሌላ ሻንጣ የተወሰነ ነገር አዘጋጅታ ብትልክላቸውም ጥሩ ነው።” አለ በቀኝ እጇ ማጅራቷን አሸት አሸት እያደረገና እያባበላት።

“አይ ጋሽ ዳርግሽ ምንም... ኮተት አይብዛ በቃ እንደገባህ... ያለ ችግር በቀጥታ ወደ ሆስፒታል ነው መሄድ የምፈልገው” አለች የመኪናውን መስኮት ከእርሷ በኩል እየከፈተች። ቀኑ በጣም ይሞቃል። በአጠገባቸው ያልፍ የነበረ አሮጌ የቀኑት መኪና አሳያቸው ላይ የለቀቀው ጢስ መኪናቸውን ሲያፍነው፣ ሽታው ብቻ ሳይሆን ዐይናቸውንም ሳይቆጠቁጣቸው አልቀረም። አፏ ውስጥ ያለው ማስቲካም አደጋውን ከሰማች በኋላ ድርቅ ያለውን አፏን በያርስላትም፣ ጣዕሙ ግን ደም ደም ስላላት ከኪዳ ዉስጥ ባወጣችው የሶፍት ወረቀት ጠቅልላ አስቀመጠችው።

“እስኪ እናያለን... ረጋ በይ አንቺ አይሆንሽ” ብሎ አሁንም ትከሻዋን መታ መታ አድርጎ የሚጮኸውን ስልክ አንጦቶ መልሰ ሰጠ።

እቤት ሲደርሱ መላኩና ማርቆስ ቀድመው ደርሰው ከሶስት ጋር ይጫወቱ ነበር። ሰላም ተባብለው የሆነውን ነገር ባጭሩ ነገሩዋቸው። ብርቁንና ሶስናንም ወደ ጓዳ ጠርታቸው የሆነውን ነገራ ለተወሰነ ጊዜ ዛሬ አሜሪካ መሄድ እንዳለባት ስትነግራቸው ደርቀው ቀሩ። ከዚያም ሲረጋጉ ከሰሎሜ ጋር ተፍ ተፍ ማለት ጀመሩ። ቀኑ ሳይታወቅ ነው የመሸው። አክስቷ ደውላ ከእማማ መገርቱ ጋር አብረው ሊመጡና አውሮፕላን ማረፊያ እንደሚገኝ ተቀጣጠሩ።

ከቤት ከመውጣታቸው በፊት ሰሎሜ መላኩን ለብቻው ወስዳ፣ “በጣም ነው ዝብርቅርቅ ያለብኝ። ውስጤ በፍርሀት ሊፈነዳ ነው። አእምሮዬ ውስጥ ያለውን

ሁሉ ማስብም ማውራትም የምችል አይመስለኝም። አንድ ነገር ግን ባንተ ላይ ጥፂ መሄድ አለብኝ፤ እንዳንተ የማምነው የለም። አያቱ ከቻለች አብራቸው ትቆያለች። ብርቁንና ሶስናን እንደኔ ሆነህ እኔ እስከመጣ ልትነከባከብልኝ የምትችል ይመስልኛል?” አለች ግድግዳውን ደገፍ ብላ የጉዞ መረጃዎቿን በጆቿ እንደያዘች። “አዎን። እችላለሁ ምንም አታሰቢ።” አለ መላኩ ፊቷ ቆሞ።

“ለጊዜው እሱ ነው ትልቁ ሽክም... እምምም ... ጭንቅላቴ እኮ መሥራት አቆመ... ያው በቃ አሜይል አደርጋለሁ እደውላለሁ... I guess ... thank you!” አለች የደረቀ ከንፈሯን በምራቋ እያራሰችና የጃኬት ኪዳን የተረላ ዕቃ እንዳይኖር እየፈተሸች።

“አይሆሽ ሁሉም ሰላም ይሆናል” ብሎ አቅርቦት የተወሰነ ጊዜ ያዛት። አንጥቱ ላይ ጸጥ ብላ አለቀሰችና “አፍፍ ምን ሆነኩ በናትህ... ይቅርታ... ሰአቱም ደርሶአል መሰለኝ መውጣት አለብን።” አለችና ወደ ጓዳ ፈጠን ብላ በመሄድ ብርቁና ሶስናን ጠርታ። “ብርቅዬ ሶሊ... ያው እኔ ቶሎ ለመምጣት እሞክራለሁ። እነአክሱም አሉ። ምንም ነገር በያስፈልጋችሁ መሊ አለ። እሱ ነው እኔን የሚወክል እሺ። በየቀኑ ያያችኋል። ምንም ብትፈልጉ ለእርሱ ንገሩት።” ብላ በተራ በተራ ስታያቸው፣ “እሺ...እሺ” አለ ሁሉምም ባንድ ድምፅ። መላኩን ይወዳታል፤ ይቀርቡታልም። እሱም ከልቡ ነው የሚወዳቸው። መላኩም መስማማቱን ለመግለጽ ፈገግ ብሎ ወደ ሁለቱም አየ።

“እንወጣ አረ እየረፈደ ነው ጤኒ...” አለ ያክስቷ ባል ከሳሎን፣ “እሺ በቃ መጣን፤ ጨርሰናል” ብላ ተከታትለው ወጡ። አውሮፕላን ጣቢያ ሲደርሱ አክስቷና አያቷ ቀድመው ደርሰው አገኛቸው። ከአያቷ ጋር ሲተያዩ እንደገና ተቃቅፈው መላቀስ ቀጠሉ። እንደ ምንም ዝም ካሰጁቸው በኋላ ሰዓቱ እየሄደ ስለነበር ሻንጣዋን ይዛ ገባች። የበረራ ይለፍ ወረቀቷን ተቀብላ ሻንጣዋን አስረከባ ወደ መቆያው ሰፍራ፤ ወደሚጠብቋት ዘመዶቿ ተመለሰች። አክስቷና አቶ ዳርጌ መላኩን ስለሚያውቁት ብዙም ጫና አልሆነበትም። ማርቆስንም ጓደኞቹ ነው ብሎ መላኩ አስተዋወቃቸው። ሰሎሜም ከመላኩ ጓደኞች ሁሉ ማርቆስ ደስ ይላታል። ደግና ትን ሰው ነው። ሁሉንም ዕቅድ እያደረገች ተላቅሰው ተሰናበቱ። ሶስናን ዝም ማሰናት ግን ከሁሉም አስቸጋሪ ነበር።

መላኩን ስትሰናበት “መሊ ጸልይልኝ። ያው በቃ እደውላለሁኝ ስደርስ። እም ...ም ... ጽሑፉን የረሳሁት እንዳይመስልህ... ያው ሳይታሰብ እንደ ተፈራው የእውነት ደብዳቤ ሊሆን ነው መሰለኝ... እስኪ በስልክ እናወራለን... ታንክ ዩ እሺ...ለሁሉም...” ብላ ላይ ላይ ልጥፍ ብላ ተሰናበተችው። አሁን ማን ምን ያስባል ብላም አልተጨነቀችም። አብሯትም በሄድ ደስ ባላት ነበር።

“እሺ ሰሊ አይሆሽ ...ኋም ... አንቺ ግን በርቺ... ጠንከር ማለት አለብሽ!”

አላት እንደተቃዋሙ። እያለቀሰች ስለነበር እንባዋንና ሁሌም ሰሎሚ ሰሎሚ የሚለውን ርግት ያለ ጽዱና ልሰልሰ ያለ መዐባዋን ደረቱ ላይ ትታለት እንባ በሞሉት ዐይኖቿ አንዳች ለእርሱ ብቻ የተቀመመ መልእክትን አስተላልፋ ሌሎቹን መሰናበት ቀጠለች። ልቡ 'እወድሻለሁ ... አፈቅርሻለሁ ...' ቢልም አፋግን መተባበር አቅቶት እንደቆጨው ባይነ ብቻ ስሜቱን ለመግለጽ ሞክረ።

እንባዋን እየጠራረገች ወደ አያቷ ዞር ብላ ተቃቅፈው መላቀሱን እንዳዲስ ጀመሩት። አክስቷ ተቆጥታ ካላቀቀቻቸው በኋላ አቶ ዳርጌ ይሁኑ ወደ ውስጥ ገባች። አቶ ዳርጌ የአየር መንገዱ ሠራተኛ ስለሆነ ውስጥ ድረስ አብረው ገቡ። ወደ መሳፈሪያው ከገባች በኋላ ተሰናብቷት ደጅ ወደሚጠብቁት ቤተሰቦች ተመለሰ። ሰሎሚም ከአርባ ደቂቃ በኋላ ረጅሙን ያውሮጥላን ጉዞና ድንገተኛውን የሶለንን ሆስፒታል መግባት ጉዳይ እየታገለች መሬቱን ለቃ ሰማዩ ውስጥ ተሰወረች።

የሶለን ተጨዋችነት፣ ተላፊነትና፣ ቀልደኛነት የሚያመጣቸው ሐሳቦች ሁሉ ባንድ ጊዜ እየተመላለሱ አሠቃዩዋት። አንድ ዓመት ብቻ ስለሆነ የሚበላለጡት ያደጉት እንደ እኩያ ነው። የማያውቋቸው መንትያ ነው የሚመስሏቸው። እርሱ ያደረገውን ሁሉ ማድረግ ትፈልግ ነበር። እርሱም ቢሆን ከእርሷ የሚደብቀው ምንም ነገር የለውም። ሕያው ሦስትና ባራት ዓመት ስለሚበልጣቸው፣ ለዳኝነት ወይም ለማስጠናት ካልሆነ እምባዛም የእነርሱ ሕይወት ክፍል አይደለም። የፈለገ ቢሆን ለሰሎሚ ስለሆነ የሚረዳው የሕያውን ዳኝነት ሶለን አማራጭ ካላጣ አይቀበለውም። ሶለን ሐሳቡን ለመግለጽም ሆነ ለማስፈጸም ወሰን የሌለው ድፍረት ነው ያለው። መሸነፍ አይወድም። መሞከር የማይወደው ነገር ቢኖር አለመሞከርን ነው። ራሱ ሞክሮ ያላረጋገጠውን ነገር አይቀበልም። ሰሎሚ ወደ ኢትዮጵያ ከመጣች ወዲህ ከሰው ጋር መግባባት እየከበደው እንደ መጣና ደስተኛ እንዳልሆነ ቤተሰቡ አስተውሎአል። ያው ባለፉት ሁለት ዓመታት የራሱን ኑሮ ጀምሮ ስለወጣ ዝርዝር የዕለት ተለት ጉዳዩን አያውቁም።

በብዛት ጥቁር አሜሪካውያን በሚኖሩበት የደቡብ ቺካጎ ሰፈር መኖር ከጀመረ ዓመት ዐልፎታል። ማርቲን ሉተር ኪንግ የእርሱ ጀግናና የሕይወት ምሳሌ ነው። ጥቁሮቹ ብለው ከሚያወሩ አበሾች ጋር ሁሉ እንደ ተጣላ ነው። የተማረው ነጮች በብዛት በሚገኙበት ትምህርት ቤት ሲሆን የኖሩበትም ሰፈር የነጭ ሰፈር ነው የሚባለው። ሆኖም በብዛት የሚያነባቸው መጻሕፍትና የመመረቂያ ሥራውን የሠራበት ወረቀት የሚያተኩሩት በጥቁሮች የነጻነት እንቅስቃሴና በማርቲን ሉተር ኪንግ ሕይወት ላይ መሆኑ ብዙ ተጽዕኖ ሳያደርግበት አልቀረም። መጀመሪያ ላይ ነጮቹ የጥቁሮቹ ሕይወት የተገባቸው እንዲሆን ቀጥተኛ አስተዋፅኦ ማድረጋቸውን እንደ ዋነኛ ችግር ያይ ነበር። ጠጋ ብሎ አብሮ መኖር ሲጀምር ግን 'የሰው ጠላቱ ራሱ ነው' የሚለው አስተሳሰብ እየጠነከረ መሄድ ጀመረ።

በአለም እጅግ በበለጸገች ሀገርና ሁሉ በሞላባት ከተማ መሃል እንዲህ

ዐይነት ጥልቅ ድኸነትና የሰው ልጅ ሰቆቃ መኖሩን ሊቀበለውም ሆነ ሊገባው ያልቻለ ምስጢር ሆኖበታል። ለዓመት ከስድስት ወር አካባቢ የዘለቀው የግሪክ ክልስ ጥቁር አሜሪካዊት ከሆነች ጓደኛው ጋር የጀመረው የፍቅር ግንኙነትም በሕይወቱ ላይ ትልቁ ተጽዕኖ ነው። ስለ ልጇቷ ለሰሎሚ የነገራት ዝርዝር ባይኖርም፣ ለሕይወቱ መመሳቀልም ሆነ አሁን ለደረሰበት ነገር የእርሷ አስተዋፅኦ እንዳለበት ጥርጣሬ አድርግታል። የዛሬ ሦስት ወር ገደማም ሰሎሚ ጋ ደውሎ 'ጢኒዬ ባክሽን ሳላሰበው መውጣት በማልችልበት ማጥ ውስጥ ሳልገባ አልቀረሁም'። ጨው ውሃ ልትቀዳ ወረደች እየሆነ ነው የእኔ ሕይወት። የምታገለው ባላጋራ የማይሰበር ቋጥኝ ሆኖበኛል። መሸሽ ደግሞ እንደማልወድ ታወቁያለሽ፤ ምን ማድረግ እንዳለብኝም አላውቅም፤ ያላትና ዝርዝሩን ግን ሊነግራት ያልፈለገው ጉዳይ ምን እንደሆነ እያሰላሰለች ሙሉ እንቅልፍ ያልሆነ ሰመመን ውስጥ ገባች።

በሰመመነት ውስጥ ራሷን ያየችው በአውሮፕላኑ ጣራ ላይ ቆማ ነው። ከጀርባዋ ላይ ያሉት የመብረሪያ ክንፎች ልክ በሥዕል ላይ እንዳሉት የመላእክት ክንፎች ይመስላሉ። ራቷ ወደ ምዕራብ ሲሆን ጸሃይ ባይታይም ብሩህ ብርሃን በጠራው ሰማይና ኩልል ባለው የውቅያኖስ ውሃ ላይ ፈሰበታል። አውሮፕላኑ ወደ ሰሜን ጉዞውን ቀጥሎአል። በቀኝ እጇ የያዘችውን አቅርቦ የሚያሳይ መነጽር ወደ ዐይኗ አቅርባ አሜሪካ ላይ አነጣጠረችው። እያቀረበች እያቀረበች ስታመጣው መጨረሻም በአሜሪካ ውስጥ በቁመቱ አንደኛ ወደ ሆነው ቀድሞ የሲርስ፣ አሁን ደግሞ የዊሊስ ታወር ከሚባለው ሕንጻ ጫፍ ላይ አነጣጥራ ካየች በኋላ ወደዚያው ለመብረር ተመነጠቀች። በምን ቅጽበት እንደሆነ ሳይታወቃት ራሷን እዚያው ቺካጎ ሕንጻው ጫፍ ላይ አገኘችው። ሶለን ተኝቶበታል ብሎ ሕያው የነገራት የኖርዝ ዊስተርን የሚሸርሱት ሆስፒታል ከዚያ ብዙም ስለማይርቅ ያለብዙ ችግር በመነጽሯ አገኘችው።

መነጽሩ ግድግዳ አልፎ የሚያይ መሆኑን ያወቀችው አሁን ነው። ከአንድ የኮምፕዩተር ስክሪን ላይ ያነጣጠረው ተአምረኛ አቅራቢ መነጽሯ 'enter name' (ስሙን ያስገቡ) የሚል ጽሑፍ ሲጠቁማት የሶለንን ስም አስገባች። ወዲያው በቀጥታ ብዙ ሽቦዎችና ቱቦዎች ተገጣጥመውለት ሕይወቱ በቀጭን ክር ላይ የሞት ሽረት ትግል ላይ ያለውን የሶለንን ፊት ድቅን አደረገው ራቷ ላይ መነጽሩ። የያዘችው መነጽር ላይ 'enter' የሚለው ምልክት ብልጭ ድርግም ሲል አይታ ጥቂት አመነታች፤ የሚቀጥለው ድርጊት ምን እንደሆነ ስላላወቀች። ከዚያም የሆነ ይሁን ብላ መቀበሏን ለማረጋገጥ ምልክቱን ስትጫን፣ ሶለን ባለበት ክፍል ውስጥ ራሷን አገኘችው። ከወዲያ ወዲህ የሚረሯት የጤና ባለሙያዎችም ሆኑ ኩርምት ብሎ ከባሻገር የተኛው ወንድሟ ሕያው የእርሷን በዚያ መኖር እንዳላወቁ ገብቷታል።

ወዲያው በመነጽሩ ላይ ያለውን 'ጢጥ ጢጥ' የሚል ድምጽ ስለሰማች ጠጋ

አርጋ ስታየው 'enter body part' ይላል (የሚፈልጉትን የሰውነት ክፍል ይጻፉ እንደ ማለት ነው)። ቶሎ ብላ 'brain' (አንጎል) የሚለውን ጽፋ መቀበሏን የሚያረጋግጠውን ቦታ ስትጫን፤ ልትረዳው በማትችለው ፍጥነትና መንገድ ራሷን ሶለን ጭንቅላት ውስጥ አገኘችው። አንድ ጠጣር ነገር ላይ እንደቆመች ስለ ተረዳች ጎንበስ ብላ ስታይ፤ የቆመችው የሶለንን ጭንቅላት ባቆሰለችው ጥይት ላይ ነው። ጥይቷ በመጣችበት መንገድ ሁሉ የአእምሮውን ደም ሥር፤ ነርቮችና ሌሎች ሌሎች ከጥቅም ውጪ አድርጋቸዋለች። በየቦታው ያሉ ሌሎች ሊገመት በማይችል ሥቃይ ውስጥ ናቸው። የሞትነትን ሲሎች ሬሳ ለማስወገድ፤ የታመሙትንም ለመጠገን መላ አካላቱ ትንቅንቅ ላይ ነው። ከውጪ የሚመጣው የመድኃኒትና ሕይወትን የማግኘት ዕገዛ በመጠኑም ቢሆን እየረዳ እንደሆነ አይታለች። በየቦታው ደም ፈሰሰል፤ ብዙ ደም። ጥይቷ ያልደረሰችበት ቦታም ቢሆን ቁስለቱ በፈጠረው የሌሎች ቁጣ የተፈጠረው ዕብጠት ጤና አሳጥቶታል።

ሳምባውንና ልቡን የሚቆጣጠረው ክፍል የቁስለቱ ዕብጠት ከተጫነው፤ ሕይወቱ በአደጋ ላይ ናት ማለት ነው። እጁን፤ እግሩን፤ ንግግሩን፤ ያን ሁሉ ዕውቀቱን፤ ማኅበራዊ ጥበቡንና ስፖርታዊ ችሎታውን የሚቆጣጠሩት ክፍሎችም የአደጋው ጉዳትና ተያይዞ የተፈጠረው ዕብጠት በፈጠረባቸው ድንጋጤ ሥራ አቁመዋል። አሁን በስንት ትግል እየሠራ ያለው በሕይወት የመኖሩን ጉዳይ የደገፈው የአእምሮው ክፍል ብቻ ነው። ሀኪሞቹ ዐውቀው በፈጠሩት ኮማ እና በአደጋው ከብደት ምክንያት ሌሎቹ የአእምሮው ክፍሎች ከሥራ ውጪ ሆነዋል። 'እንዴት አንዲት ጥይት ይህንን ሁሉ ማጥፋት ማበላሸት ትችላለች? አንዲት ጥይት? እና ምንም ሊደረግ አይችልም ማለት ነው?' አለች ሰሎሚ ሳታስበው።

ጥያቄውን ድምፅ አውጥታ ጠይቃ ኖሮ ድምጿ በሶለን ጭንቅላት ከዳር እስከ ዳር እንደ ገደል ማሟላት አስተጋባ። ድንጋጤውና ኀዘኑ በፈጠረባት ሥቃይ እጇን ራሷ ላይ አድርጋ፤ ጥይቷ ላይ ቁጢጥ ብላ ተቀመጠች። ምንም ነገር መለወጥ የማትችል ሆኖ ስለተሰማት ራሷን ጠላች፤ በተለይ የተቀመጠችባትን ጥይት፤ የወንድሟን አእምሮ ከጥቅም ውጪ ያደረገችውን። አሁንም "አንዲት ጥይት..." ብላ ስትጮኽ ማስተጋባቱ የፈጠረው ንውጥውጥታ በይበልጥ ሁሉን ነገር ማጥላት ጀመረ። ያለችበት የሶለን ጭንቅላት እየገዘፈ እፃ እያነሰች ስትሄድ ይታወቃል።

እያንዳንዱ የጭንቅላቱ መተግጠፊያና ክፍል እየሰፋ እየሰፋ ራሷን ካንድ ከፍ ያለ ጉብታ ላይ ሆና የማትጨርሰው ሰፊ ሜዳ ላይ አገኘችው። በሶለን ጭንቅላት ውስጥ ሲሠቃይ ያየቻቸው ሌሎች ድንገት ሰዎች ሆነው ስታይ ከፍተኛ ድንጋጤ አደረሰች። በእርሱ ጭንቅላት ውስጥ ያየችው ደም በየስፍራው ተረብቶ አየች። እዚህ ግን ብዙ ጥይት ነው በየሚዳውና በየተራራው ተንጠባጥቦ ያየችው። ያየችው ነገር ስለተደበላለቀባት አቅራቢ መነጽሯን አውጥታ ከዳር እስከ ዳር

ለማግኘት ሞክረች። አሁንም መነጽፋ ላይ ብልጭ ብልጭ የሚለውን ቦታ ብዙም ሳታስብ፤ ጫን ብትለው በጊዜ ውስጥ እዚያው ባለችበት ቦታ እንዳለች ወደ ኋላ ይዞት ነገደ። 'እንዴ ይሄ ሁሉ ሰው እንደ ሴል ሆኖ ነው እንዴ ይህንን ጭንቅላት የሞላው?' ብላ አሰበች። የሞቱ፤ የቆሰሉና የተበላሹ አያሌ ሴሎች ታዩዋት። ሴሎቹ ደግሞ ሰዎች ናቸው። የሶለን ክፍሎችና የሰውነቱ አካላት የቆመችበት ምድር የተለያዩ ሕዝቦች ሆነው ተለወጡ።

አሁን ገና ገባት አሁን ከሶለን ጭንቅላት ወጥታ በአንድ ሀገር ጭንቅላት ውስጥ ገብታለች። በዘመናት ውስጥ ተቆጥሮ የማያልቅ 'ጥይት' ያቆሰለው ጭንቅላት። ይህ ጭንቅላት የፈጠራ ችሎታው፤ ጥበቡ፤ ዕውቀትና ሥልጣኔው፤ የመሥራት ዐቅመና መነግግቱ ሁሉ ተበላሽቷል። ያለውን ሀብትና የተፈጥሮ ጸጋ መጠቀም አቅጥት በሕመምተኛ አልጋ ላይ እንዳለ ሰው በርዳታ ቃፊሳ ላይ ተጋድሞ ከውጪ በሚገኝ ሕይወት ማቆያ ዕገዛ ሲንገታገት አየችው። የታመመ አገራዊ ጭንቅላትና ገብረተ ሰባዊ አእምሮ። ከምሥራቅ እስከ ምዕራብ፤ ከሰሜን እስከ ደቡብ ጉዳቱ ያላገኘው ምንም ክፍል የለም። በሶለን ጭንቅላት እየበረች እንዳየችው አሁንም ይህንን ትልቅ አገራዊ ጭንቅላት ከወዲያ ወዲህ እየበረረች ብታየው ብታየው ያው ነው። ሕመሙ ጽኑ ነው። ግራ ገብቷት በአንድ ትልቅ 'ጥይት' ቅርጽ ባለው መጠኑ ከተራራ የማያንሰ ነገር ላይ ቆማ ነበር። ምን እንደሆነ ጉጉት ስላደረሳት እየበረረች ዙርያ ገባውን ተመለከተችው። በመጨረሻም አንድ በር አግኝታ ወደ ውስጥ ለመግባት ብትጓጓም፤ ልትገልጸው የማትችለው ፍርሀት ስለ ወረራት ትንሽ አመነታች። ወደ በሩ ጠጋ ብላ በሩ ላይ የተጻፈውን ስታይ፤ 'የዘመናት የጦርነት፤ የግጭትና የጉስቁልና ታሪክ' የሚል አነበበች።

ባካባቢው ይነፍስ የነበረ ንይለኛ ነፋስ እያፏጨ ያገኘውን ሁሉ ጠራርጎ ይህ ይሄዳል። ድንገት ንይሉ ጨምሮ የያዘችውን መነጽር ከእጇ ላይ አስጣላት። እያየችው እየተንከባለለ ታች ከገደሉ ውስጥ ወድቆ ሲከሰከስ ተሰማት። የሚነፍሰው ነፋስ ችግሩን ለመረዳትና መፍትሔውን ለማስብ ያላትን ድፍረትና አቅም ለማሳጣት የመጣ የተቃውሞ ዐውሎ ሆኖ ተሰማት። ወደ መጣችበትም እንዴት እንደምትመለስ አታውቅም። አካባቢው ደግሞ እየመሸ ስለሆነ አስፈሪነቱ እየጨመረ ነው። እዚህ ድረስ ከመጣሁ እንግዲህ የዚህ ጭንቅላት ሕመምና ቁስለት መንሥኤ የሆነውን ነገር ገብቼ ሳላይ አልመለስም የሚለው ፍላጎቷና ድፍረቷ አየለ። ቢሆንም በሩን ከፍታ ብትገባ ምን ሊኖር እንደሚችል ጉጉቷም ፍርሀቷም ጨምሮአል። በመጨረሻም ቀስ ብላ ገፋ ስታደርገው በሩ ተከፈተ። የፈራችውን ያህል ለመከፈት ስላላስቸገራት ስትፈራ ስትቸር ገባች። ከድሮ ጀምሮ እስከ ቅርብ ጊዜ ድረስ የተደረጉ ጦርነቶችንና ግጭቶችን፤ በግፍ ያለቁ ሰዎችን፤ የሃይማኖትና የዘር የበላይነት ጥማት የፈጠረው ተደጋጋሚ ጥፋትና በዛም ያለቁ ንጹሐን ደም ታያት። ከዚህም የተነሣ የምድሪቱ አስተሳሰብ፤ ባህልና ኑሮ እንዴት አሸቆልቀለች

በዛሬው የሞትና የሕይወት ትግል ላይ ሕዝቦች እንደደረሱ የተለያዩ የምስል ስኬቶችን ስታይ ቆየች። ልክ የሶለን አእምሮ በደረሰበት ቁስለት የሴሎቹ መታወክ አእምሮውን ከጥቅም ውጪ እንዳደረገው የያንዳንዱ ሰው አእምሮ ጤናና አስተሳሰብ መታወክ ተደማምሮ የምድራቱም አስተሳሰብና አእምሮ እንዲሁ መሰላቸው ገባት። አእምሮና አስተሳሰብ ከጥቅም ውጪ ሲሆን ሌላውም አካል በትክክል መሥራት አይችልም። ይህንን እያሰበች በጣም ወደ ጨለመው የውስጠኛው ክፍል ስትደርስ፤ ከኋላም ያለው በር ጥርቅም ብሎ ሲዘጋና ክፍሉ በከፍተኛ ጨለማ ሲዋጥ፤ አንድ ቀዝቃዛ እጅ ፊቷ ላይ ሲያርፍ “እማሚዬ” ብላ ደንብራ ከሰመመኗ ስትነቃ የአውሮፕላን ወንበሯ ላይ ተቀምጣ ራሷን አገኘችው።

ደግነቱ አጠገቧም ያሉ ሰዎች ተኝተው ስለነበር ማንም ልብ አላላትም። በላብ ተዘፍቃ እየተንቀጠቀጥች ዝም አለች። ወዲያው ‘ለማረፍ የቀረን 45 ደቂቃ ነው’ የሚለውን የበረራ አስተናጋጇን ማስታወቂያ ስትሰማ ትንሽ ተንፈስ አለች። አሁንም ቶሎ ቶሎ እየተነፈሰች ላብ በላብ ሆና በመስኮት ስታይ ጠዋት ማለዳ ላይ ነበር። ከፍራንክፈርት በኋላ ገና የአስራ አንድ ሰአት ጉዞ ይጠብቃታል። እንደገና መተኛት ስለፈራች አውሮፕላኑ ውስጥ ያገኘችውን መጽሔት ለማንበብ እየሞከረች የቀረውን መንገድ ጨረሰች። ‘ጥይት’ የሚለው ሐሳብ ‘ጥላቻ’ የሚለውን ስሜት አዝሎ ተሰማት። ህልግን ግን ለጊዜው ማሰብ አልፈለገችም። ህልም መሆኑ እርጅና ቢያስብላትም፤ ህልም ብቻ ነው ብሎ ለማመን ግን አእምሮዋ ዝግጁ አልነበረም። በህልምና በእውን ዓለማት መካከል ያለው ግድግዳ እንቅልፍ ይሆን ወይስ ንቃት?

ትውስታ

መላኩ ሌሊቱን ሙሉ የረባ እንቅልፍ ሳይተኛ ሲገባበጥ ነው ያደረው። ሰሎሚን ከሸኘ በኋላ እንግዳ የሆነ ፍርሀትና ብቸኛነት ተሰምቶታል። እቤት ከገባም በኋላ እሸሚዜ ላይ የተወችው ጠረፍ ያፍንጫውን ወለል እየዳሰሰ ወደ ጭንቅላቱ ዳዳ ሸው ሲል ነው ያመሸው። ጠረፍ ደግሞ ትዝታን እንደ ክብራት እየጫረ በልቡ የናፍቶትን ወላፊን ዛሬውኑ ሊያንባለቡል ከጅሷል። ከዚያም እንደ ምንም በስሱ እንቅልፍ ቢወስደውም፤ በሌሊት ነው የነቃው። ገና ከሌሊቱ ዐሥራ አንድ ሰዓት ነው። አልጋ ወስጥ መቆየት አልፈለገም፤ ተነስቶም ደግሞ ምንም የመሥራት ዕቅድ የለውም። የጀመረውን መጽሐፍ ለማንበብ አጅግም አላማረውም። እናቷ የሄደችባት ልጅ አንዳንዴ በምንም አትጽናናም። መላኩን አሁን የተሰማው ስሜትም ያንን ይመስላል። እየተሰማው ያለው ስሜት ስም ሊሰጠው ያልቻለው ስሜት ነው። ሌላው ቀርቶ ምንም አለማድረግ ራሱ ቋጥኝ የመሸከም ያህል ነው የከበደው። ደግሞ ምንም ማድረግ አይፈልግም። የሚፈልገው የተወሰደበትን ነው። የተወሰደበት ደግሞ እርሱ ስም ሊሰጠው አልቻለም እንጂ አሁን ወደ አሜሪካ እየበረረች ያለችው ሰሎሚ ናት።

በያለቅስ ደስ ይለው ነበር። ግን እንባ እንደ ገመድ አይገቡት፤ እንደ ቧንቧም አይከፈት! የሚያለቅሱ እውነትም ዕድለኞች ናቸው። ወደት ያልተነጠቀው ሰው የለም። ስለዚህ አሁን የሚሰማው ስሜት ያንድ ጊዜ ሳይሆን የተነባበረው ድርብርብ የመነጠቅ ሰቆቃ ነው። እርሱ ግን አልገባውም። ሳያስበው ትራሱን ጭብጥ አድርጎ ዐቅፎ ቁጭ አለ። ትራሱ ግን አይሰማ አይለማ ወረወረው። እሪ ብሎ በራሱ ከም ደስ ባለው፤ ግን ወደማ? ምንስ ብሎ? መልስ አልነበረውም። ተመሳሳይ ስሜት የተፈጠረበት የዳንኤል እገት ካሜሪካ የመጣውን ጥርፈሰር ልታገባ መወሰኗና ሰርጋቸውም በወር ውስጥ እንደሆነ በነገረችው ቀን ነበረ። ‘ሰሎሚ ሰሎሚ ምንድነው ያረግሸኝ? ምንስ አድርጌሻለሁ? ...’ አለና አገተምትሞ ፊቱን ወደ መስተዋቱ አርጎ የተነጨበረረ ፀጉሩን እያከከ አልጋው ጫፍ ቁጭ አለ።

ሁልጊዜም ሲተኛ ቀለል ያለ ቁምጣና ሳሳ ያለ ቲሽርት አድርጎ ሰዓቱን አውልቆ ራቅ አርጎ አስቀምጦ ነው። ‘መኝታ ቤት ሰዓት መኖር የለበትም ምክንያቱም እንቅልፍ የዘላለም ቁራጭ ስለሆነ በጊዜ መበረዝ የለበትም’ እያለ ይተልዳል። በልጅነቱ ብዙ ጊዜ መሬት ስለተኛም ሊሆን ይችላል ክፍ ያለ አልጋ

አይወድም። 'ከቆጥ ላይ መውረድ በጣም ያስንፈኛል' ይላል። ስለዚህ አልጋው በጣም ዝቅ ያለ ነው። ጠንክር ያለ ፍራሽና ደመቅ ያለ አንሶላና የአልጋ አልባላት ይወዳል። መኝታ ቤቱ በተቻለ መጠን ባዶ ሲሆን ደስ ይለዋል። ሁለት ትናንሽ ሥዕሎች ብቻ ናቸው ግድግዳ ላይ ያሉት። አንዱ ዉ ብሎ የተኛ የውሻ በችላ ሲሆን፤ ሌላው ደግሞ እናቱ እንዳዘሉት በጀርባቸው ላይ አንገቱን እንዳዘነበለ በእንቅልፍ ባሕር የሰጠመ ባለቁንሬትን ሸልጆ። ሁለቱም በጥቁርና ነጭ ቀለም የተሣሉ ሥዕሎች ናቸው። በቡኒ የዕንጨት ፍሬም ውስጥ የተቀመጡ። ከዚያ ውጪ መኝታ ቤቱ ፍክት ያለ ሽሮ መሰል ቀለም ነው የተቀባው። አልጋው፤ መልበሻውና የጥቃቅን አልባላት ማስቀመጫ መሳቢያው ሁሉ ጠቆር ያለ ቡኒ ቀለም ነው ያላቸው። በናማ ቀለም በጣም ነው የሚወደው። ራሱን ማየት ስለሚወድም ሊሆን ይችላል መኝታ ቤቱ ውስጥ ከአልጋው ፊትለፊት ግድግዳ ላይ ያለው መስታወት ከላይ እስከ ታች የሚያሳይ ነው።

ቁጭ ማለቱ የሥቃዩን መጠን ምንም ስላላስታገሰለት፤ በባዶ እግሩ ወደ መታጠቢያ ቤት አመራ። ፊቱን በቀዝቃዛ ውሃ ሲታጠብ ትንሽ ጋብ ያለለት መሰለው። ከዚያም ወደ ሳሎን ሄዶ ትንሽ ወዲያ ወዲህ ካለ በውዋላ ወደ መኝታ ቤቱ ተመልሶ ከመስተዋቱ ላይ የሚያየውን የሱኑ ምስል አካል ያጤን ጀመር። ሀጉሩ እንደ ሁሉም አድጎአል። ከርድድና እጅብ ያለው ጥቁር ሀጉሩ አድጎ አፍሮ ሲሆን፤ በክብ ፊቱ ላይ በጣም ነው የሚያምረው። ሀጉሩ ሁሉም በጥንቃቄ ነው የሚያዘው።

ዐይኖቹ ትንንሽ ቢሆኑም፤ ሁሉም በጥልቀት የሚመለከትና ርገሩን እንዲመስል የሚያደርግ ለዛ አላቸው። አፍንጫው ለክብ ፊቱ ማሳመሪያና ለሚያደርጋት የአይታ መነጽር ተብላ የተወራች መስቀያ ትመስላለች እንጂ በየትኛውም መስፈሪያ ስልካካ ልትባል አትችልም። ወፊር ያሉ ከንፈሮቹ በፈጣግታ ከተፈለቀቁ፤ የማንንም ቀልብ የሚሰርቁት ችምችም ያሉት ነጫጭ ጥርሶቹና ሰርጉድ የሚለው ጉንጨ፤ መቼ በግቀ የሚል ምኞት በሰው ውስጥ ይፈጥራሉ። የጥቁር ጠይም መሆኑ ደግሞ ይህንን ሳያገባው አልቀረም። ቀጭን መሆኑ ከሆነው በላይ ረጅም ያስመስለዋል። ምግብ እንደ ፈለገውና የፈለገውን ነገር ቢበላም በቃ ሁሉም ያው ነው። እንደ አብዛኛው አበሻ እግሮቹና እጆቹ ያው ቀጭን ናቸው። ስለዚህ ሰፋ ያለ ቁምጣ ሲያደርግ መስቀያ ይሁን ለባሽ ሊያምታታ ይችላል። ጸሙን ሁሉም ሙልጭ አድርጎ ነው የሚላጨው። ደረቱ እግሩና እጁ እንዲሁም አብዛኛው ሰውነቱ ግን በፀጉር የተሞላ ነው።

የመላኩ እናት አዲሳባ ነው ተወልዳ ያደገችው። አባቷ የክብር ዘበኛ የነበሩ ሲሆኑ ኮርያም ዘምተው ተመልሰዋል። መፍታት ማግባት ሥራቸው ሆኖ መቅኖ ያለው ኑሮ አልኖሩም። ጎይለኛ ነበሩ። የመላኩ እናት ስመኝ ከአምስተኛ ሚስታቸው የወለዱት ስትሆን ከእርሷ በኋላም አራት ሚስት አግብተዋል። ይህ እንግዲህ በየመሃሉ ከሚቀላውጡት ውጪ መሆኑ ነው። በአጠቃላይ ዐሥራ ሦስት

ልጆች አሏቸው። እነዚህ እንግዲህ ከሚስት ብቻ የተወለዱት ናቸው። ኮርያም አለመውለዳቸው ይቆጫቸው ነበር ይባላል፤ ጦርነቱ ፋታም አልሰጣቸው። እንዳለቀም ወዲያው ተመለሱ እንጂ ኪም ወይም ሊ የሚባል ልጅም ይኖራቸው ነበር። ስመኝም ብዙ የእንጀራ እናት እጅ አይታ ብዙ ሥቃይ ችላ ስለሆነ ያደገችው የትምህርት ነገር አልሆነላትም። ዐሥራ አንደኛ ክፍል ሦስቱ ከወደቀች በኋላ ከሰፈር ሁለት ጓደኞቿ ጋር ሆነው ሁመራ ሰሊጥ አጨዳ ሥራ አለ ሲባል ሰምተው ጠፋተው ሄዱ።

እዚያም እንደደረሱ ኑሮ ከባድና ሥቃይ የበዛበት ነበር። ባንድ ቤት ብዙ ሆነው ነበር የሚኖሩት። ምግብም አይመችም። በዚያ ላይ ካዲሳባ የመጡ ለግላጋ ወጣቶች ስለነበሩ ቶሎ ዐይን ውስጥ መግባታቸው ስላልቀረ፤ ሴት መሆኑን እስክትጠላው ፈተናው በዛባት። ብዙ ጊዜ ከመደፈር አምልጣለች። በኋላም ላንድ አምሳ አለቃ እጇን ሰጠች። የአምሳ አለቃው ሚስትና ልጆች መሃል አገር አሉት። ከእርሱ ጋር ከሆነች በኋላ ማንም ሊያስቸግራት አልደፈረም። የሰሊጥ አጨዳውን ሰራውን ትታ ላለማርገዝ ከፍተኛ ጥንቃቄ እያደረገች ከሱ ጋር ሁለት አመት ኖረች።

ሁመራ ብዙ የመሃል አገር ሰዎች ሥራ ፍለጋ መጥተው እንደወጡ የሚቀሩበሩት ቦታ ነው። ሙቀቱ ለብቻ ነው። ወባና ካላዛር የተባለ በትንኝ የሚተላለፍ በሽታ ብዙ ሰው ያረግፋል። ስመኝም አንድ ሁለት ጊዜ ከሞት ተርፋለች፤ አምሳ አለቃ ጓደኛዋ ባይኖር በቃ እስካሁን መኖሩም ያጠራጥራል። ኤርትራ ውስጥ እየተጋጋመ በሄደው ጦርነት ሳቢያ የአምሳ አለቃው ብርጌድ እንዲነቃነቅ ትእዛዝ ሲደርሰው፤ ሰማይ ምድሩ ተደበላለቀባት። አብራው ኤርትራ እንድትሄድ ቢለምናትም አሻፈረኝ አለች። ሁመራ መቆየትም እንደማትችል ዐውቃዋለች፤ አዲሳባ መመለስም የማይታሰብ ነው። መቂ አካባቢ ያላችው ታላቅ እጎቷም ጋ ለመሄድ አስባ ተወችው።

በመሃል አምሳ አለቃው በጣም ደግና ኑሮዋም ጥሩ የሆነ እጎት አሳይታ ከተማ እንዳለችው ነገራት። ነጋዴ ስለሆነች ከእርሷ ጋር እየኖረች ቀስ በቀስ በንግድ ራሷን እንደምትችል አማራጭ ሰጣት። እጉቱ ጋ ስልክ ደውሎም አስተዋወቃቸው። የቻለውን ያህል እንደሚረዳት ቃል ገብቶላት እሷም በነገሩ ተስማምታ ወደ አሳይታ ተጓዘች። የዐምሳ አለቃው እጎት ወይዘሮ መቆያ በደስታና በደግነት ተቀበሏት። የወይዘሮ መቆያ ቡና ቤት በከተማዋ ውስጥ አሉ ከተባሉት ጥቂት ደገና የሚባሉ ቡና ቤቶች መካከል አንዱ ነው። አብዛኞቹ ደንበኞቻቸው ነጋዴዎችና የከባድ መኪና ሾፊሮች ናቸው። ወንድማቸው ሲደውሉላቸው እሿ ያሉት ለቡና ቤታቸው ሠራተኛ እየፈለጉ ስለ ነበርም ነው። ስመኝን ካዩ በኋላ ግን በቡና ቤት ሕይወት ውስጥ ሕይወቷ እንዲበላሽ ፈጽሞ አልፈለጉም። በወሊድ ምክንያት የሞተችባቸውን ልጃቸውን ስለመሰለቻቸው ጃናቷ ሊሆኑ ነው የፈለጉት። እሷም

በጣም ነው የወደደቻቸው፡ ምንም ሳትደብቅ ሁሉንም ነገር ነው የነገረቻቸው። አንዳንድ ሕሳብ ሥራ ለማግኘት ሰው ሲጠፋ ቀን ላይ ለመሸፈን ካልሆነ በቀር እንድትገኝ አይፈልጉም። ካንድ ስድስት ወር በኋላ አገሩን በደንብ ስታውቀው ለቡና ቤቱም ለሱቁም የሚያስፈልገውን ሁሉ የምትገዛው፤ ገንዘቡንም የምትቆጣጠረው እርሷ ሆነች። ወይዘሮ መቆያ ሁሉን ነገር በእርሷ ላይ ጣሉት።

ለሱቅና ለቡና ቤት የሚያስፈልጉ ዕቃዎችን ከጅቡቲና ከአሰብ ከሚያመጡላቸው ደንበኞቻቸው መካከል ሃሰን የተባለውን ያቀርቡታል። ሃሰን አሳየታ ከተማ ተወልዶ ሲሆን ያደገው ብዙ ቤተሰቦቹ ግን የሚኖሩት ጅቡቲ ነው። ቀልደኛ ቁምነገረኛና ጽድት ያለ ንቁ ወጣት ነው። በትውልዱ አፋር ሲሆን መጠነኛ አማርኛና የተወሰነ ፈረንሳይኛ ይናገራል። አንድ ቀን ወይዘሮ መቆያ አገር ቤት በጠና የታመሙ እናታቸውን ለመጠየቅ ሄደው ነበር። ሕመሙ ጠንቀባቸው ያረፉትን እናታቸውን ቀብረውና ተገዝተው አውጥተው እስኪመለሱ ሁሉንም የምታስተዳድር ስመኝ ነበረች። ታዲያ በዚህ ጊዜ ከሃሰን ጋር የነበራቸው ቅርርብ ወደ ፍቅር ደረጃ አድጎ ኖሮ ብዙ ጊዜ አብረው ያጠፉ ጀመር። አልፎ አልፎም እቤት እየመጣ እስከ ማደር ደርሶ ነበር። ይህም ስመኝ ሳታስበው ትፈራ የነበረውን እርግዝና አስከተለ። ሃሰን እንደተለመደው ለሰራው ጅቡቲ ሄዶ ስለቆየ የምታማክረው ሰው አጣች።

እርግዝናው እየገፋ ሲሄድ እሷም ለወይዘሮ መቆያ መናገር ፈራች። እሳቸውም የሰውነቷ መክበድና ለውጥ ጥርጣሬ ቢያሳድርባቸውም፤ እምነታቸው አሸንፎ ምንም አልጠየቋትም። አንድ ቀን ልብሷን ስትቀይር ሳታስበው ወይዘሮ መቆያ ድንገት ከፍሏ ዘው ብለው ገቡ። ዐይናቸውን አላመኑትም። በኋላ ቁጭ አድርገው ሲያወሩዋት ነገሩን ሁሉ ስትነግራቸው፤ እንደ ዕብድ አደረጋቸው። ብዙ አጥንት የሚሰብሩ ነገሮችን ተናገሩዋት፤ በመጨረሻም አኩርፈው እርሷን ማናገርም አቆሙ። ቁልፎቹንና የባንክ ደብተሮቹን ሁሉ ወስደው ከሥራ ኅላፊነት አገለለዋት።

በሆነው ባልሆነው ሁሉ ሥቃዩዋን ሲያበዙ አንድ ቀን ሰው ሁሉ ተኝቶ በሌሊት ልብሷን ጠቅልላ በአውጥቶ ለሳይታን ተሰናበተች። ናገሬት ላይ ወርዳ በቀጥታ በዝዋይ መኪና ተሳፍራ መቂ ላይ ወረደች። እገቷ የሰልክ ኦፕሬተር እንደነበረች ስለምታውቅ በጋሪ ተሳፍራ ቱሌ መሥሪያ ቤቱ ጋ ወረደች። እንዲጋጣሚ ሆኖ እገቷ ወይዘሮ አሰለፈች ከሥራ ወጥታ ወደ ቤት ለመሄድ እየተዘጋጀች በሩ ላይ ከቱሌ ዘበኛው ጋር ስታወራ ነበር የደረሰችው። ፈጽሞ ያልተጠበቀ ስለነበረ ተጨፍኸው እየተላቀሱ ሰላምታ ከተለዋወጡ በኋላ ወደ ቤት አመሩ። ቤት እንደደረሱ የእገቷ አራት ልጆች አዲስ አክሱት ስለ መጣችላቸው ደስታቸው ልክ አጣ። እርሷም በጣም ወደደቻቸው። ከአገር አገር እየሰሩ

የሚነግዱት የእገቷ ባል አቶ አደፍርስ ዝምታኛና ሰላማዊ ሰው ናቸው። ስመኝን በልጅነቷ ነበር የሚያውቋት። የደረሰባትንና ያለፈችበትን ነገር ሁሉ እንደ ባንድ ሳትደብቅ አሜወተቻቸው። 'እኛ አለንልሽ የበላነውን በልተሽ፤ የኖርነውንም ኖረሽ እናርሰሻለን' ብለው አጽናኑዋት።

መቂ ግር ግር ያለባት በገበሬ የተከበበች የንግድ ከተማ ናት። የእህል፤ የዶሮና የበርበሬ ነጋዴ ይበዛል። መንገድ ዳር ስለሆነችም ሾፌሮች ያዘወትሯታል። ስመኝም ተረጋግታ ቤተ ሰብ ሆኖ መኖር ጀምራለች። እንደገና ደስተኛ ሆናለች። መቂ በገባች በአራተኛው ወር እዚያው እቤት ወስጥ የሰፈር አጥላጅ ተጠርቶ በሰላም ወንድ ልጅ ከነቃጭሉ ተገላገለች። በአጥላጅ እንደ ተባለው ስሙም መላኩ ሆኖ ቀረ። መላኩ የቤቱ ብርቅ ሆኖ ፍቅርና አትኩሮት አግኝቶ አንድ ዓመቱ በደመቀ ሁኔታ ተከበረለት። መልኩ አባቱን ቁርጥ መሆኑን ከስመኝ ሌላ ማንም አያውቅም።

ስመኝ ራሷን ለመቻል መንገታገት ጀመረች። የእገቷ ኅይለኛነትና በሆነው ባልሆነው መጨቃጨቅ ግን ሰላም ነሳት። በትንሽ በትልቁ እየከራከሙት የምታጋጫቸው የእገቷ ልጆችም ያሳዝኗታል። በተለይ የመጀመሪያ ልጅ የሆነችውን መዐዛን መደብረብና መከራከሙን ታበዛለች። መዐዛ እልክኛና በጣም ጉብዝ ተማሪ ናት። መላኩንና ስመኝን እንደ ነፍሷ ነው የምትወዳቸው። በተለይ ከስመኝ ጋር ምስጢረኞችም ሆኑ። አባቷን በሕሳብና በሐሳብ ስለምትረዳቸው በጣም ይወዷታል። የንግድ ተስጥኦ አላት ብለው ይገምታሉ። አባቷ ካሉ እናቷ ብዙ አይነኩዋትም። አባቷ የመዐዛ ነገር አይሆንላቸውምና።

ወ/ሮ አሰለፈች እየቆየች ደግሞ ስመኝንም ማንገርገብ ጀመረች። በዚህ መሃል ነበር አባታቸው በጠና መታመማቸው በስልክ ተደውሎ የተነገራቸው። ስመኝም ይህንንም ሰበብ አድርጋ አባቱን ላስታምም ብላ ወደ አዲሳባ አቀናች። እዚያው ያደገችበት የአባቷ ቤት ባለልጅ ሆና ገባች። አባቷም ለረጅም ጊዜ እጅግ ጠጪ ነበሩና ጉብታቸው በጣም ተጐድቶ ነበር። በስልሳ ሁለት ዓመታቸው ሆዳቸው አብጦ አትላቸውን ስተው ሲቀባዥሩ ከርመው በመጨረሻ ወደማይቀርበት ዓለም ነጉዱ።

አባቷ የሚኖሩበት ቤት የቀበሌ ቤት ሲሆን ሳሎንና ሁለት አነስ ያሉ መኝታ ቤቶች አሉት። አንዱ መኝታ ቤት ውስጥ ታናሽ ወንድሟ ከሚሰቱና የሦስት ዓመት ልጁ ጋር ይኖራል። እርሷ እንግዳ ሆና ሳሎን ነበር ከልጇ ጋር ስሌን ላይ እሮጌ ፍራሽ አንጥፈው የሚተኙት። አባቷ ከመሞታቸው በፊት ላለፉት ሰባት ዓመታት ያለሕግ እንደ ሚስትም እንደ ሠራተኛም አብረዋቸው ይኖሩ የነበሩ ሴት ነበሩ። ከስመኝ አባት ሞት በኋላ እዚህ ቤት ስፍራም እንደሌላቸው ስለገባቸው፤ ያለቻቸውን ጥቂት ዕቃ ጠቅልለው ወደ መጡበት ወደ ሰላሌ ዘመድ ልጠይቅ ብለው

ሄዱ፡ ተመልሰውም አልመጡ። በዚህም የተነሣ ስመኝና መላኩ እንዲያው መኝታ ቤት ይዘው ያዲሳሳ ኑሮ ተጀመረ።

የወንድሟ ሚስት ሥራ አግኝታ ዐረብ አገር ስትሄድ ቤቱን ማስተዳደሩ የርሷ ሥራ ሆነ። ወንድሟም የሚሠራው ጋራጅ ውስጥ ሲሆን ከስመኝ ጋር በጣም ይዋደዳሉ። ይግባባሉም። እርሱም እንዳሳቱ ጠጪና ዐርፎ የማይቀመጥ መሆኑ ግን የሁሌም ንትርካቸው መንሥሌ ነው። እርሷም መጀመሪያ የሰው ቤት በተመላላሽነት በማጽዳት ሥራ ጀመረች። ያላትን ትጋትና ሥራ መውደድ አይታ አንዲት አሠራዊ በሃላፊነት በምትሠራበት የውጪ ድርጅት በመጀመሪያ በጽዳት ሥራ አስቀጠረችት። ትምህርቷንም እንድትቀጥል አደፋፍራት የማታ መማር ጀመረች። ታማኝነቷና ንቅት ያለች መሆኑን አይተው አስተዳደሩ በግገር ክፍል ውስጥ አሳድገው አዘዋወሯት። ትምህርቷንም ጨርሳ የማታ ኮሚሽን ትምህርት ጀመረች። በዚህ ጊዜ መላኩም የአንደኛ ክፍል ተማሪ ሆነ። ስመኝና ሌሎች ሠራተኞች ለፕሮጀክት የተገዛ ዕቃ ለማድረስ ሰሜን ሸዋ መሃል ሜዳ በመሥራያ ቤት መኪና ደርሰው ሲመለሱ ከባድ አደጋ አጋጠማቸው። ይሄም በት የነበረው መኪና ድንገት የገቡበትን በጎች አድናለው ብሎ ከፍተኛ ፍጥነት ስለነበረው ተንሽራቶ ገደል ውስጥ ገባ። ስመኝና አብረው የነበሩትም ሰዎች ሁሉ ከሾፊሩ በቀር ዐለቁ።

መራራ ንዘን የደረሰበት የስመኝ ወንድም እንደ ዕብድ ነበር ያደረገው ልቅሶ ላይ። ከዚያም በከፍተኛ ድባቄ ውስጥ ገብቶ ከአልጋ ሳይወጣ ነበር የከረመው። መላኩና የዐሥር ዓመት ልጁ ደግሞ ምን ማድረግ እንዳለባቸው ግራ ነው የገባቸው። ሌላው ዘመድም ከልቅሶ በሁዋላ ብዙም የሚረዳ ሆኖ አልተገኘም። ከአደጋው የተገኘው ጠቀም ያለ የኢንሹራንስ ገንዘብ የስመኝን ወንድም በመጠጥ ባሕር የሚዋኝ አደገኛ ሰካራም ማድረግ ብቻ ሳይሆን፤ ወደ ሌላም ሱስ ውስጥ ጨመረው። በዚህም ጦስ ከእኑቱ ከወይዘሮ አሰለፈችም ጋር ተቆራርጠው ከዚያም በኋላ ድርሻ አላሉም። ይባስ ብሎ በስድስት ወሩ ሌላ ሴት እቤት አስገባ። የሚስቱ ቤተ ሰቦች ቢመክሩትም እንቢ ስላለ፤ ሚስቱም ከዐረብ አገር መጥታ ልጇን ቤተ ሰቦቿ ጋ አድርጋ ከእርሱም ጋር ተፋትተው ወደ ዐረብ አገሯ ተመለሰች።

አዲስ የገባቸውም ቤት ሁለት ልጆቿን ይዛ፤ ጓዚንም አስከትላ ከስመኝ ወንድም ጋር ተጠቃለሉ። ይህም መላኩን የቤቱ ባይተዋር ብቻ ሳይሆን የቁጣ ማብረጃና የልጅ መከረኛ አደረገው። ያ ሁሉ ደስታውና ተጫዋችነቱ በንዘንና ቁዘማ ተተካ። ከሁሉ ከሁሉ የንዳው ይሄ ሁሉ ለምን እንደሆነ የሚያስረዳው አንድም ሰው አለማግኘቱ ነው። ብዙ ጊዜ ቁርስ ሳይበላ ትምህርት ቤት ስለሚሄድና የቤት ሥራውን ስለማይሠራ ውጤቱ አሽቆለቆለ። ከዚህም በላይ በትጫም የተወረሰው ፀጉሩና ታጥቦ የማያውቀው ሰውነቱና ልብሱ የጓደኞቹ መቀለጃ አደረገው። ትምህርት በከፍተኛ ደረጃ ጠላ። አባት የሚለው ቃል ለእርሱ ትርጉም

የለውም። የሚጠራው በእያቱ ስም ሲሆን እሳቸውም ማን እንደሆኑ እንኳ ግድግዳ ላይ ካየው ፎቶ ባሻገር የሚያውቀው ነገር የለም። ስመኝም ትንሽ ከፍ ሲል ሰላባቱ እነግረዋለሁ እንዳለች ነው በድንገት የተቀጠፈችው።

መላኩ ወዲያ ወዲህ እያለ መኝታ ቤቱ ውስጥ መንጉራደዱን ቀጥሎአል። በመስተዋቱ ውስጥ ከራስጌው የተሰቀሉት ሥዕሎች ላይ ዐይኑ ተተከለ። በጥልቅ እንቅልፍ ውስጥ ያለ ቡችላና በእናቱ ጀርባ ላይ ተመችቶት ጧ ብሎ የሚያንቀላፋ ሕፃን። እንደነሱ መተኛት፤ አሁን ከሚሰማው ስሜት ጭልጥ ብሎ መጥፋት አማረው። ሥዕሎቹ ግን መተኛት እንጂ ማስተኛት አያውቁበትም። የቡችላዋን ሥዕል ከእንግሊዝ አገር ነው ካንድ የሥዕል ኤግዚብሽን ላይ የገዛው። የሕፃኑን ሥዕል ደግሞ አንዲት የቅርብ ጓደኛው የነበረች አበሻ ሠዐሊት ወጣት ናት ከካናዳ ሠደ አገርበት ሲመለስ በስጦታ የሰጠችው። ገና ሥላ እንደ ጨረሰችው እንዴት እንደ ወደደው ነገራት። ያልጠበቀው ስጦታ ስለሆነበት ውለታዋ በጣም ከብደትና ልቡንም ነክቶት ነበር። እርሷ ደግሞ መሄጃው እንደ ደረሰ ዐውቃ ለካስ ለእሱው ነበር ተጨንቃ ተጠባ የማለችለት።

በሚያስቀና እንቅልፍ ውስጥ ያሉትን ቡችላና ሕፃኑ ጉዳይ ለመጀመሪያ ጊዜ አይቶት በማያውቀው ዐይኑ ተመለከታቸው። ሁለቱም ሕፃናት ናቸው፤ ሁለቱም ደግሞ በጥልቅ እንቅልፍ ውስጥ ያሉ። የቡችላው እናት ውሻ አለመኖሯ ብቻ ሳይሆን ያለእናቱ እንደዚያ ያለሃሳብ ተመችቶት መተኛቱ ገረመው። 'የተመቸው ብቸኛ ምስኪን!' አለ በቀስታ። በእናቱ ጀርባ ላይ ያለሐሳብ የተኛው ልጅ ደግሞ የእናቱ ጀርባ መቀትና የፍቅሯ የልብ ትርታ ከእርሱ ልብ ጋር አብረው ሲሞዘቁ ታየው። 'አንተማ ምናልብህ?' አለና 'እኔስ? ግን የቱ ነኝ?' አለ። 'እንደ ማሙሽ ነበርህ አሁን ግን እንደ ቦቢ ...' ብሎ ለብቻው ከት ብሎ ማቀ! 'ማሙሽም እንቅልፍ ቦቢም እንቅልፍ ... ግንክ እንቅልፍ ሁሉ እንቅልፍ አይደለም ... ነው እንደ?' አለ ድምፁን አውጥቶ። ሁለቱም ተኝተዋል ማን መልስ ይሰጠው...?

'ግንክ ማሙሽ ከፊቱ ትልቅ አደጋ አለበት... እናቱን ሊያጣ ይችላል፤ ቦቢ ግን የማያጣት እናቱ ላይ ነው የተኛው ... እናት መሬት ... ሁላችንንስ የተሸከመች እቧው አይደለች?' አለ። ግን ቦቢ የተኛባትን መሬት ቅዝቃዜና ብቸኝነት ሲያስበው በማሙሽ ቀናበት። ወዲያው የማሙሽ እናት ላይ አተኩሮ ማየቱን ቀጠለ። ሳያስበው ዐይኑ በእንባ ሲሞላ የሴትዋ ፊት እየተለወጠ እየተለወጠ መጣና የእርሱን እናት ስመኝን መሰለው። ዐይኑን አባብሶ የምሩን ጠጋ ብሎ ቢያያትም እናቱን እንደ መሰለችው ነው። ወደ ኋላ ሄዶ ማሰብ ጀመረ። ሠላሊት ጓደኛው የናቱን ምስል ታውቃለች እንዴ? ... ትዝ ሲለው የናቱን ፎቶ አሳይቶአት አያውቅም፤ በርግጥ የሕይወት ታሪኩን አጫውቶአቸዋል። አይ ራሲ የፈጠርሁት ነው ብሎ አሰበ። እንደዚያ መቀበል ስላልፈለገ ከእጅ ቦርሳው ውስጥ የእናቱን ፎቶ አውጥቶ ሲያስተያየው የባሰውን ትመሳሰሉበት። እንደ ማሙሽ ለመሆን መጓጓዱ

የፈጠረው ናፍቆት ይሆን የማሙሽንም እናት ወደ ስሙኝ የቀየረበት? የሰው ምናብ እኮ ለመፍጠርና ለመቀየር ዐቅሙ ልክ የለውም።

‘የቡችላውስ እናት የት ሄዳ ነው?’ አለ መልስ የሚሰጠው ያለ ይመስል። ‘የእኔስ እናት? ...’ ብሎ ወዲያው ‘አህ ማይ ... የሁሉንስ እናት መጨረሻ ላይ እናት ምድር አይደለች ወደ ሆዴ መልሳ የምትወስዳቸው ... ምናልባት ቦቤዬም ቀዝቃዛዋ ግዑዝ ምድር ላይ የሙጥኝ ያለችው ... ወደ እናቷ ቀረብ ማለቷ ይሆን?’ አለ። ወደ ምድር የቀረበውን አልጋውን ቦር ብሎ እያየ ... ‘አይ እኔም ኮ ከቦቤዬ ብዙም አልራቅሁ ...’ ብሎ ፈገግ ለማለት ሞክረ። የተኙት ዐርፈዋል ... እሱ ግን በማለዳ ነቅቶ በመስተዋት ውስጥ በሚያያቸው ሥዕሎችና የራሱ ምስል ትርጉም ፍለጋ ውስጥ እየማሰነ ነው። አንዳች ብቸኝነት አሁንም ውስጠ ነፍሱን እየረበሸው ነው። አሁንም በማሙሽ ቀናበት ... ‘ምንም ቢሆን የማሙሽና የቦቤ እንቅልፍ አንድ አይደለም ... ምክንያቱም ሁሌ አይተኛ ... ችግሩ እኮ የነቁ ለት ነው።’ አለ ለራሱ... እሱም ይሄው በጠዋት ነቅቶ መከራውን እያየ አይደል! ሰው የሌለው ሰው እኮ ሲነቃ ፍርሀት፣ ሲተኛ ቅጥርት ... ማን ያውቃል ቦቤም እኮ ትቃኝ ይሆናል። የቅጥርትም ሆነ የፍርሀት መድኃኒቱ ሰው ነው... የሚወድ ሰው ... እንደ እናት ልቡም ጀርባውም የሚመኝ፣ ... ፍቅር የሚመግብ።

ምንም ቢሆኑ እንደ ቦቤ እንጂ እንደ ማሙሽ ሊሰማው አልቻለም፤ በተለይ ዛሬ። ፀጉረ ጨበሬው ድምፅ ገጦርናው ሊቁ መላኩ ቦቤን ሆኖ ቦቤን አክሎ ጥቅልል ብሎ መሬቱ ላይ መተኛት አሰኘው። ለረጅም ጊዜ። እንቅልፉ ግን ጠፍቶአል። ቦቤ በእንቅልፍ ጎሬ ውስጥ ተደብቃ ያመለጠችውን እርሱ በእውነት መጋፈጥ እንዳለበት ማመን ባይፈልግም እውነቱ ግን አፍጥሮ አላስተኛ ብሎታል። በሕይወቱ መጀመሪያ የተነጠቀው አባቱን ነው። አባቱ ማነው ብቻ ሳይሆን አባት ምንድነው? የሚለው ጥያቄ ዕድሜውን ሙሉ ወለሉ የማይደረስበት የሰሜት ገደል ፈጥሮበታል። ገና በእንጭጭ ዕድሜው የማንነቱ ቅጣይ፣ ብቸኛ የሕይወት ትርጉምና መተማመኛው እናቱ በድንገት መወሰዱ ዛሬም ያልተመለሰ ሰቆቃው ነው። ሰው መቅረብና መውደድ እንዲፈራ የሚያደርግ ጠባሳ ትቶበት ነው ያለፈው። መኝታ ቤቱ ውስጥ ሲሆን ሰዓት ለመጥላቱና ዘላለምን መቅመስ የሚያስደስተው ለመሆኑ ምክንያቱ ይሄ ይሆን እንዴ?... እንዲህ አስቦ አያውቅም። እንደገና ካልጋው ጠርዝ ላይ ቁጭ ብሎ በሃሳብ ነጎደ።

ስሙኝ ከሞተች ሁለት ዓመት አካባቢ ሲሆን የመላኩ ኑሮ ከዕለት ወደለት እየከፋ መጣ። የሚተኛው ሳሎን መሬት ላይ ሲሆን፣ የእናቱ ናፍቆትና የሰው ፍቅር ረታብተኛ ሆኖአል። ሥቃዩ ቤት ብቻ ሳይሆን ትምህርት ቤትም ነው። የሚደበድበት ልጆችና ሰነፍ ብለው የሚገርፉትን አስተማሪዎች በረታብ በሚንሰራሰሩው አንጀቱ መሸከም እያቃተው ነው። አንድ ቀን ቅዳሜ ጠዋት ውሃ ጠፍታ ስለነበር ከአቅሙ በላይ የሆነ ጀሪካን ውሃ ይዞ እየተነገዳገደ ወደ ቤት ሲሄድ

አንዲት ሴት።

“ማሙሽዬ እንዴት ቻልኸው አይከብድህም እንዴ?” ሲሉት “ይካበዳል በጣም ይካበዳል” ብሎ ልቅሶውን ለቀቀው። ከዚያም አባብለውት

“እባክህን የነስመኝን ቤት ታውቃለህ ...? እዚ እንኳን የባሬ ሁለት ዓመት አካባቢ ነው በመኪና አደጋ የሞተችው” ሲሉት፣ ይባስ ብሎ እንባው መንታ መንታ እየሆነ ሲያለቅስ ግራ ገብቶአቸው ሴትየዋ እሱን ማባበል ሆነ ሥራቸው።

“እኔ የእሱዋ ልጅ ነኝ ቤታችን እዚያ ጋ ነው” አለ አሁንም ልቅሶውን ለመቆጣጠር እየሞከረ።

“እንዴ አንተ መላኩ ነህ እንዴ?” አሉ ሴትዬዋ ዐይናቸውን ማመን ተስኖአቸው ደግሞም እቅፍ አድርገውት ራሱን እያሻሸ። አንጀታቸው ነው የተላወሰው።

“እርሶ የነማዬ መሥርያ ቤት አለቃ እትዬ የትናዬት አደሉ?” ሲላቸው ጭራሽ በትግል ነው እንባቸውን መቆጣጠር የቻሉት። ከዚያም እስኪ ቤታችሁ ውስደኝ ብለው አብረው ጀሪካንን ሌላ ትልቅ ልጅ አስይዘው ሄዱ።

ቤት ውስጥ ሲገቡ የስሙኝን ወንድምና አዲሷን ሚስቱን አገኙዋቸው። ተሸቆጥቄጠው አስተናገዱዋቸው። እቤት ያሉት ሌሎቹ ሁለት ልጆች በደንብ እንደ ተያዙ ያስታውቃሉ። የመጡት ስሙኝ ስትወራ በነበረ ጊዜ በመሥሪያ ቤቱ የተጠራቀመላት ለቤት ሰብ ያልተሰጠ ገንዘብ አራት ሺህ ብር ስላለ፣ ወንድሟ መሥሪያ ቤት ሄዶ እንዲወስድ ለመንገር እንደ ሆነ ሲነግሩዋቸው፤ መሸቆጥቆጣቸው ልክ እስኪያጣ በዛ።

መላኩን በተመለከተ ክፉ መናገሩን ትተው፤ “ኑሮም ከብዶአል እናንተም ቤት ሰባችሁ ብዙ ነው እና መላኩን እኔ ወስጄ ባስተምረውስ?” ብለው ሲፈሩ ሲቸሩ ጠየቁ።

“እሱ እሸ ካለ ሽረ ምናለ እንዲያውም ገጦርምሶ እያስቸገረ ነው እዚህ ከሚበላሽ ይውሰዱት” አሉ ሁለቱም ባንድ ድምፅ።

ወቅቱ የሰኔ ወር ማለቂያ ነበረ። መላኩ ዓመቱን ሙሉ በሥቃይ ስለነበር የተማረው ፈተናዎቹን አላለፈም። የወይዘሮ የትናየት አራቱም ልጆቻቸው ደግሞ። የመጨረሻዋ ብቻ ናት የማትሪክ ውጤት ትጠብቅ የነበረው መላኩ ወደነሱ ቤት ሲሄድ። ሦስቱ ወንዶች ሲሆኑ ሁሉም ውጪ አገር ነው የሚማሩት።

ቢታቸው ትልቅና በጣም የሚያምር ነው። መላኩ መንግሥት ሰማያት ብቻ ነበር እንደዚያ የሚያምር የሚመስለው። የራሱ ሰፊና የሚያምር መኝታ ቤት ሲሰጠውና ከቤተ ሰቡ ጋር ቀርቦ ሲበላ አሁንም በህልም ያለ ነበር የመሰለው። በክረምት ውስጥ የወይዘሮ የትናየት ልጅ እርሱን በማስጠናትና ይህ በመባር ነበር ስትገናኝና የክረመችው። ብዙ ነገር አስተማረችው። በጣም ገብዝ እንደሆነ ለማወቅ ጊዜ አልወሰደባትም። በዚያው ክረምት ነበር ዋናና የጠረጴዛ ቴኒስም ያስተማረችው። የንባብ፣ የሒሳብና የእንግሊዘኛ ዕውቀቱን በሁለት ወር በፍጥነት አሳደገችለት። እርሷ ማንበብ ስለምትወድ እርሱንም መጽሐፍ እየሰጠች የንባብ ሱሰኛ እንዲሆን የመጀመሪያውን የንባብ ፍቅር የተከለችበት እርሷ ናት።

ምንም እንኳ የነወይዘሮ የትናየት ቤተ ሰብ ጥቅምት ላይ ወደ ውጪ አገር ጠቅልለው መሄዳቸው በመጠኑ የጉዳው ቢሆንም፣ ከአብዛኛው ሕመሙ ተፈውሶ ነበር። እነሱ ወደ ውጪ ሲሄዱ መላኩን አቃቂ አዳሪ ትምህርት ቤት አስገቡት። የወይዘሮ የትናየት ታላቅ እኅትም እንደ ልጃቸው ሊከታተሉት ቃል ገብተው ኅላፊነቱን ወሰዱ። መላኩ በዐቃብ ጊዜ ከከፍሉ ብቻ ሳይሆን ከትምህርት ቤቱም እንደኛ መውጣት ጀመረ። ታሪክ፣ ፍልስፍናና ሀዳዲስ ነገሮችን መከታተል ደስ ይለዋል። የወይዘሮ የትናየት ልጅ ማራም ብዙ መጽሐፍ ከውጪ ትልክለት ነበር። በየክረምቱም በወይዘሮ የትናየት እኅት ቤት ነበር የሚያሳልፈው። አብዛኛውን ጊዜ የሚያሳልፈው በንባብና አትክልቶችን በመንከባከብ ነበር። በዚህ አኳኋን የተለያዩትን ዘመዶችን እስከ ዛሬም እንደ ተለያዩት ቀረ። ማንንም አያገኝም። አባቱን ፈልጎ ማግኘት ግን የሁሉም ጽብዩ ህልው ቢሆንም ምን ሊመስል እንደሚችልና ቢያገኘው፣ ምን እንደሚለው ሲያስብ ግራ ይገባዋል።

የማትሪክ ውጤቱ በጣም ጥሩ ስለነበር የራሳቸውን ትምህርት መርጦ ለመማር አልተቸገሩም ነበር። የህክምና ትምህርቷን አጠናቃ የአእምሮ ህክምና ስፔሻሊስት ለመሆን ሥልጠና የጀመረችው የወይዘሮ የትናየት ልጅ ማራ የእርሱ ሞዴል ናት። እርሷ የሆነችውን መሆን ደስ ይለው ነበር። ምንም እንኳ ተራርቀው ቢሆንም የሚኖሩት በደብዳቤ፣ ጓላም በኢሜል ቶሎ ቶሎ ነው የሚገናኙት። እንደ ጓደኛዋ የማታወራው ነገር የለም። ገና ከልጅነቱ ሰዎችን አውሩ አውሩ የሚያስብል ረጋ ያለ መንፈስና ጥሩ አዳማጭ ጆሮ ታድሎአል። በሣራ ተጽዕኖና ባስተማሪዎቹም ግፊት ህክምና መርጦ ጥቁር አንበሳ ተወደበ። የቅድመ ህክምና ትምህርቱን አራት ኪሎ ጨርሶ ጥቁር አንበሳ ተዛወረ።

የመጀመሪያዎቹን ሁለት ዓመታት መጨረስ አበሳ ነው የሆነበት። ትምህርቱ ድርቅ ያለ ብቻ ሳይሆን ፋታ የማይሰጥ ነው። አብዛኞቹ አስተማሪዎች ደግሞ ደክተውት ያላቸው አውሬዎች እየመሰሉት ነው። በተማሪ ሥቃይ የሚደሰቱና ሰው ለመጣል የተቀጠሩ ነው የሚመስሉት። በአጠቃላይ በአካባቢው

ደስተኛ ሰው የሌለ መሰለው። ቤቱ ከወታደር ቤት ጋር ይቀራረባል። ከጦር ሜዳ የሚለየው እዚህ ሰው የሚሞተው በጥይት ሳይሆን በበሽታ መሆኑ ነው። ተማሪ መሆን ደግሞ በእዚህ ስንሰለት ዝቅተኛው ደረጃና የማይወጣ ዳገት ያህል ከባድ ነው። በዚያ ላይ ምግብና ማደሪያው ሥቃዩን ለማክበድ ተብሎ የተዘጋጀ ሌላ የማሳቃያ መንገድ ነው መሰሉ የታየው።

በዚህ ሁኔታ እያለ ነው ህክምና ለእኔ አይደለም ወደሚለው ውሳኔ የደረሰውና ራሱን መፈለግ የጀመረው። በዚህ ጉዳይ ላይ ከሣራ ጋ ብዙ አውርተዋል። አዲሳባ በመጣች ጊዜም ጥቁር አንበሳን አስገብኝቶአታል። ብዙ ለማውራትም ጊዜ ነበራቸው። በውሳኔው የቆረጠ እንደሆነ ካየች በኋላ በውጪ አገር ትምህርት ቤት ፍለጋ እንደምታገዛው ቃል ገባችለት። ትምህርት ቤቱንና የህክምና ትምህርቱን እንዲጠላ የበለጠ አስተዋዕኦ ያደረገ ሌላም ጉዳይ አለ። ከማንም ጋር ገልጦ አላወራው። ይኸውም የትርብ ጓደኛውና በልቡም እጅግ ያፈቅራት የነበረችው ልጅ ትምህርቷን አቋርጣ አሻፈረች ብላ በዕድሜ እጅግ የሚበልጣትን ከአሜሪካ የመጣ ሰው አግብታ መሄዷ ነው። ዓመቱ ከመጠናቀቁ በፊት ትምህርቱን አቋርጦ እንግሊዝ ሃገር ስትላርሺፕ አግኝቶ ሄደ። ዩኒቨርሲቲው የተቀበለው በኢኮኖሚክስ ትምህርት ነበር። እዚያ በቆየበት ጊዜ ግን በአብዛኛው የታሪክ፣ የፍልስፍናና የሳይኮሎጂ መጻሕፍትን በብዛት በማንበብ ጊዜውን ስለሚጠቀም በዋናነት የሄደበትን ትምህርት እንደነገሩ ነበር የሚማረው።

እንደ ለአቃብ ጊዜ ለማስተማር ከከናዳ የመጣ የታሪክ ፕሮፌሰር ፍላጎቱን ሰላየ ያለውን ከራዲት ይዘውለት ታሪክና ፍልስፍናን አጣምሮ የሚያጠናበትን መንገድ እንደሚያመቻችለት ተሰሩ ሰጠው። ይህም ካሰበው በላይ በዐቃብ ጊዜ ተሳክቶለት ጉዞውን ወደ ቶሮንቶ አቀና። ቶሮንቶን በጣም ነው የሚወዳት። ጽድት ያላችና የዓለም ሕዝቦች ሁሉ የሚወክሉባት በባህል የበለጸገች ከተማ ናት። የአውሮፓና የአሜሪካ ውሕደት አላት። ሰውንም ከአውሮፓ ይልቅ ተግባቢና ለውጪ ሰው ልቦ ክፍት ሆኖ ነበር ያገኘው። ትምህርቱንም እንዳሰበው በሁለት ዓመት አጠናቆ የመጀመሪያ ድግሪውን በኢኮኖሚክስ ያዘ። ታሪክና ፍልስፍናን ማይነር አድርጎ መማር ችሎ ነበር።

በዛው ቀጥሎ ኮሚኒቲ ደሽሎፕመንት ሌንድ ግሎባል ሊደርሺፕ (የገበረተ ሰብ ልማትና ዓለማዊና አመራር) በማስተርስ ደረጃ አጠና። የጥናት ጽሑፉም 'አፍሪቃውያን በአለም አቀፍ የመሪነት እርካብ ላይ ድሮና ዘንድሮ' በሚል ታሪክን የተመረከቡ በፍልስፍናና የተቀመጠ ወጥና ኦሪጂናል ሥራ ነበር። በሥራው በጣም በመመሰጣቸው የፒኤችዲ ዕድል በቀላሉ ቢሰጡትም 'እስኪ ደግሞ የተማርነውን መራት ረግጠን እንፈትሽው' ብሎ ነው ወዳገር ቤት የተመለሰው። በመሃል አንድ ጊዜ ማራ ስታገባ ለሁለት ሳምንት አሜሪካ ሄደ ገብኝቶ ነበር። አሜሪካ ከኑሮ አኳያ ብዙ የሚወደድ ነገር እንዳለ ቢያይም፣ ሥራው እዚህ እትዮጵያ ነው የተቆለለው

ብሎ ሰላሙን የእርሱ ምርጫ አሁንም እዚህ እትዮጽዶ መኖር ሆኗል ። የውጪ ኑሮን ብርቅና ብርቅርቅ ነው የሚለው። ሥጋ አድማቂ ነፍስ አድቃቂ ስለሆነ ነው እንዲህ የምለው ይላል።

እንግዲህ አሁን ወደ አራት ዓመት ግድም ሊሆነው ነው ትምህርቱን ጨርሶ ወደ አገር ቤት ከተመለሰ። መጀመሪያ ላይ የአፍሪካ ኢኮኖሚ ከሚሸን (ኢ.ሲ.ኤ) ነበር ሥራ የጀመረው። ደሞዝ ጥሩ ቢሆንም፤ ድርጅቱ የገንዘብና የሰው ጠር ነው ይላል። ሥራው እንደ 'ከፉ' ጌታ ሠራተኞቹን በሚሰጣቸው ምችት ጠፍሮ ዐላማውና ውጤቱ ለማይገባቸው ሥራ የዕድሜያቸውን እፍታ እያስገበረ ራሱን አደልቦ የሚኖር ድርጅት ነው ባይ ነው። 'ለኢ.ሲ.ኤና በኢ.ሲ.ኤም የሚወጣው ገንዘብ ለድኻው ሕዝብ በጥሬው ቢከፋፈል፤ የተሻለ ኢኮኖሚያዊ የእድገት እመርታ በድኻ አገሮች ዘንድ ይታይ ነበር' እያለም ይቀልዳል። በትልቅ ተራራ ላይ ትንሽ ቤት ከሠራ ሰው ይልቅ፤ ትንንሽ ድንጋዮችን ተጠቅሞ ትልቅ ሕንጻ የሠራ ነው ትልቅ ሰው ይላል። ስለዚህም አነስ ባለ ደርጅት ውስጥ ፋይዳ ያለው ተለቅ ያለ ሥራ መሥራት እችላለሁ ብሎ ነው አሁን የሚሠራበት መሥሪያ ቤት የገባው። ጣሪያው እንደ ሰማይ በራቀ መሥሪያ ቤት ወለል ላይ በመንፈራፈር እጅግም ለውጥ ማምጣት እዳጋች ነው ይላል።

ከዚህም በተጨማሪ በችግሩ ፏፏቴ እየተደነቁና እየተጨነቁ ከመኖር ወደ ስሩ ወደ ምንጩ ጨክኖ መድረሱ ነው የመፍትሔው ከፊል ሥራ ብሎ ስለሚያምን አብዛኛውን ጊዜውን ታሪክን፤ አስተሳሰብን፤ እምነትንና የተለያዩ አካባቢዎችን በማጥናት ነው የሚያውለው። አሁን አሁን ደግሞ የአስተሳሰብና የአእምሮ ተግባር መዛባትና መበላሸት ነው የአብዛኛው ችግር መንግሥቱና ምንጭ ብሎ ወደ ማመኑ ደርሶአል። አስተሳሰባችን የችግሩ ምንጭና መንግሥቱ ብቻ ሳይሆን ገፈት ቀማሽም ነው የሚለውን እይታም ይቀበላል። ከመፍትሔ አንጻር ግን ከአእምሮና ከአስተሳሰብ ለውጥ ያልጀመረ ሥራ ፋይዳ ያለው ለውጥ ያመጣል ብሎ አያምንም። አስተሳሰብና አእምሮ ደግሞ የሰውን ሕይወት የሚመራ በሰው ውስጥ ያለ አቅጣጫና መድረሻን ወሳኝ ነገር ነው። ስለዚህም ግዙፉ ሥራ ያለው አገር ምድሩ ላይ ሳይሆን ሰው ጭንቅላት ላይ ነው ባይ ነው።

የቀረባቸውን ሁሉ ባንድም በሌላም የተነጠቀው መላክ ልቡን ለማንም በቀላሉ መስጠት አይሆንለትም። በቀላሉ የሚወደድ ጠባዩ መልካም፤ ዕውቀት ብዙ ቢሆንም፤ ልቡን ግን አርቆ ነው ማንም ከማይደርስባት ከጨረቃ ባሻገር ከጠፈሩ የሰቀላት። ልቡ ግን የጠፈሩን ቅዝቃዜ አልወደደችውም። እንደ ቦቢ ለጥ ብላ የተኛች ብትመስልም፤ እንደ ማሙሽ የሞቀ ቤትና የሌላ ሰው የልብ ምት ማዳመጥና ጠጋ ብላ መኖር ትመኛለች። ይህን ሁሉ የቀሰቀሰው ደግሞ ለጊዜው ለመላክ ፍንትው ብሎ ባይታየውም፤ ለማየትም ባይፈልግ፤ በሶለን ሕመም ሳቢያ ድንገተኛው የሰሎሚ መሄድ የፈጠረው የውስጥ ነውጥ ነው።

'እንዴ ዛሬ ምንድነው ነገሩ ... አቶ መላክ ፍልስፍና አበዙ... ወይ ቦቢን ወይ ማሙሽን መሆን ነው ... ባይነዘንዙኝ ጥሩ አይመስልዎትም?' አለ ለሌላ ሰው እንደሚያወራ ሁሉ በመስተዋቱ ውስጥ ያለውን እሱን ራሱን እየተመለከተ።

'ቦቢንማ ሆነህ ብዙ ኖርህ እኮ... አሁን እንደገና የማሙሽን ሕይወት ለመኖር ... ጊዜው ይመስለኛል...' አለ ከመስተዋቱ ውስጥ ያለው ምስለ መላክ ለባለምስሉ እውነተኛው መላክ።

'አንተማ ቀልድ ምናለብህ?... ከመስተዋት ጀርባ ምን ችግር አለ?... እኛ ነን እንጂ እዚህ ... አንተና እነዚያ ሥዕሎችማ ... አይሞቃችሁ አይበርዳችሁ...' አለ ሙግቱን እያጠናከረ።

'እንዴት ባክህ? ... እስኪ ግቅ ... እኔም እሥቃለሁ... ካለቀሰህ እኔም አለቅሳለሁ... እኔኮ አንተም ያንተም ነኝ... እንዲያውም ምስኪኑ እኔ... አንተ ከሆንኸው በላይም ውጪም እኮ መሆን አልችልም... ባይገርምህ አንተ ከሌለህ እኮ እኔም የለሁ... አንተ ግን አሁን ሲነጋ ... ደስ እንዳለህ ነው... ዘንጠህ ደስ ወዳለህ መሄድ ትችላለህ... እኔና እነዚህ ሥዕሎች ግን ሁሌም እዚህ መኝታ ቤትህ አንተ እንደሆንኸው ሆነን ነው የምንጠብቅህ?... ሲለው ምስሉ።

'ወይ ጣጣ... እሸ ... የኛ ምስሉ-መላክ ... እንግዲህ ምን ላድርግ ማለት ነው?' ሲል ቀበል አድርጎ...

'ፍርሀትህ ከከተተህ የእንቅልፍ ዓለም ውጣ... እንቅልፍ የሸሸት ዓለም ሳይሆን የዕረፍት ሰዓት ነው... አንተ ግን ይኸው ... ብዙ ጊዜ ሆነህ እኮ ... በመፈላሰፍና በገሃ ጭንቅላትህ ውስጥ ተደብቀህ ... ባለፈው ዘመንህ ላጣሃቸው የልብህ ተጣማሪዎችና የሕይወትህ ትርጉሞች ... ብቸኛው መልስ ... ልብህን በድፍረት ሰጥተህ ልባቸውን በፍቅር የምትቀበላቸው ሌሎች ሰዎች ናቸው።

'ጥሩ ፍልስፍና ነው... እንደ ማውራት ቢቀል...' ብሎ ጥርሱን ብልጭ ለማድረግ ሲሞክር፤ ምስሉ ግን አሁንም ከስተር እንዳለ ነው።

'ባይገርምህ ... አንተ መኝታ ቤት ውስጥ ያሉት የቦቢና የማሙሽ ሥዕሎች ብቻ ናቸው ዕድሜ ልካቸውን ከእንቅልፋቸው የማይነቁ ... ከመሬት ተጣብቀው ከእናታቸው ጀርባ ሳይወርዱ እንዳንቀላፉ ዕድሜያቸውን የሚጨርሱ... በእውኑ ዓለም ግን ቡችላዎ ቦቢም ሆነች ሕፃኑ ማሙሽ አድገው፤ እነሱም ባለቡችላና ባለማሙሽ የሆኑ ዐዋቂ ነዋሪዎችና ደስተኞች ናቸው።' አለ ምስለ መላክ። ዛሬ ለመጀመሪያ ጊዜ ምስለ መላክ ከመላክ ጋር ተሟግቶ ሊያሸንፍ ነው መሰል።

ከርክሩን በመቀጠል፤ አሁን አንተ እንዴ ፍልስፍና፤ እንዴ ታሪክ፤ አንዲ

ኢኮኖሚክስ እንዴ ዓለማዊ ሕመራር ... እያልህ በያገሩ በየሌላችሁ ዞርህ ... ስንት መጽሐፍ አነበብህ ... የኢትዮጵያ ሕዝብ ጭንቅላትና አስተሳሰብ ነው መቀየር ያለበት ... አለበለዚያ አገር አይቀየርም ... ለዘመናት ከተኛንበት የአስተሳሰብና የድኸነት እንቅልፍ ልንነቃና ራሳችንን ፈልገን ማግኘት አለብን ምናምን ትላለህ ... አይደል ...? መላኩ ዝም ብሎ ምስሉ ላይ አፍጥሮ መስማቱን ቀጠለ።

“ማን አየህ አንተ ራስህ ማንም ሊያነቃህ በማይችል ጥልቅ እንቅልፍ ውስጥ ትገኛለህ... የቡችላና የሕፃን ሥዕል ጧት ማታ እያየህ። አንተ ራስህ የሕይወት ቡችላ፣ የኑሮና ያስተሳሰብ ጨቅላ ነህ፤ ያንተ ፍልስፍናና ራስህን ካልለወጠልህ እንደ ማሙሽ ልቅሶ ወይም እንደ ቡችሊት ጨኸት ነው ...” ብሎ በቀጨመ ፊት ተፋጠው እንዳሉ ምስለ መላኩ አሁንም በንዴት ቀጠለ።

“ፍርሀትህን ስታሸንፍ፣ ሽሽትህን ስታቆም ነው መለወጥ የምትጀምረው፤ ማንነትህንም የሚሸፍኑልህ ጠንካራ አጥሮችህ ተነሥተው ተቀርቅረህ ከተወተፍህበት የልጅነት ምኞትህና የእሹሩና በሉኝ ጎረህ ስትወጣ ነው እድገትም ለውጥም ያለው። የሌለህን ለመስጠትና ባልደረስህበት ደረጃ ሌሎችን ለማድረስ መፍጨረጨህን አቁመህ የአስተሳሰብና የልቦና ለውጡ ላንተው ይሁንልህ ወዳጄ።

“ሌሎችን ለመለወጥ ለምታደርገው ጥረት ትልቁ እርምጃና ለነሱም የምትውልላቸው ሊከፍሉት የማይችሉት ውለታ ምን መሰለህ... ራስህን መለወጥ ነው። ሁሌስ ጋንዲ እንዲህ አሉ እያልህ ትደሰኩር የለ! ...” ብዓለም ላይ ማየት የምትፈልገውን ለውጥ አንተው ሁነው ... ልክ ነው ... አንተ የሚለው ግን አንተን አይጨምርም ማለት ነው?... ወይስ አንተን መልአክ ጋንዲ እንበልህ... ጋንዲም እኮ ያንን ኖረው ነው እንዲያ ያሉት ... ለነገሩ በሮህ የላቸው ፎቶ ስላለ ነው እንደዚያ ያልሁት ... ምስል ትወዳለህ ... እኔንና መኝታ ቤትህ ግድግዳ ላይ የሸነቀርካቸውን ሥዕሎች የምትወደን ለዚያ ሳይሆን ይቀራል ብለህ ነው?... አሁን ምስሉንና ፍልስፍናውን ቀነስ አርገህ ኑሮውን ብታጠብቀው ምን ይመስልሃል?...”

“በቃ በቃ...” እያለ እጁን እያወናጨፈ ከምስለ መላኩ ለመራቅ ይመስል ወደ ሳሎን አመራ። ማታ የጀመረውን ውሃ ተጎነጨና ማሰብ ጀመረ። አሁን እነጋጉ ላይ ነው። ሰማይ ያህያ ሆድ መስሎአል፤ ሌሊቱ ሊነጋ ነው። በልቡም አንዳች የሕይወትና ያስተሳሰብ ንጋት ፍንጣቂ ታየው። ለዛሬ ጠዋት ነበር ከሰሎሚ ጋር ቤተ ክርስቲያን ሄደው ከዚያም የጻፈውን ጽሑፍ እያዩ ለማውራትና አብረው ለመዋል ዕቅዳቸው። ትናንትና ሁሉንም ለውጦታል። እሷም ድንገት በወንድሟ ላይ በደረሰው አደጋ ምክንያት ወደ አሜሪካ ሄዳለች። ይህንን ሁሉ ጉድና ኮተት ከልጅነት እስከ እውቀት ፍርሀቱንና የብቸኝነቱን ስሜት ምን እንደ ቀሰቀሰብት ለማሰብ ሞክረ። ከምስለ መላኩ ጋር ያደረገውን ጥልቅ ውይይትስ ምን አመጣው ብሎ መጠየቁም አልቀረ። በደንብ ሲያስበው ሰሎሚንም የተነጠቀ ያህል

ሰለተሰማው ውስጡ የተቀሰቀሰው ፍርሀት የሆነ መሰለው። እርሷ ይህንን ያህል በልቧ ውስጥ ሰፍራ አግኝታለች ማለት ነው? ብሎ ራሱን ጠየቀ።

የሚሰማውን ስሜትና ምን ያህል ልቡ እንደናፈቃት ላለማመን ከራሱ ጋር ከርከር ሊያደርግ ሲሞክር አንዳች ነገር አስቆመው። ይህንን ማድረግ ታጥቦ ጭቃ መሆኑና ከእውነቱ መሸሽ የፈሪ ኑሮ ስለመሰለው ለመጀመሪያ ጊዜ ለሰሎሚ ያለውን ጥልቅ ፍቅር ለራሱ በማመን ከአጠገቡ እንድትሆንለት ተመኘ። የተቀመጠበትን የሰፋ ትራስ ዐቅፎ ልቡን ከሰቀለበት ሩቅ ጠፈር አውርዶ ከሳምባዎቹ መካከል ወደሚገኘው የተፈጥሮ ቦታው መለሰው። ተሰምቶት የማያውቅ ደስ የሚል ጠቀትና የመለወጥ ፍላጎት ዐደረበት።

የሰሎሚ ባጠገቡ አለመኖርና ርቃ መሄድ የፈጠረውን ህመም ግን አሁንም ማስታገሥ አልቻለም። ስልኩን አንስቶ ያነሣትን ፎቶዎች ማየት ጀመረ። ደስታ፤ ግቅ መፈንደቅና መፍለቅለቅ ይታይባታል። አንዱን ፎቶ ሲያይ፣ ሳያውቀው ፈገግ አለ፤ ምሳሌን አውጥታ ስታሾፍበት ነው ያነሣት። ነፋሱ ደግሞ ዐጉሯን በታትሞ አንጨሳሮት ስለነበር አሥቂኝ አድርጎአታል። ልታጠፋው ሞክራ በመክራ ነው ያስቆማት። አይደን በዘገዛ አድርጋ ስታየው ያነሳት የሚቀጥለው ፎቶ ደግሞ እርሷ ብቻ የምትችለውን ፈገግታ ያሳያል። ሳያስበው ፎቶውን ሳመው። ‘ወይ ጉድ!’ ብሎ ሲነዘንዘው ወደ ነበረው የሐሳብ ፍሰት ተመለሰ።

የለውጥ ብቸኛው መንገድ ልብና አእምሮ አንድ ቋንቋ ሲናገሩና ላንድ ሐሳብ ሲኖሩ መሆኑ ለመጀመሪያ ጊዜ በራላት። ይህንን አሁኑኑ ለሰሎሚ ማካፈል ቢፈልግም፣ እርሷ አሁን በአትላንቲክ ውቅያኖስ ላይ ለማይን ሰንጥቃ ወደ አሜሪካ እየገሰገሰች ነው። ለረጅም ጊዜ ልቡ ለአእምሮው መንገር የሚፈልገው ብዙ ነገር ቢኖርም፣ በመካከላቸው ያለው ገደል መሰናክል እንደሆነበት ገባው። አሁን ግን ልቡና አእምሮው የተቀራረቡ መሰለው። ግን ደግሞ ይህ ሊጎለትል የሚችለው ስንት የታሸገ የሕይወት ዶሲና ያለፈ ዘመን ጓዝ በቅጡ የገባው አይመስልም። ቢሆንም እንደገና የመተኛት ፍላጎት አልተሰማውም። ቡና አሰኘው። ቡና ከጠጣ ደግሞ የበለጠ ይነቃል። አሁን መተኛት ሳይሆን መንቃት ነው የፈለገው። የተኛ አእምሮ የሌለ አእምሮ ነውና። ብዙ የተኛ አርፍዶ ነው የሚነቃው። አርፍዶ የነቃ ደግሞ ቢሮጥም ቢንጠራራም የማይደርስባቸው ወርቅማ ዕድሎች ያመልጡታል።

ሀልም

አሄር በቺካጎ ከተማ የሚገኝ በጣም ግዙፍ አውሮፕላን ማረፊያ ጣቢያ ነው። በዓለም ላይ ካሉ ብዙ አውሮፕላኖችንና መንገዶችን በማስተናገድ ከታወቁ ታላላቅ አየር ማረፊያዎች አንዱ ነው። በቺካጎ ከተማ ሰሜናዊ ምዕራብ አቅጣጫ የሚገኝ ሲሆን ከዋናው የከተማው ክፍል እጅግም ሩቅ አይባልም። ትልቅነቱ ወሰን የለውም፤ በከተማ ውስጥ ያለ ከተማ ነው ይሉታል። ለነገሩ ቺካጎም እጅግ ግዙፍ ከተማ ናት። ካሜሪካ ሦስተኛ ትልቅ ከተማ ናት፤ በውስጧና ባካባቢዋ በሚኖረው የሕዝብ ብዛት። ወደ ሦስት ሚሊዮን የሚጠጋ ሕዝብ በከተማው ሲኖር፤ ከከተማው ተያይዘውና ተቀራርበው ያሉ የዙርያ ገባ ከተሞች ከተቆጠሩ ደግሞ ኗሪው ወደ ዐሥር ሚሊዮን ይጠጋል። ባሜሪካ ረጅሙ ሕንጻ ያለውም እዚህ ቺካጎ ውስጥ ነው፤ ሲርስ ታወር ይባል ነበር ለረጅም ጊዜ፤ አሁን ደግሞ ከቅርብ ጊዜ ወዲህ ዊሊስ ታወር ተብሎአል። ጫፉ ላይ ሲወጣ በቺካጎ ዙሪያ ያሉ ሦስት ግዛቶች ድረስ ዘልቆ ያሳያል፤ ዐሐያማ ብራ ቀን ከሆነ። ማታ ላይ ከሆነ ደግሞ የተንባለለውን የከተማዬቱን ስፋት መሬቱ ላይ የፈሰሰ የብርሃን ቆሎ በሚመስለው የከተማዬቱ መብራት ለዐይን እስኪታክት ማየት ይቻላል። አንጋጠው ቢያዩት አንገት የሚቀነጥሱት ረጃጅም ሰማይ ጠቀሰ ሕንጻዎች እንደ ጅብራ ተገትረው ለከተማዬቱ ግርማ ሞገስ አላበሰዋታል።

ቺካጎ ከትልቅነቷ ባሻገር ጽዱና ውብም ናት። በአረንጓዴ ያታክልት ስፍራና ጫካ የተሞላች በሚቺጋን ሐይቅ የተከበበች ከተማ። ቻይና ሰፈር፤ ግሪክ ሰፈር ምናምን እየተባለ ደግሞ ሁሉን ባህል የሚያስተናግዱ የከተማዋ ክፍሎችም አሉ። የጥቂሩም ቁጥር ከብዙ ከተማዎች ይልቅ ይበዛል። ከሦስቱ አንዱ የከተማው ነዋሪ ጥቂር አሜሪካዊ ነው። ድኸነት ባጠቃው የደቡብ የከተማዋ ክፍል ነው የጥቂሮቹ መኖሪያ ባብዛኛው። የመጀመሪያው ጥቂሩ የአሜሪካ ፕሬዚዳንት አባማም ሃዋይ በተባለችው ምድረ ገነት ምዕራባዊ የአሜሪካ ግዛት ቢወለዱም ከዚያ ከተማ ነው ለመመረጥ የበቁት። እኒህ ሰው የሃርቫርድ ምሩቅ ጠበቃ የሕግ አስተማሪ ነበሩ እዚያው ከተማ ውስጥ። ከዚያም የግዛቲቱ ሲናተር ሆነው ጥቂት ከቆዩ በኋላ ነው የሕግ መወሰኛ ምክር ቤት አባል በመሆን ወደ ዋሽንግተን ዲሲ የተላኩት። ሁለት ዓመት ሳይሞላቸው ደግሞ ያገራቱ መሪ ለመሆን በቁ።

በደቡባዊው አሜሪካ ግዛቶች ተንሰራፍቶ የነበረው አስከፊ የባርነት ኑሮ በሚሊዮን የሚቆጠሩ ጥቂሮችን ሕይወት ያጨለመ ነበር። ይህም በሕግ በ1860 እ.ኤ.አ በመታገዱ ባገራቱ ታሪክ ታይቶ የማይታወቀው የእርስ በርስ ጦርነት ተቀሰቀሰ። በዚህ ጊዜ ያገራቱ መሪ የነበሩት አብርሃም ሊንከን ይህችው ከተማ ካላችበት ግዛት ነው የበቀሉት። ዓለም ሁሉ አንቱ ብሎ የሚማልልላት የቴለቪዥን ንግሥት አፕራህ ዊንፍሪም ሥራዋ እየተዘጋጀ የሚሠራጨው ከዚህ ከቺካጎ ነው። የሙዚየሙ፣ የኮሌጁና የመዝናኛው ብዛትም ልክ የለውም። ያላገቡና በጣም የተማሩ ወጣቶች ይበዛሉ ይባላል እዚህ ከተማ። ቺካጎ ነፋሻማዋ ከተማ በክረምት በረዶዋና ብርዱ እንጂ ምን እንከን ይወጣላታል?

ከተማው ተለቀና አበሻውም ተሰበጣጥሮ ስለሚኖር እምብዛም አይታይም እንጂ ቁጥሩ ትንሽ አይደለም። አበሻ የሚበዛባቸው ሰፈሮችና የመኖሪያ ሕንጻዎች እንደ ሌሎች ያሜሪካ ከተሞች ሁሉ እዚህም አሉ። በሰፈሮቹ ያበሻ ምግብ ቤት፤ በሕንጻዎቹም ውስጥ የእንጀራ በወጥ ሽታ አይጠፋም። ተሳክቶላቸው በክፍተኛ ሙያ አልያም የራሳቸውን ንግድ የሚመሩ ኑሮ የቀናቸው አበሾች ቁጥርም ቀላል አይደለም እዚህ እቺካጎ ውስጥ። ሆኖም ግን ወንዱ ታክሲና ፓርኪንግ፤ ሴቱም ሱቅና ፋብሪካ ተቀጥሮ የሚሠራ ነው የሚበዛው። እዚህ አገር ምን ትሠራለህ? ከሚለው ይልቅ ትሠራለህ ወይ? የሚለው ነው ትልቁ ጥያቄ። የሚያሳፍረውና የሚያስከፋው አለመሥራት ብቻ ነው። ምንም ይሥራ ምን ሁሉም እንዳቅጡ ባይደላውም ሳይከፋው መኖር ይቻላል። ደግሞ እንደማንኛውም የመጀመሪያ ትውልድ ተሰዳጅ ኑሮን ለማቅናት ደፋ ቀና ሲሉ ዕድሜ መሸሸ የማይቀር ነው። ሳይማሩ፤ እንግሊዘኛውንም በቅጡ ሳይለምዱ ከባህሉም ጋር ሳይዋሐዱ ብዙ አበሾች ዕድሜያቸውን ያገባድዳሉ። ልጅና ቤተ ሰብ ያለው ደግሞ አገር ለምዶ ቤተ ሰቡን ቦታ ቦታ እስኪያስይዝ ሲማስን ዕድሜና እድል ተሙለጭልጭ ያመልጠዋል። ከዚያም ብዙ ሰው ላገሩ ብቻ ሳይሆን ለልጆቹም ባዕድ ይሆናል።

በአየር ማረፊያው ግድግዳ ላይ የተሰቀለው ቴሌቪዥን መሳይ ሰሊዳም አውሮፕላኑ እንዳረፈ ያሳያል። ሰሎሜን ሊቀበላት የመጣው ሕያው ሲሆን ጓደኛው ከብሮምም አብሮት አለ። ሕያውና ከብሮም አብረው ነው የህክምና ትምህርት የተማሩት፤ ከብሮም አሁን በክላሊት ህክምና ዘርፍ እየሠለጠነ ነው። ወላጆቹ ኤርትራውያን ሲሆኑ ደርግ ወድቆ በአመቱ ነው መጀመሪያ ወደ ስዊድን፤ ከዚያም በሦስተኛው ዓመት ወደ አሜሪካ የመጡት። አባቱ ከሞቱ በኋላ ብዙም ሳይቆዩ ነው የከብሮም እናት ሁለቱም ልጆቻቸው ቦታ ቦታ ስለያዙላቸው በዕድሜ የገፉ ወላጆቻቸውን ለመጠር ወደ ሃገር ቤት የተመለሱት። የከብሮምና የሕያው አባቶች ዩኒቨርስቲ ለመጀመሪያ ዲግሪያቸው ሲማሩ ጀምሮ ወዳጆች ናቸው።

በእናታቸው ኤርትራዊት የሆኑት ወይዘሮ ሕይወት ከከብሮም እናት ጋር አብሮ አደጎችም ናቸው። አባታቸው ደግሞ የአዲግራት ሰው ናቸው። የወይዘሮ

ሕይወት እናት እንሰሎሚ ገና ሕፃን ሳለ ነው የሞቱት። አባታቸው ግን ከሚስታቸው ቀደም ብለው ተፋተው ስለነበር ያለፈውን አርባ ዓመት አካባቢ መቀሌ ነው የኖሩት። ወይዘሮ ሕይወት ደግሞ ያደጉት ከናታቸው ጋር አዲሳባ ስለነበር ካባታቸው ጋር እስከ ቅርብ ጊዜ ድረስ እምብዛም አይቀራረቡም። ባለፉት ዐሥራ አምስትና ሃያ ዓመት ውስጥ ግን ቀስ በቀስ ቅርርባቸው ጨምሮአል። ስሎሚም ወንድ አያቷን መቀሌ ሄዶ የመጠየቅ ሐሳቧ አልተሳካላትም እንጂ ሁሌም ነው የምትናፍቀው። ከእሷ ብዙም በዕድሜ የማይበልጡ አጎትና አክስቶችም አሉዋት።

ከብሮም ሁልጊዜም እናቱ አሜሪካ መጥተው እንዲኖሩ ይፈልጋል። እሳቸው ግን በጀም አላሉት። አግብተህ ስትወልድ ብቻ ነው ልጆችህን ለማሳደግ የምመጣው ብለው አጥብቂኝ ውስጥ አስገብተውታል። ከብሮም በባህርዩ ገንዘብ ቆጣቢ ቢሆንም መዝናናትና መጓዝ ይወዳል። በጣም ጠንካራ ሠራተኛ ነው። ጥሩ ጓደኛና ለወደደው ሰው ሟች ነው። መልክና ቁመናው ወንዳወንድ የሚባለው ዐይነት ሲሆን ብዙ ሴቶች በቀላሉ ይወዱታል። እልኸኛና ተከራካሪ ቢሆንም፣ በቀና ልቦናውና የሞህነቱ ብዙ ሰው ተቀይሞም አይቀየሙም። ቁም የሚባል የሚይዝ ልብ የለውም። የሚፈልገውን ነገር ለማግኘት ግን የማይቆናረው ጉድጓድና የማይወጣው ተራራ የለም። ይህም አንዳንዴ ራስ ወዳድ ሳይደርገውና ሳይሰመስለው አልቀረም። ከሕያው ጋር በጣም የልብ ወዳጆች ናቸው።

ከብሮም ላለፉት ዐሥር ዓመታት ደግሞ በስሎሚ ፍቅር ተነድፎ ይሠቃያል። ወደ ኢትዮጵያ ለመኖር ስትመለስ ሰማይ ምድሩ ዞሮበት ነበር። ስሎሚ ከልቧ ቢያሳዝናትም ቅሉ፣ ከወንድምነት የዘለለ ስሜት ለእርሱ ኖሯት አያውቅም። ወደ መሃጂያዊ ጊዜ እንባው እየተዘረበረበ እያለቀሰ ለእርሷ ያለውን ፍቅር ሲነግራት እሿ ልትለው ምንም አልቀራትም ነበር። ባንድ በኩል በጣም ጥሩ ሰው መሆኑ በሌላ በኩልም የሕያው ጓደኛና የቤተሰቡ ቤተኛ መሆኑ ቢያስጨንቃትም ፈጽሞ ስለሱ ማሰብ እንደሌለባት ቆረጠች። ከስሎሚ ፍቅር እንደያዘው ሕያውም ወላጆቿም ቢያውቁም ሁሉም ዐውቆ እንዳላወቁ ነው የሚሆኑት። ሶለን ብቻ ነው ብዙም ለከብሮም ግድ የሌለው።

ለስሎሚም ስለ ከብሮም ያለውን አመለካከትና የሚሰማውን በግልጽ ነግሯታል። ሶለን አእምሮው ውስጥ ያለውን ሳይቀንስና ሳይጨምር የሚናገር ሰው ነው። እንዲያውም አንድ ጊዜ ከብሮም ጥሩ ሰው ነው ላንቺ ግን ባል አይሆንሽም ብሎ አፍ አውጥቶ ነግሮአታል። አንድ ጊዜ እንደ ወትሮው ሁሉንም ነገር አፍረጥርጦ ሲያውራት፣ ልቧ ቢያውቀውም የእርሱን ምክንያት ለማወቅ “ለምን?” ብላ ስትጠይቀው፣ ወደ ኩሽና ውስጥ ወስዶአት አንድ የጎድጓዳ ሳህን ከዳን አምጥቶ ምድጃው ላይ ያለውን ክፍት ብረት ድስት አሳይቶና “እስኪ በዚህ ይህንን ክድኝው” ሲላት “እኔም አይገጥምሚ” ስትለው፣ “በቃ ቀላል ነው አይገጥምም አይምርምም አለቀ... ከብሮምና አንቺም ለትዳር አትገጥሙም አታምሩምም።” ብሎ ጥሎአት

እንደሄደ ሁሌም ትዝ ይላታል። ይሄ ለውሳኔዋ ትልቅ አስተዋጽኦ ነበረው።

ስሎሚ የፍተሻ ክፍሉን ጣጣ ጨርሳ ሻንጣዋን እየገፋች ሰው ሁሉ ቤተ ዘመድ ወዳጁን ከሚጠብቅበት ቦታ ደረሰች። ያው ያሜሪካ ፓስፖርት ስላላትና ብዙም ጓዝ ስላልነበራት በፍጥነት ነው ፍተሻውን ጨርሳ የወጣችው። በዐይኗ እያማተረች ጥቂት እንደ ፈለገች ከሩቅ እን ሕያውን ስታይ እጇን እያውለበለበች ወደነሱ አቀናች። ከዚያም በሩሜ ሄዳ ሕያው ላይ ጥምጥም አለችበት። ገና በቅጡም ሰላም ሳትለው ከቁጥጥሯ ውጭ ሆኖባት ማልቀስ ጀመረች።

“ጢኒ አይሆሽ እግዜር ያውቃል። ደግሞ ያው የሚቻለው ሁሉ እየተደረገ አኩ ነው። ምን ይደረጋል እንግዲህ” አለ ሕያውም የራሱን እንባ በግድ ተቆጣጥሮ፣ እሱን ለማባበል እየሞከረ። ከዚያም ከጥቂት ደቂቃ በኋላ ነገሩ ረገብ ሲል እንደ ምንም ብላ ወደ ከብሮም ዞራ፣ “ከብሮሽ እንዴት ነህ? እንዴት አለህ?” አለች ልቅሶዋን ተቆጣጥራ በግድ ፈገግ ለማለት እየሞከረች። እርሱም ጥቂት የማበረታቻ ቃላትን ለመናገር እየሞከረ ተቃቅፈው ሰላም ተባባሉ። ገና ሲያያት ውስጡ ተዳፍኖ የቆየው የመውደድ ስሜት አገረሽበት።

የዓለም አቀፍ ተጓጉሮች በሚወጡበት በር ወጥተው ከአንዱ የአየር ማረፊያ ከፍል ወደ ሌላው በሚያጓጉዘው የውስጥ ለውስጥ ባቡር ተሳፈረው መኪናቸውን ወዳቆሙበት ስፍራ አመሩ። ሕያው በመደዳ ሦስት ቀን ከሶለን ጋሆኖና ተረኛ ሆኖ ያለ እንቅልፍ ስለከረመ ድክም ብሎታል። ስለዚህ የከብሮምን መኪና ነው የያዙት። ከብሮም ሁሌም ትልቅ መኪና ይወዳል። ሊንከን ናቪጊተር ነው የሚነዳው። መኪናው ያሜሪካ ሥራት ሲሆን ምድቡ የቤተሰብ የምሾት መኪናች ከሚባሉት ውስጥ ነው። ውስጡ የሀብታም ቤት ነው የሚመስለው። አዲስ ከመሆኑም ባሻገር ያው እንደ ከብሮም ንጽሕናውም የተጠበቀ ነው። ውስጡም ውጪውም ብርማ ቀለም ነው ያለው።

“ከብሮሽ በቃ እንደተመኘሃት ገዛሃት አይደል ይቺን መኪና? እንዴት ነው ወደድከው?” አለች ስሎሚ አሁንም በጥረት ፈገግታቸውን እየቸረችው። “አረፍ ነው። ያው የነዳጅ ጠር ነው እንጂ” ሲል፣ “ታዲያ ምን አለ እርሱ ሃኪም፣ ከሰው ኩላሊት የሚመረተው ብር ምን ሊደረግበት?” አለች።

“አይ ሰሊ ... እኛም ምናለን ብለሽ፣ ጭንቅላት ከፋችሁ ባለሚሊዮን ዶላር ቀዶ ሃኪሞችን ነው እንጂ እንዲህ ማለት።” ብሎ ወደ ሕያው ዞር ብሎ ሲቀልድ፡

“እኛም ምስኪን ኒሳናችንን እንንዳ እንጂ...” አለ ሕያው የግዱን በቀልዱ ለመሳተፍ ያህል። እርሱ ደግሞ ኒሳን ሙራኖ ነው የሚነዳው። የቅንጠት ተብሎ ባይፈረጅም የድኻ መኪና ሊባል የሚችል ግን አይደለም። ምቹና ፍጥነት ያለው

ጥሩ መኪና ነው።

“ሰጪ ሜማ አጥቶ ለበረባሶ ይጋደላል እናንተ የደላችሁ ቀልዱ...” አለች ሰሎሜ ከየት እንደመጣች እንዳይረሱ በሚል ይመስል።

“የምር የምር ምንድነው የምትነጃው አንቺ እዚያ?” አለ ክብሮም። “አታውቃለህም ባዘዘ ሺትዝ የምትባል ድንቢጥ ናት፤ ቶታ ቦተራረፈ ዕቃ የሠራት ጉርሻ የምታክል መኪና ናት፤ ያገራችን ቅንጡዎች የቦሌ ባጃጅ ይለዋታል።”

“ባጃጅ ደግሞ ምንድን ነው?” አለ ሕያው ግራ ገብቶት፤

“ከሀንድ አገር መጥተው ያዲሳባን ዳርቻና ካዲሳባ ውጪ ያሉትን ከተሞች ያጥለቀላቁ ባለሦስት እግር የመኪናና የጋሪ ሃይብሪድ (ድቅል) ናቸው መሰል፤ የፈረንጅ በቅሎዎች ነው እኔ ምላሸው፤ አይወልዱም አይዋለዱም፤ የማይገቡበትም ሰፈር የለም። ሰውን ግን ከታክሲና ከጋሪ መኪና እንዳወጡት ነው የምነግርህ፤ የእኛ መኪና ደግሞ ከነሱ ሻል፤ ከሌሎች መኪናች አነስ ያለች ስለሆነች ነው እንደዚያ የሚሏት” ስትላቸው ሁሉም ማቁ።

ከአየር ማረፊያው ወጥተው ወደ ከተማው አመሩ። አይ አሜሪካ የመንገዶቹ አሠራርና ስፋት ይመቻል። አቤት የመኪናው ብዛትና ጥራት ደግሞ! አሁን ወሩ ሚያዚያ ማለቂያ ላይ ስለሆነ ቺካጎ ከነሙሉ ውበቷ ነው የተቀበለችት። በጸደይ ደግሞ ሁሉ አረንጓዴ ሲሆን ቀኑም ረዘም ማለት ይጀምራል። የሰጪም ፊት ፈካ ማለት ይጀምራል። ከረምቱን ሙሉ ከተጀምረች ሽፍንፍኑ ይወጣል። በጋው መጥቶ ራቁቱን ቀረ እንዳይባል ብቻ ብጣሽ ጨርቅ ጣል ማድረግ እስኪጀምር ድረስ ቀስ ቀስ እያለ በስሱ መልበስ ይጀምራል። ደግሞ አባራት ጭቃ የለም።

የነሕያው ወላጆች የሚኖሩት ከአየር ማረፊያው እምብዛም በማይርቀው ሻምበርግ ውስጥ ነው። ይህ ሰፈር በብዛት ነሎች የሚኖሩበት፤ ብዙ ንግዶችና ባለጸሳች ያለበት አካባቢ ነው። ትልልቅ የገበያ አዳራሾች፤ የመዝናኛ ፓርኮችና አንቱ የተባሉ ራስቶራንቶችም ይገኛሉ።

“ሰሊ ያው እንደ ነገርሁሽ ማሚና ዳዲም እቤት ናቸው አሁን፤ እንቺን እየጠበቁ ነው፤ ስለ ደክመሽም ትንሽ ዐረፍ ብለሽ ተጣጥበሽ ... ምናምን ቀምሰሽ ብንሄድ አይሻልም ቤቢ ጋ?” አላት ዞር ብሎ ወደሷ እያየ፤ ከኋላ ነው እሷ የተቀመጠችው።

“እንዴ ቤቢይስ ጋ ማን አለ?” አለች ደንገጥ ብላ።

“የውልሽ እንደ ነገርሁሽ እንማሚ እዚያው ነው ያረፈዱት፤ እኔና

ከብርሽም እዚያው ነበር ያደርነው። አየሽ አሁን አይሲዩ ውስጥ ሲሆን ያለው ኮማ ውስጥ እንደሆነ ነው። ደግሞ ከፍተኛ ክትትል እየተደረገለት ስለሆነ አጠገቡም ብዙ መቆየት አይቻልም። ደግሞ በቃ ምንም የሚደረግ ነገር እኮ የለም... ማለቴ ትንሽ እስኪሻለው ድረስ...” አለ ለማስረዳት ቃል እያጠረው።

“በቀጥታ እዚያ ሄደን አየት አድርገነው ብንመጣ ደስ ይለኝ ነበር ግን እኔ...” አለች ሀዘን በሞላው ፊት።

“ጢኒዩ አሁን ወደ down town ብንሄድ ጭንቅንቁ ውስጥ ከገባን አንወጣም። ግን ቤት ደርሰን ትንሽ ቆይተን ብንሄድ የመኪናው ጭንቅንቁም ቀለል ይላል፤ ሄደንም የፈለግነውን ያህል መቆየት እንችላለን፤ ግድየለሽም እመኚን” አለ ሕያው ድካሙን ለመደበቅ እየሞከረ። ስታየው አሳዘናትና ወላጆቿንም የማግኘቷ ነፍቶት ስላየለባት የግድኗን “እሺ አንተ ካልክ ... በቃ ዝም ብለን መጀመሪያ ወደ ቤት እንሂዳ። ግን ግን ቆይ ትናንት በስልክ ያልሸኝ ነገር ምንም አልገባኝም። ማንና ለምን ይህንን እንዳደረገ ምንም የታወቀ ነገር የለም? ፖሊሶቹን በደንብ ልታናግሯቸው ሞክራችኋል?” አለች ግራ ግብቶአት ድብልቅልቅ ባለ የድካም ፊት። አሁንም በሃያ አራት ሰዓት ውስጥ የሆነው ሁሉ ፈልም እንጂ እውን የሆነ አልመስል አላት።

“ጢኒ... ልናናግር ሞክረን ነበር። በቃ ፖሊሶቹም ሁሉንም ነገር ድፍንፍን ነው ያደረጉብን። አደጋው ሲደርስ ንደኛውም አብራው ነበረች መሰለኝ። ግን በቃ ፖሊሶቹ ምንም ሊነግሩን እንደማይችሉ ነው የገለጹልን። ሁሉም ነገር ምርመራ ላይ እንዳለ ነው የተናገሩት። ለጊዜው ተሳታፊንም ሆነ ምክንያቱን በትክክል እንደማያውቁ ነው የነገሩን።” አለ ሕያው አሁንም ፊቱ ላይ ድካምና ግራ መጋባቱ እየታየበት።

ሁሉም ለጥቂት ጊዜ ዝም አለ። የሰሎሜ አእምሮ ግን ዝም አላለም። ብዙ ጥያቄ ቢኖራትም፤ መልሱ ግን ከሷም ከነሕያውም እጅግ የራቀ እንደሆነ ዐውቃለች። ሐሳቧ ደግሞ ፈጽሞ አንድ ቦታ አላረፈም። አንዴ ኢትዮጵያ አንዴ አሜሪካ ሽጥዋሽዌ ይጫወታል። ሶስናና ብርቂ፤ መላኩና አያቷ ሁሉም በፍጥነት በልቧና በፊቷ ዐለፉ። ሥራም ገና ምንም ሳትነግራቸው ነው የመጣችው። ያክስቷ ባል ነው ጎሳፊነቱን የወሰደው፤ ካለቃዋ ጋር ስለሚተዋወቁ። ደግሞ ወደ አሜሪካ ተመለሰች። ቺካጎ ብዙ ትዝታ አላት። የምታየው ሕንጻና ጐዳና ሁሉ የተለያዩ ትውስታዎችን መቀስቀሱ አልቀረም። ከእውራ ጐዳናው ወጥተው ጎልፍ ሮድ የሚባለውን የታወቀ ረጅም የከተማ ውስጥ መንገድ ይዘው ትንሽ ከሄዱ በኋላ ወደነሱ ሰፈር የሚወስደው ዋና መንገድ ላይ ታጠፉ። ወደ ሰፈር አካባቢ ሲቀርቡ ድብልቅልቅ ያለው ስሜቷ የባስ ውስጧን ሕተራመሰው። ወደ ኢትዮጵያ ስትሄድ

ሶለን ነበር መኪናውን ይነዳ የነበረው። ሌሎች ሲያለቅሱና ሲቆዝሙ እሱ ግን ልቡ ቢያገዝንም የባጥ የቆጡን እየቀባጠረ ሲያሥቃቸው ነበር አየር ማረፊያው የደረሱት።

“ተጫወቼ እንጂ ሰለ” አለ ከብርም የወደቀባቸውን የዝምታ ድባብ ለመግፈጥ።

“እሺ ... አይገርምም ... በጣም ብዙ ነገር እኮ ትዝ እያለኝ ነው፤ ወይ ጉድ ... ወይ ሻምበርም” አለች ሾላ በድፍኑ ዝምታው እንዲሰበር መፈለጓን ብቻ በሚያሳይ ሁኔታ። ብዙ ነገር የሞላው አእምሮ አንድ ነገር አውጥቶ መናገር አይሆንለትም በተለይ ሰሜትን ያዘሉ ሐሳቦች ከሆኑ። ብዙ ከተጣጠፉ በኋላ በመጨረሻ ቤታቸውን ከሩቅ አየችው። አሜሪካ ሁሉ ከፍትፍት ያለ ነው። አጥር እምብዛም የለም፤ ቢኖርም ከጉልበት አይዘልም። ስለዚህ ከፍትፍት ማለቱ አካባቢን ከማሳመሩም በላይ መተማመንን ያደፋፍራል። ሰሎሜ ሁልጊዜም የሚገርማት ነገር የእኛ አገር አጥር ጉዳይ ነው። አንድ ጊዜ መላኩ እንዲህ ብሎ አሥቆአት ነበር። በቴሌ መድኃኔ ዓለም አካባቢ ውስጥ ውስጡን ሲያልፉ ድንገት አቁሞ መኪናውን “እዬ ሰለ ... ያንን ትልቁን ቤት” ሲላት፤ “እሺ ምን ሆነ በጣም ያምራል አይደል?” ስትለው “ሌላስ ምን ይታይሻል?” ሲላት “በቃ አጠገቡ ሌላ ቤቶች፤ ሰዎች...” አለችው በየዋህነት፤ ቀበል አርጎም፤ “ሰማይስ አይታይሽም?” አላት እየጣቀ፤ “አትሟዘዝ ... ምን ለማለት ፈልገህ ነው? እንደዚህ ዐይነት ቤት ነው መሥራት የምትፈልገው?” አለችው።

“አረ በፍጹም ... እስኪ አጥሩን እዬው ... ርዝማኔው ... የግንቡን አጥር ... ከላይ ላይ ይታይሻል ያለው ባለእሾክ ተናጻፊ ጥምዝ ባለኤሌክትሪክ ሽቦ ... እዬ በር ላይ የተቀመጡትን ዘበኛ ... በግንቡ አጥር ዙርያ የተተከለው አበባ እንዳይመስልሽ ደግሞ ... ወይ ኮሽም ወይ ቆንጥር እኮ ነው ... የውጪ በሩ ላይ የቤት ቁጥር መሰለሽ እንዴ የተጻፈው? ... የምሬን እኮ ነው ... ‘እዚህ ቤት አደገኛ ዉሻ አለ’ የሚል ማስፈራሪያ ነው ... ምናል በይኝ በቅርቡ ባለቤቱ ከዱባይ ሲመለሱ ምርጥ የሰኪዩሪቲ ካሜራም ይዘው መጥተው ያስገጥሙለታል ...” ሲል ሆዱን ይዛ ነበር የጣቀችው። “እስኪ ደግሞ እዬው መንገዱን ሰፈሩን እንዴት እንደሚያስቀይም ... አቧራው ... በከረምት ደግሞ ጭቃው ... የሰውዬው ግቢ አስፋልት ብቻ እንዳይመስልሽ እምነበረድ ሁሉ ሊሆን ይችላል የተነጠፈበት ... ይሄ የሀብታም ቤት እንዳይመስልሽ ... ከራሱ በላይ የማያስብ ሥሥታም ፈሪ ድብቅና ዝግ የሆነ ደኻ አእምሮ የፈጠረው የእጅ ሥራ ነው ... ሰው እኮ አእምሮውን ነው የሚደግመው በሄደበት ... ኪሶ ያንን ለመፈጸም ዐቅም ነው የሚሰጠው” ያላት ትዝ አላት።

እልፍ ብለው እንደ ሄዱ ከአጥር ሥር ተጠግተው በላቡኒክ መጠለያ ውስጥ ያሉትን የደሃ መኖሪያዎች እያሳያት፤ “እነዚያም ቢያንስ ሌላው ከሠራው አጥር ጠጋ ብለው ይኖራሉ። እነሱስ ምን ዐይነት ቤት የሚሠሩ ይመስልሻል ብሩ

ቢኖራቸው? አጥርን በተመለከተ ከቅድመ ባለገንዘብ ጋር ልዩነታቸው ኪሳቸው ላይ ነው፤ እዚህም ሰፈር ጠጋ ብለሽ ብታዩ አጥር አለ፤ የተኩለኩለ ድንጋይና የላቡኒክ አጥር። አይተሽ የለ ፈረንጅ አገር ሁሉ ቦታም ባይሆን በአብዛኛው ግን አጥር ላይ ብዙም ትኩረት አይደረግም። በርግጥ አሁን ከቴክኖሎጂ እድገት ጋር የማይታይ የኢሌክትሮኒክስና የካሜራ አጥር አለ። የእኛ አጥር ግን ከትርጉምና ከጥቅም፤ ከጥበቃም በላይ ድብቅነታችንና አለመተማመናችንን የሚያጉላ ይመስለኛል ... ተላሳቹ ይሆናል” ነበር ያላት። ይህንን ስታስብ ከብርም መኪናውን ደጃፋቸው ላይ አብሞ በሩን ሲከፍትላት “ታንክ ዩ ከብርሽ” ብላ ወረደች።

ቤት ገብተው ሰላምታ ተለዋውጠው ምሳ ተበልቶ በፍ እየተጠጣ ትንሽ ተጨዋውቱ። ቤቱ ውስጥ ያጠላውን የጎዘን ድባብ የሰሎሜ መምጣት በከፊል የቀረፈው ይመስላል። ቤተሰቡ በአጠቃላይ መተቃቀፍ ይወዳል። ሰሎሜም አንዴ እናቷ ላይ አንዴ አባቷ ላይ እየተለጠፈች ናፍቆቿን ለመወጣት ሞክረች። ከዚያም የሶለንን ፎቶ አንሥታ እሱም ላይ ልጥፍ ብላ ማልቀስ ጀመረች። እንደ ምንም ሊያባብሏት ቢሞክሩም፤ ነገሩ ለነሱም አዲስ ቁስል ነውና አልቻሉም። ከዚያም ሕያው ወደ ላይኛው ክፍል ይዞአት ወጥቶ ትንሽ እንድታርፍና ሶለን ጋ ለመሄድ እንድትዘጋጅ አበረታታት።

ዕቃዋን መኝታ ክፍሏ አስገብቶላት እርሱ ወደ ታች ወረደ። መኝታ ክፍሏ ዛሬም እርሷ ትታው እንደሄደችው ነው። እናቷ እርሷ ስትናፍቃቸው አልጋዋ ላይ ጋደም ይላሉ። አባቷም መጥተው ፎቶዎቿን አንሥተው ሳም እያደረጉ አልጋዋ ላይ ቁሎ ብለው ያስባሉ። ሁሉም ነገር ነጭ ነው። መስኮቱ ደግሞ ሲከፈት ከባሻገር ጫካ ወዳለው ሰፊ ሜዳ ነው የሚያሳየው። የልብስ መደርደሪያውን ስትከፍተው ሁሉም ነገር እርሷ እንደተወችው ስለ ነበር ገርሟታል። ከዚያም ፎጣና ቀለል ያሉ ልብሶችን ይዛ ወደ መታጠቢያ ቤት ሄደች። ፊቷን በመስተዋቱ ስታየው፤ ድካሙ፤ ድንጋጤውና እንቅልፍ ማጣቱ ሁሉ ተደራርቦ የዐይኗን ዙሪያና ጠቅላላ መልኳን ጠቆር አድርጎታል። ዐይኖቿ ድካሙ አሳንዷቸውና አደፍርሶአቸው የወትሮ ውበታቸው ደብዝዞአል። ፀጉሯን በተን አድርጋ ወዲያ ወዲህ ስታደርገው እሱም ጉስቱልናውን አሳበቀ። ከንፈሮቿ ቢደርቁም አሁንም እሸት ነው የሚመስሉት። ጥርሶቿን ፈልቀቅ ስታደርጋቸው እኛ ብቻ ነን ያልደከመን በሚል ይመስል ፊቷን ፈካ አደረጉት። ዘለግ ያለው ቁመቷና ቀጠን ያለው ሰውነቷ የበለጠ ረጅም ያስመስሏታል። አጠያየሟ ደግሞ ያላትን መልክ ሁሉ እንዲያገላ የተቀባችው ቀለም እንጂ የተፈጥሮ አይመስልም። ትንሽ ከተንጠራራች በኋላ ዞር ብላ የሻወሩን ውሃ ከፍታ ልብሶቿን ማወላለቅ ጀመረች። ረዘም ላለ ጊዜ ወደ ቅዝቃዜው በሚያደላ ለሰስ ብሎ በሞቀ ውሃ ውስጥ ቆይታ ስትወጣ ትንሽ ዘና አደረጋት። በመጀመሪያ ቀለል ያለ ልብስ ለብሳ መተኛት ብትሞክርም ሶለን ፊቷ ላይ እየመጣ ሰላሳቸገራትና መተኛት ሰላልቻለች ጂንስና ሹራብ ነገር ለብሳ ወደ ታች ወረደች።

“እኔ ምንም ማረፊያ አልቻልሁም። እንዲሁ ቢቢይ ጋ ... እዚያው እርፋለሁ” አለች ሳሎን ተቀምጠው የሚያወሩትን ቤተ ሰቦቿን እየተቀላቀለች። በመጨረሻም ሕያው ስለደከመው እንዲተኛ ተወስኖ፤ ከብሮም ሰሎሚን ከወላጆቿ ጋር ይዞ ወደ ሆስፒታል አመሩ። ሰሎሚና እናቷ ከኋላ ነው የተቀመጡት። አሁንም እሳያቸው ላይ ልጥፍ ብላ እጃቸውን በእጇ እያፍተለተለች ወሬያቸውን ቀጥለዋል። የሶለንም ጉዳይ ገና ምንም ቁርጠ ያልለየለት እንደሆነና የተኩሱ መንግሥትም በግልጽ እንዳልታወቀ ደግመው ነገሩዋት። የሚያውቁት ነገር ቢኖር ማታ አንድ ፓርቲ ላይ አምሽቶ ሲመለስ በተፈጠረ ግጭት በተነሣው ተኩስ እንደቆሰለ ነው። የደም ምርመራውም ደሙ ውስጥ አልከሆልና ኮኪይን የተባለ አደንዛዥ ዕፅ እንዳሳየ ሲነገሯት በደንጋጤ፤ “እኔ አላምንም ... የሆነ ሰው ሳያውቅ ሰጥቶት መሆን አለበት ... ወይኔ ቢቢይ እርሱ አያደርገውም ... እኔ አላምንም ...” አለች አሁንም ከው እንዳለች።

“እኛም ማመን ከብደናል። ግን ደግሞ ይኸው ቤተ ክርስቲያንም መሄድ ካቆመ ካመት በላይ ሆኖታል። ጠቅልሎ ነው እዚያው ሳውዝ ሳይድ (በብዛት ጥቁሮች የሚኖሩበት የደቡብ ቫካን ክፍል ነው) የገባው። ትዝ ካለሽ እንጂ ካንዲት ከልስ ጥቁር አሜሪካዊት ጋር ጓደኛ ሆኖ ነበር። የሆነ ጊዜም አነጋገሩም አለባበሱም እንደነሱው መሆን ጀምሮ ነበር። ከእኛም ጋር መግባባት እየተሳነው ሄዶ ነበር። በኋላ ደግሞ ሻል ያለው መስሎን ትንሽ አባትሽም እኔም እፎይ ብለን ነበር። ያው እንደምታውቁው አበሻው ደግሞ ጥቁሮች ብሎ ስለሚጠራቸው ከሰው ሁሉ ነው የሚጣላው። እናንተ ምን ሆኖችሁ ነው እነሱን ጥቁር የምትሉት፤ እነሱ ባፈሰሱት ደም ላይ እኮ ነው እዚህ ተንደላቃችሁ የምትኖሩት ምናምን ማለት ጀምሮ ነበር። እንጂ ብቻ ፍልስፍናው ሁሉ ዝብርቅርቅ ብሎ ነበር።” አሉና ወ/ሮ ሕይወት የሶለንን ሁኔታ ለሰሎሚ መተረክ ቀጠሉ።

“አንድ ቀን እዚህ ቤት አድሮ ነበርና ከኪሱ የወደቀ መሰለኝ ሲጋራ አገኘሁ። ዝም ብዬ ሳስበው ሌላም ነገር ውስጥ ሳይገባ አይቀርም። ባለፈው ሁለት ወር ደግሞ ከዚያች ከጓደኛው ጋር ተጣልቶ ይሁን እንጂ ዝም ብሎ ቁጣ ቁጣ ይለው ነበር። የዛሬ ሦስት ሳምንት አካባቢ እቤት መጥቶ ያደረ ጊዜ ጠዋት ቁርስ ላይ ካባቱ ጋር ሲያወሩ፤ ‘ጨው ውሃ ልትቀዳ ወረደች’ እንዳሉት ሳልሆነ አልቀረሁም መሰል አባቢዬ’ ብሎ ያው እንደለመደው ቀላልዶ ነው የሄደው። አንዳች ያስጨነቀውና ተስፋ ያስቆረጠው ነገር እንዳለ ብናስብም፤ ምንም ሊነግረን አልፈለገም። ከዚያ በቃ አላየነውም በስልክ ብቻ ነበር ያገኘነው። ከሦስት ቀን በፊት ‘ሰው አስተዋውቃችኋለሁ፤ እማሚ አራፍ ራት ካዘጋጀሽ ብቻ ነው’ ሲለኝ መጀመሪያ ቀልድ መስሎኝ ነበር። ከረጅም ጊዜ በኋላ ነበር እንደዚያ እየተፍለቀለቀ ሲያወራ የሰማሁት። ለእሁድ ማታ ራት ተቃጥረን ዐርብ ማታ ነው ይሄ የሆነው። ወይኔ ልጄን ምን አግኝቶት ይሆን? ሁሉም ነገር እኮ ምስጢር ነው የሆነብን።” አሉ እሳቸውም ሳያስቡት እንባቸው በጉንጫቸው ላይ እየፈሰሰ። ሰሎሚ በእጇ እንባቸውን ጠረገችላቸውና እጃቸውን ጭምቅ አድርጋ ያዘቻቸው።

ከብሮም እዚህ ኖርዝ ዌስተርን ሆስፒታል ሶለን የተኛበት ስለሆነ የሚሠለጥነው ቤቱን አብጠርጥሮ ያውቀዋል። ለነገሩ የሰሎሚም እናት ከስምንት ጎመት በፊት በልብ ክፍሉ ውስጥ ነርስ ሆነው ለሁለት ዓመት ሠርተው ነበር። ወዲያው ሶለን እተኛበት ክፍል ደረሰ። አሁንም ያው ኮማ ውስጥ ሆኖ ራሱን እያውቅም። ምንም አዲስ ነገር የለም። የተለያዩ ሕይወት ደጋፊ ማሸኖች፤ በደም ሥር የሚፈሱ ፈሳሾችና መድኃኒቶች ወደ ሶለን ሰውነት ሌት ከቀን ይፈሳሉ። ለነገሩ እዚህ አሜሪካ ሆኖ ነው እንጂ እኛ አገር ቢሆን፤ ዛሬ በሆስፒታል አልጋ ላይ ያለ ሕመምተኛ ሳይሆን ሰልሰቱ ነበር የሶለን። ፊቱ አባብጠአል፤ ራሱም በፋሻ ተሸፋፍኖአል። ሰሎሚ እጆቹን ይዛ ቆማ እንባዋ ይፈሳል። አሁን ኮማ ውስጥ ስለሆነ አይሰማም ቢባልም እዚህ ግን ይህንን አልተቀበለችም።

ጠጋ ብላው “ቢቢይ የኔ ቆንጆ መጥቼልሃለሁ ... ጢኒ ነኝ ... አይዞህ ... ሁላችንም እንወድሃለን ... በርታ ... መሸነፍ የለም ... እግዚአብሔርም አለ ካጠገብህ ... ቢቢሽ ... I love you... very very much.” ብላ እጁን ሳም ሳም አደረገችው። ምንም ምላሽ የለም፤ ሰሎሚም በዚህ ተስፋ አልቆረጠችም ። እንደሰማት እርግጠኛ ነበረች። ትንሽ እዚያ ከቆዩ በኋላ የሕመምተኛ ቤተ ሰቦች ማረፊያ ክፍል ውስጥ ሂደው ከሶፋዎቹ ላይ ተቀመጠ። ሁሉም ለአጭር ጊዜ ጸጥ ብለው ወደየራሳቸው ዓለም ገብተው ተሸነፉ።

“አንድ እንኳ እንደዚህ ዐይነት ሆስፒታል አገራችን ቢኖር ስንት ሰው ከሞት ይተርፍ ነበር?” አለች ሰሎሚ ጸጥታውን ለመስበር። ሁሉም ጥሩ ነገር ስታይ “እኛም አገር ቢኖር” ማለት የዘወትር ልምድ ነው። ይህ ሆስፒታል በቫካን ኩትማና በአሜሪካም አገር አሉ ከተባሉ ጥሩ ሆስፒታሎች አንዱ ሲሆን ባገልግሎቱ ጥራት ታዋቂ ነው። ባለአምስት ኮብብ ሆቴል እንኳ እንዲህ አያምርም። ከሚቺጋን ሐይቅ አካባቢ ባለው ውድ በሆነው የኩትማዬቱ ክፍል ውስጥ ነው የተሠራው። እንደ ብዙዎቹ ያሜሪካ ሆስፒታሎች ሁሉ የዛሬ መቶ አምሳ ዓመት አካባቢ ሆስፒታሉን ባካባቢው ያለች አንዲት ቤተ ክርስቲያን ስትጀምረው ባለአሥራ ዐምስት አልጋ ትንሽ ሆስፒታል ነበር። ከዚያም ቀስ በቀስ ብዙ ሆስፒታሎች ተጨምረውበትና አድጎ በሺህ የሚቆጠሩ በሽተኞችን በየቀኑ የሚያክም ትልቅ ማእከል ሆኖአል። ዶክተሮቹ ብቻ ከአንድ ሺህ አምስት መቶ በላይ ናቸው። መስተንግዶው፤ ጽዳቱና ሰፋቱ ሁሉ ሕይወትን ያድሳል። ዱላ ይዘው በሽተኞች አስታማሚ የሚያመናጭቁ ዘበኞች የሉም እዚህ። እንዲያውም አስታማሚና ዘመድ አረፍ ብሎ ከፈለገም ዘና ብሎ ማንበብ እንዲችል ተብሎ ሁለተኛና ሦስተኛ ፎቆቹ ለዚህ ተግባር የተለቀቁ ናቸው። የኒሽርስቲውም የህክምና ትምህርት ቤታቱም እንዲሁ የታወቁ ናቸው።

እስከ አሁን ብዙም ያላወሩት አቶ ኦላና ጉሮሮአቸውን እንደመጠራረግ ብለው፤ “አይ ሰሊ የእኔ ልጅ ... አንድ የዚህ ዐይነት እኮ ቢኖረን መቶም ሊኖረን ይችል ነበር። ይሄ ለብቻው ተነጥሎ ያለ ሀብት አይደለም። ይህ የሀብታቸው፤

የዕውቀታቸው፡ በዓመታት የተከማቸውና ስለ ሰው ሕይወት ክቡርነት ያላቸው ጥልቅ ግምት ውጤት ነው። ይሄ ኑሮአቸው ነው። ሁሉም ሕዝብ ኑሮውን የሚመስል ነገር ነው መሥራት የሚችለው።” አሉ።

“እሺ አሁን ዐረብ አገር ብትሄድ ዱባይና ሪያድ ምናልባትም ከዚህ የሚያሰንቁ ሆስፒታሎች አሉዋቸው። እና እነሱን ምን ልትል ነው? መቼም የእነሱም ኑሮና ባህል ውጤት ነው እንደማትል እርግጠኛ ነኝ። እኔ ግን ድካ ሁሌም አያምርበትም ባይ ነኝ። አሁን እስኪ ጥቁሮቹ ሰፈር ሂድ፣ አንድ የዚህ ዐይነት ሆስፒታል አለ? ያለ አሜሪካ አይደለም? ድካ ከሆንህ የትም ብትሆን ድካ ነህ፤ እኔ የሚገባኝ ያ ነው።” አለች ሰሎሚ የአባቷን ፍልስፍናና ሙሉ ለሙሉ መቀበል እያቃታት።

አቶ አላናም ትንሽ እንደማሰብ ጸጥ አሉና “እምም ... ጥሩ ሐሳብ ነው ... ባጠቃላይ ... ድክነት ማንነትሽን ያጋልጣል፤ ብልጽግና ደግሞ ገበናሽን የመሸፈን ባሕርይ አለው። ዐረቦች ከነዳጅ በሚያገኙት ገንዘብ የፈለጉትን ሸቀጥ መግባት ችለዋል። መንገዳቸውን ሕንጻዎቻቸውን፣ የሚጠቀሙባቸውን መኪኖችና አውሮፕላኖችን፣ ሌላ ሌላውንም ብታዩው አንዱንም እነሱ አልፈጠሩትም፤ አልፈውትም ማለት ትችላለሽ። ሁሉም ያውሮጳውያንና የሚሪካውያን ፈጠራና ምናልባትም በተወሰነ መጠን የእስያውያን ሥራ ነው። ቁልፍና ውስብስብ ሥራዎቻቸውን አሁንም ሰው ቀጥረው ነው የሚያሠሩት። የራሳቸው ሥልጣኔ ሰላላሆኑ አሁን ብራቸው ቢያልቅ ካስር ዓመት በኋላ ድክነታቸው ከእኛ ይብሳል። ምክንያቱም አግኝቶ ማጣት በጣም አስቀያሚ ስለሆነ።

“ስለዚህ ምንም ጥያቄ የለውም ሀብት ቁልፍ ነው፤ የሥልጣኔ ተጠቃሚ ለመሆን። ነገር ግን በምንም ዐይነት፤ ሀብት ብቻውን ሥልጣኔን አያደርግሽም። ሥልጣኔ ግን ሀብታም ያደርግሻል። የእስያውያኑንና የዐረቦቹን ልዩነት ተመልከቺ። ለምሳሌ፡ ቀድሞ ጃፓን ከዚያም እንደ ኮርያ፤ ሲንጋፖርና ሆንግ ኮንግ አሁን ደግሞ ቻይናን የመሳሰሉ አገሮች አስቀድመው ሥልጣኔን የሙጥኝ ሰላላ በሚገርም ፍጥነት ሀብታምም እየሆኑ ነው። አፍሪቃውያን ግን እስካሁን እንደ እስያውያኑም የሥልጣኔ ጉዳዩ አልገባን። ወይ ደግሞ እንደ ዐረቦቹ ቢያንስ ያለንን ሀብት ለመጠቀምና ከሥልጣኔ ማዕድ ገዝተን መቋደስ አልቻልንም። ለምሳሌ ናይጄሪያንና ሳዊን ብትመለከቺ፤ ከኩዌትና ከሳዱዲ ያላነሰ በተፈጥሮ ሀብት የበለጸጉ ቢሆኑም፤ የሀብታም ድካ ናቸው።” ብለው አባቷ ረጅሙን ዲስኩራቸውን አቆሙ።

“የሚገርም ነው እንደዚህ አይቼውም አላውቅም ነበር” አለ ክብሮም ቢያንስ ድምጹን ለማሰማት ይመስል ደግሞም በእውነት ተገርሞ። በጣም ጉብዝ ሃኪም ቢሆንም እንደዚህ ዐይነት ወሬዎች እምብዛም አይሆኑለትም።

“እሺ ታዲያ እንደደረሰ ዐይነቱ ድካና ኋላ ቀር አገር ከየት ይጀምር ታዲያ ... ወይስ ሁሌም በርዳታና በብድር እንኑር? የበዬ ተመልካች መሆን እኮ ስለቸን” አለች ሰሎሚ አባቷን መርታት ቢያቅታት የማይመልሱትን ጥያቄ ማቅረብ ብቸኛው የማሸነፊያ መንገድ እንደሆነ ሁሉ። አባቷን በሙግት የሚረታ ሶለን ብቻ ነው። ድንጋዩን ዳቦ ብሎ የማሳመን ችሎታ አለው።

በዚህ መሃል የሰሎሚ እናት ስልክ ተደውሎላቸው፤ “በሉ እናንተ ያገር ችግር ስትፈቱ እኔም እችን ስልክ ልመልስ ሠናይት ናት። መጣሁ።” ብለው የእግታቸውን ስልክ ለመመለስ ፈንጠር ብለው ተቀመጡ። የተጀመረው ውይይት ቢሰባቸውም፤ የመሳትፍ ፍላጎታቸውን ግን እምብዛም አልከራከረውም። “የሺህ ዓመት ችግር ባንድ ቀን ውይይት አይቀረፍም” ይላሉ አንዳንዴ ሙግቱ ሲጋጋም። አቶ አላና ደግሞ “ያንድ ሺህ ማይል ጉዞ ባንድ ርምጃ ይጀመራል” ብለው ሲቀልዱ ሶለን ባጠገባቸው ካለ ቀበል አርጎ “ካላንድ ሺህ ማይል የሙግት ጉዞ አንድ ርምጃ የተግባር ርምጃ ይሻላል” በማለት ክርክሩን እንደገና እንዳዲስ ይከፍተዋል። ከዚያም እሱና አባቱ አንገት ላንገት ተናንቀው ሲሟጉ፤ እትዩ ሕይወት ናቸው የሆነ የሚጠጣ ነገር አምጥተው አፋቸውን በመጠጥ ከሸበቡ በኋላ አንዳቸውን የሆነ ነገር እንዲያደርጉ በማዘዝ የሚያለያዩዋቸው።

አቶ አላናም “እህ ህ ህ” ብለው ጉሮሮአቸውን ጠረግ አረጉና “እንግዲህ ከየት እንጀምር ለሚለው መቼም ካለንበት ነው። ወደየት እንሂድ ለሚለው ደግሞ ወደፊትና መድረስ ወደሚገባን ነው። ይህ ግልጽ ቢሆንም ሁሌም ቀላል አይደለም። ለምሳሌ ካለንበት ለመጀመር ያለንበትን ማወቅና መቀበል ኅላፊነትንም መውሰድን ይጠይቃል። ይህም ከባድ ኩራትና ያልሆነንውን ነን ብሎ ከማሰብ መላቀቅን የግድ ይላል። በተጨማሪም አሁን ለሆነነውና መሆን ላቃትን ነገር ያለፈውን ትውልድ ወይም አሁን የሚመሩንን ሰዎች ከመወንጀልና ራስን ከኅላፊነት ለማሸሽ ከሚደረግ ሰውር ሽሽት ነጻ መሆንን ያጠቃልላል። ታሪክን ለመመጻደቂያና ለመደበቂያ ሳይሆን፤ እንደ አንድ የትምህርት መድረክ ለመጠቀም ጠንቅቆ ማወቅም ትልቅ ፋይዳ አለው። ወደፊት መሄድ ነው ስል ሁሌም የብዙኃኑ የጅምላ ጉዞ አንድም ባለሀብት ርገጥ ነው፤ ወይም እንደ ግመል ሽንት የኋልዮሽ ስለሆነ ነው። ይህም በባህል፤ በሃይማኖትና በአኗኗር ልማድ ውስጥ ጉልቶ ይታያል።” በማለት አባቷ ነገሩን ለሰሎሚ ማስረዳታቸውን ቀጠለ።

“በየትኛውም ሥልጣኔ ውስጥ ፈር ቀዳጅና ፋና ወጊ ተብለው ለውጥ ያመጡ ሰዎች መጀመሪያ ወንጀለኛ፤ ከዚያም አሳሳች ተብለው መፈረጃቸው የተለመደ ነው። በእርግጥም እነዚህ ጥቂት ብርቅዬ ከዋክብት ከኅብረተሰቡ በሰላሳና በእርባ ዓመት ቀድመው ወደፊት የሄዱ ስለሆነ ከሰው አይገጥሙም። ሰው አንድም ባለበት ስለሚረግጥ አንድም የኋልዮሽ እንሸርት ጨዋታ ላይ ስለሚባትል እነሱን ይፈራቸዋል፤ ስለዚህም ይጠላቸዋል። ምንም እንኳ እንደ እውነት ፀርና

አላች መሲሕ ቢታዩም፡ በሚቀጥለው ትውልድ ግን ሁሉም ብሩህ ከዋክብት ተብለው ይሞገሳሉ፡ የመታሰቢያ ሐውልትም ይሠራላቸዋል።” አሉ አይናቸውን ከሰሎሜ ላይ ሳይነቅሉ።

“የሚቀጥለው ትውልድ ደግሞ በነሱ ሐውልትና ትምህርት ዙርያ ሲርመሰመስ፡ ሳያስበው ወደ ጓላ ተንሸራቶ በራሱ ጨለማ ውስጥ ይገባና የራሱን ዘመን ፋና ወጊዎችና እውነት ገላጮች እያሳደደ ዕድሜውን ያቃጥላል። የእኛም ሕዝብ ከዚህ የተለየ አይደለም። እኔ እንደሚመስለኝ ለእኛም አገር አቅጣጫ ጠቋሚና ፈር ቀዳጅ መሪዎች በዋናነት ያስፈልጋሉ። እነዚህ በአስተሳሰባቸው ብዙኃኑን ከእንቅልፍ ቀስቃሾች፣ የሥልጣኔን አድማስ አመላካቾች ከወጡልን፤ ሀብት ብቻ አይደለም፤ ሥልጣኔም በምድራችን እንደ ኃይለኛ ጅረት እንደገና የማይፈሰበት ምክንያት የለም። ስለዚህ የት እንጀምር? ካለንበት፡ መቼ እንጀምር? አሁን፡ ማን ይጀምር? እኔ አንቺ እኛ... የት ለመድረስ? ሰው የደረሰበት ደግሞም ያልደረሰበት፡ ትልቁና ከባዱ እንዴት እንጀምር? ነው።” ብለው ትንሽ ዝም አሉ።

ሰሎሜና ክብሮም ጸጥ ብለው በደንብ እየሰሙ ነው። ሰሎሜ አባቷን ስትሰማ በማታውቀው መንገድ ከመላኩ ጋር የምታወራ መሰላት። አስተሳሰባቸውና እነጋገራቸው በጣም ተመሳስሎባታል። ድንገት “ለዚህ ይሆናል ከመላኩ ጋር ስሆን የምደሰተውና ለረጅም ጊዜ የማውቀው የሚመስለኝ፤ ቤተሰቤንም የሚያስረሳኝ” ብላ በውስጧ ዐሰበች።

“እንዴት እንጀምር...? ለነገሩ እኮ አሁን የምናወራውም ወሬ የዚያው አካል ስለሆነ ባንድ በኩል እኮ ጀምረንዋል ማለት ነው። ግን ሥልጣኔና ጳጳርነት፡ ብልጽግናና ድኽነት ያለው መሬቱ ላይ አይደለም። ሰው ውስጥ ነው። ሰው ማለት ደግሞ አስተሳሰቡና እምነቱ፤ አኗኗሩና ባህሉ፤ ፍልስፍናውና ልማዱ፤ ቋንቋውና ጥበቡ፤ ፍርሀቱና ህልው ነው። የዚህ ሁሉ ዋነኛ መቆናጠጫ ጣቢያው ደግሞ አእምሮው ነው። ትልቁ መጽሐፍስ ‘በልቡ እንዳስበ ሰው እንዲሁ ነው’ አይደል የሚለው! ስለዚህ የሚያስቡና የሚያልሙ፤ ያሰቡትን ደግሞ ሳይፈሩ የሚነግሩንና በጽሑፍ የሚያካፍሉን የራሳችን ሰዎች ያስፈልጉናል።” በማለት ንግግራቸውን ሲቀጥሉ አቶ አላና ስሜታቸው እየጋለ እንደሆነ እንኳን ልብ አላሉም ነበር።

“ሐሳብ አመንጨዎችና ባለራእዮች ሲጠፉ ሕዝብና አገር ይጠፋል። ሌላው ተከታይ ቴክኒሻን ነው። ሳይንስም ሆነ ቴክኖሎጂ የሥልጣኔ ባለሚሎች እንጂ ደራሲዎች አይደሉም። ፈላስፎቹና ባለራእይ አርቆ ተመልካቾቹ ጋ ነው ቁልፉ ያለው። እነሱን አሁን ያብቅልልን። እነሱ እንድናስብና እንድናይ ያደርጉናል። የግሪክ ፈላስፎች ዛሬም ለማሰብ ዓለምን ይኮረከራሉ፤ የሬኔሳንስ ዘመናቸው እነ ዳቬንቺና ጉብኝቦርግ ዐይናችንን ለመክፈት በሩን ከፍተው ወደዚህ ዕለፉ ይሉናል። እንዲሁም የሬኔሳንሽያን ሉብርንና ኤራስሙስን መሳየቹ

እምነታችንን እንደገና እንድንመረምር፤ ከልማድም ትብታብ እንድናላቅቅ ይሞግብናል። እኛም አገር ሰሜ ያጡ ከአእምሮአቸው ውጪ እንደሆኑ ተቆጥረው ጎብረተሰብ ያወገዛቸው፤ ታሪካቸው ብቻ ስላልተጻፈ የሌሉ የሚመስለን ብሩህ ከዋክብት ነበሩ። አሁንም እነሱን ያብዛልን።” አሉና አቶ አላና በረጅሙ ተንፍሰው ያነባበሩትን እግራቸውን አቀያዩ።

እንዲህ እንዲህ እያሉ ሲያወሩ ጊዜው ሄደ። ወይዘሮ ሕይወትም ስልካቸውን ጨርሰው፤ ሶለን ጋ ደርሰው የሌሊት ተረኛዋ ነርስ ጋር ሲያወሩ ቆይተው መጡ። ለሶለን የተመደበችለት ተረኛ ነርስ ለረጅም ጊዜ እዚያው የሠራች ስትሆን ከወይዘሮ ሕይወት ጋር ይተዋወቃሉ። እርሷ ስላለች የእነሱ ማደር እንደሚያስፈልግ በግድ አሳምናቸው፤ ችግር ካለ ወዲያው እንደምትጠራቸውም ነግራቸው ወደ አራት ሰዓት ከምሽቱ ላይ ተያይዘው ወደ ቤት ሄዱ።

ቤት እንደደረሱም ሕያው እንቅልፉን ጨርሶ እራት አዘጋጅቶና አቀራርቦ ጠበቃቸው። በሙያ አይታማም። ይህ አገር ለሴቶች ከሚሰጠው ነጻነት አንዱ የወንዶቹ ኩሽና መግባትና በልጅ አስተዳደግ ውስጥ እዲሳተፉ ማድረጉ ነው። ይህ ግን ለሴቶቹ ሥራ አቀላላቸው ተብሎ ቢታሰብም፤ የበለጠ የሚጠቅመው ግን ወንዶቹን ነው። ለሰው የልጁን ሽንት ጨርቅ ቀይሮና ታቅፎ እንደማሳደግ በቀን ሦስት ጊዜስ ዕድሜ ልኩን የሚበላውን ምግብ እንደ ማዘጋጀት ምን ደስ የሚል ነገር አለ? በውጭ ሥራ ከወንዱ እኩል ለሚዳክሩት ሴቶችም እገዛ መስጠቱ ላወቀበት ወንድ የቤተ ሰቡን ሰላምና ጤና መጠበቂያ አይነተኛ ዘዴ ነው። እዚህ አገር ብዙ የአበሻ ወንድ ከውጪ ሥራ ንቆ፤ ከቤት ኩሽና ተጸይፎ፤ ሚስቱ የባል ከብር አልተሰጠችኝም ብሎ የሚያሰማው ከንቱ አካኪ ዘራፍ ብዙ ቤትን አፍርሶአል። ሴቶቻችንም ቢሆኑ ሥራ ይዘው ባለደሞዝ ሲሆኑ፤ የወንዱን ጆሮ ይዘው ኩሽና እንዲገባ የልጅ ሞግዚት ሆኖ ወጪ እንዲቀንስ ገና የመጀመሪያ ደሞዝ እንኳ ሳይቀበሉ ያዙኝ ልቀቁኝ ማለታቸው የተለመደ እየሆነ ነው። ግጭት ተፈጥሮ ወንዱ እጁን በንዴት ካወናጨፈ እንኳ 911 ደውለው ሊያስጠፍሩት እንደሚችሉ በተግባር ያሳያሉ። ይህም የሚያፈርሰው ቤትና የሚበትናቸው ሕፃናት ቁጥር ትንሽ አይደለም። ይህ የሚበዛው ደግሞ አገር ቤት አድገው ወይም አግብተው አሜሪካ በሚሄዱ ተጣማጆች ላይ ነው። እዚህ ቤት ውስጥ ግን እንደዚህ ያለ ነገር የለም። ፍትር የበላይ ገዢ ነው። ዛሬ ግን ህያው የሰሎሜን መምጣት አስመልክቶ እናቷ ያዘጋጁትን ምግብ ነው ያሟሟቀው።

እራት በላልተው ጸሎት አድርገው እንደጨረሱ ክብሮም “ያው ተረኛ ስለሆንህ ነገ እዚያው ሆስፒታል አያችሁዋለሁ። ስለዬ እንደገና እንኳን ደገና መጣሽ” ብሎ ተሰናብቶ ከሕያው ጋር ተከታትለው ወጡ። ሕያው ውጪ ድረስ ሸኝቶት እንደ ለመዱት ቆመው ትንሽ አውፍተው ተሰነባበቱ። ሕያው ወደ ቤት

ሲገባ ሰሎሜ በእናቷ ስልክ ወደ ኢትዮጵያ ለመደወል እየሞከረች ነበር። አቶ አላናም ፒጃማ ለመቀየር ወደላይኛው ክፍል ወጥተዋል። ከባሻገር ቱሊቪየኑ ለብቻው ወሬውን ይሰልቃል። ሕያው ደግሞ እንደ ለመደው እናቱን ዐቅፎ ትንሽ ካወሩ በኋላ የተበላባቸውን ዕቃዎቹን እያለቀለቁ በማጠቢያ ማሽኑ ውስጥ መጨመር ይዘዋል። ከዚያም የተራረፉትን ምግቦች እያሳሰሩ ፍሪጅ ውስጥ አስገብተው ምድጃዎቹንና አካባቢውን አጸዳዱ።

ሰሎሜ መጀመሪያ ደውላ በሰላም መግባቷን ሳክስቷ ነገረች። አክስቷም ሁሉም ሰላም እንደ ሆነና አያቷም ለጊዜው እነብርቄን ለማገዝ እሷ ቤት እንደሆኑ ነገረችት። ቀጥላ ብርቄን አገኘችት። አያቷንም አወራቻቸው። ሶስና ግን ትምህርት ቤት ስለሄደች አላገኘችትም። አያቷም እያለቀሱ ስላስቸገሩ ወይዘሮ ሕይወትና አቶ አላናም ረዘም ያለጊዜ ወስደው እንዲያወሯቸው አደረገች። መላኩ ጋ ደጋግማ ብትሞክርም ስልኩ ጠመመ። ‘የደውሉላቸው ደንበኛ ካገልግሎት መስጫ ክልል ውጪ ስለሆኑ ቆዮት ብለው ይደውሉ’ ትላለች ያቺ መከረኛ ሴትየ። ከብዙ ሙከራ በኋላ ስልኩ ጠርቶ መላኩም አነሣ። ስብሰባ ላይ ቢሆንም ተነሥቶ ትንሽ አወሩ። ወደ ስብሰባው መመለስ ስለነበረበት ኋላ ላይ ሊደዋውሉ ተስማምተው ስልኩን ዘጉት።

ከዚያም ወደ ሳሎን ሄዳ ከቤተሰቦቿ ጋር ትንሽ ከተጨዋውቱ በኋላ ለመተኛት መሰነዳዳት ጀመሩ። እንደ ልጅነቷ እናቷና አባቷ መሃል ገብታ መተኛት ደስ ነው የሚላት። እንቅልፏ እየጠፋ ስለሄደ በወሬ ሞግታ ይዘቻቸው። ስለ ሶለን ያወሩት ወሬ ምንም አዲስ ነገር አላስገኘም፤ አደጋው አሁንም እንቁቅልሽ በመሆኑ ሰሎሜ ነገ የራሷን ምርመራ ለማድረግ አስባለች። ከየት መጀመር እንዳለባት ግን አታውቅም። ሰሞኑን ሁሉ ከፍተኛ ድካም ያደረባቸው አባቷ እያወሩ እንቅልፍ ይዟቸው ጥርግ አለ። ከእናቷ ጋር ትንሽ ከተጫወቱ በኋላ “ማሚዬ ተኚ በቃ አንቺም በጣም ነው የደከመሽ” ብላ እንዲተኙ አበረታታቸው።

“እኔ እንደሆነ እንቅልፌ የት እንደገባም አላውቅ፤ ያው ጀት ላት ነው መሰል እዚያ አሁን ገና ከጠዋቱ አራት ሰዓት አይደል፤ ጭንቅላቱ ውስጥ ያለው ሰዓት እኮ አሁንም በዚያ ነው የሚቆጥረው። እስከ ትንሽ ሳሎን ሄጄ ወይ ቲቪ አያለሁ ወይ ኢትዮጵያ እደውላለሁ። በመሃል ያው ድካሙ ሳያሸንፈኝ አይቀርም። ከዚያም እተኛለሁ።” ብላ ሹልክ ብላ ስትዘጋጅ እናቷ፡

“አይ ቲቪ ስልክ ምናምንማ ካልሽ የባሰ ነው እንቅልፍሽ የሚጠፋው። ወይ ለብ ያለ ወተት አንድ ብርጭቆ ጠጨና መብራቱን አጠፋፍተን ብትሞክሪ ይሻልሻል ለመተኛት። አለዚያ ነገ ደግሞ ሲያንገላጅጅሽ ነው የሚውል።” አሏት።

“እሺ ማሚዬ ... ግዴለም ትንሽ ልሞክረውና መጣሁ... ወተቱንም

እንዳልሽኝ አደርጋለሁ ...” ብላ ጉንጫቸውን ሳም አርጋ ተንሸራታ በግርጌው በኩል ወረደች። ከዚያም ነጠላ ጫማዋን እግሯ ላይ ሰካ አድርጋ ወደ ሳሎን አመራች። ሕያው መጽሐፉን ፊቱ ላይ እንደደፋው ሶፋው ላይ እንቅልፍ ይዞት ጭልጥ ብሎአል። ቲቪውም ለራሱ ይመስል ይለፈልፋል። ሕያውን ቀስቅሳው ወደ መኝታ ቤቱ ሄዶ ተኛ። ከዚያም ቲቪውን አጥፍታ ትንሽ ማሰብ ጀመረች። የሕያውን ስልክ ከጠረጴዛው ላይ እንሥታ ወደ ኢትዮጵያ ለመደወል አስበች።

እንደ ዕድል ሆኖ ልክ ስትደውል ነው መላኩ ‘ሄሎ’ ያለው። ስብሰባውን ጨርሶ ለብቻው ቢሮ ስለነበር ስለ ጉዞዋ ዝርዝር ሪፖርት አቀረበችለት። በተለይ ሰላዮችው ህልም ልክ አሁን እንዳየችው አድርጋ ነው ተረክችለት። የሶለንንም ጉዳይ የነበሩትን ያህል አጫወተችው። “አንዱ የሚቆጨኝ ሳትተዋወቁ እንዲህ መሆኑ ነው። እርግጠኛ ነኝ በጣም ትዋደዱ ነበር። የዛሬ ሦስት ወር ሊመጣ ነበር እኮ ዕቅዱ።” ብላ ለማልቀስ እንደ መዳዳት ሲላት፡ “ሰሊ አይዘሽ አሁንም እኮ ሊመጣ ይችላል፤ እግዚአብሔር ነው የሚያውቅ። አይዘሽ።” አለ እንደ ምንም አዲስ የእንባ ክረጢት እንዳይፈታ እየፈራ።

“እሺ ... ይሁና ምን ይደረጋል ሌላ። እኔ ምልህ ግን ... ህልሜ ምን ማለት ነው? የመነጽፋን መጥፋት፤ በሩ ከኋላዬ መዘጋታትና ያ ቀዝቃዛ እጅ ፊቱ ላይ ማረፉን በጣም አልወደድሁትም... ቆይ አንተ ምን ይመስልሃል...? ወይስ ደንግጮ ስለነበርና የምይዘውን የምለቀውን ሰላጣሁ ... ዝም ብሎ አእምሮዬ የፈጠረው ቅዠት ነው?”

“ያው እንግዲህ ህልም እንደ ተርጓሚው ብቻ ሳይሆን እንደ ተመልካቹም ነው ይላሉ ትርጓሜው። በእውነት ዓለም አእምሮአችን የሚያጋጥመውን ግጭትና ከፍተኛ ጫና በእንቅልፍ ውስጥ ከፍተኛ ሥራ የሚሠራው የአእምሮአችን ክፍል የራሱን ትርጉም ሰጥቶ በህልም መልክ ለኛ ሹክ ይለናል የሚሉ አሉ። ይህ የአእምሮአችን ክፍል ደግሞ ቋንቋው ሚስጥራዊና ምልክታዊ ስለሆነ ስንነቃ ብቻ የሚሠራው የአእምሮአችን ክፍል ብዙ ጊዜ ለመረዳት ያዳግተዋል። እናም ለሁለቱ የቅርብ ሩቅ ጎረቤቶች አስተርጓሚ መፈለጉ ግድ ነው። ለዚህም ሳይሆን አይቀርም ህልም ተርጓሚዎች በየትኛውም ባህል የተከበሩና እንደ ዕንቁ የተወደዱ ጥበበኞች ተደርገው የሚወሰዱት። ብዙ ጊዜ እነዚህ ሰዎች በእድሜ ብቻ ሳይሆን በአስተሳሰብም የበሰሉ ሰዎች ናቸው። መጽሐፍ ቅዱስም ላይ ብቃዬ አብዛኞቹ ነገስታት ህልማቸውን በዋሳ አያዩትም። ተርጓሚዎችም የዚያን ጊዜ ጠቢባን ነበሩ። የዳንኤልና የዮሴፍ ሕይወት ለዚህ ጥሩ ምሳሌ ነው። ሁለቱም በተለያዩ ዘመንና አገር ውስጥ ነበሩ እንደምታውቁት። ከዚህ ጋር የሚመጣው ብዙ ሰው ህልሙን ከመንፈሳዊ ዓለም እንደተላከና፤ አማልክት በተለይ ለዚያ ሰው እንዳስተላለፉለት ከሌላው ዓለም እንደመጣ ከፍተኛ መገለጥና መልእክት ነው የሚያየው። ይሄ ደግሞ ያንድ ባህልና ሃይማኖት እምነት ሳይሆን ዓለማቀፋዊና ጥንትም ዛሬም ያለ ነገር

ነው። ...” አለና ጉሮሮውን ጠረግ አድርጎ

“ ሌሎች ቁሳዊ እምነትን የሚከተሉና መንፈሳዊ ነገር የሚባል የለም ብለው የሚያምኑ ሰዎች ባብዛኛው የደክመና በእንቅልፍ የላላ አእምሮ የሚፈጥረው ያን ያህልም የጠለቀ ትርጉም የሌለው ስብርባሪና ምኞት ዐዘል የአእምሮ ድራማ ነው ይላሉ። አልያም አእምሮአችን ቀን ሲሠራ የዋለውንና የመዘገበውን በትዝታ መደርደሪያው ላይ ሲያስተካክል፤ እያፈተለኩ የሚወጡና የተለያዩ የአእምሮአችን ክፍሎች የሚፈጥሩዋቸው ዝብርቅርቅ ትዕይንቶች ናቸው ነው የሚሉት። የሆነ ሆኖ ህልም ሁሌም በትርጉሙም ሆነ በፋይዳው ሰዎች የማይሰማሙበት ምስጢራዊ ልምምድና ዓለም ሆኖ ይኖራል።”

በጸጥታ ስታዳምጥ ከቆየች በኋላ፤ “እሺ ፈላስፋ መላኬ የርሶስ እምነት ምንድነው? በነገራችን ላይ እንደዚህ ዐይነት ረቂቅ የሆነን ጉዳይ እንዲህ ቀላል በሆነ መንገድ ባቁሩ መግለጽ መቻልህ የሚገርም ነው። እንዴት ነው ግን ነገሮችን እንዲህ ቀላል አርገህ መግለጽ የምትችለው በናትህ?”

“አስለፍልሽኝ ስትጨርሽ አሹፊ ብቻ አንቺማ ... የእኔ እምነት ... እምም ... አሁንም ገና ብዙ እየተማርሁ ስለሆነ የጠጠረና ክችር ያለ እምነት የለኝም። ግን አንዱ መንገድ ብቻ ነው ትክክሉ ብዬም አላምንም። መንፈሳዊ አለም እንዳለ አምናለሁ። ሰዎች እንቅልፍ ሲወስዳቸው ለመንፈሳዊ ዓለም ይበልጥ የተጋለጡና የተከፈቱ ሊሆኑ የሚችሉ ይመስለኛል። ስለዚህም መንፈሳዊ ጥቃትንም ሆነ ምሪትን ሊይዝ ይችላል ህልም። ምንጩ ከፋ ከሆነ፤ ግራ ማጋባት ወይም ማስፈራራት ነው ዐላማው፤ ምንጩ በጎ ከሆነ ደግሞ ወይ ማስጠንቀቂያ ወይ መመሪያ ነው ባይ ነኝ። እንግዲህ ሰው በሥራ ብዛትና በሚጋጩ ጠንካራ ምኞቶች የተነሣም ከውስጥ በቀላሉ ከማይደረስበት የአእምሮው ክፍል ያንን ሐሳብ በምልክትና በተመሳሳሊት የታጀበ ትዕይንታዊ መልእክት ሊተላለፍለት ይችላል። ለምሳሌ አውሮፕላኑ ቶሎ አላደርሰ ብሎሽ የሶለን አእምሮ ምን ላይ እንዳለ ማወቅ ቢላንሽ፤ ጎይለኛው የአእምሮሽ ክፍል እንቅልፍ ሸበብ ሲያደርግሽ፤ ክንፍና ታይቶ የማይታወቅ ምትሃታዊ መንጽር አስይዞ ሶለን ክፍል በቅጽበት አስገባሽ ማለት ይቻላል።” ሲል የበለጠ ነቃ እያለች

“በል እስኪ ቀጥል የኛ ፈላስፋ። እያዳመጥኩህ ነው።” አለች።

“ከዚያም ለብዙ ጊዜ ሲያንገበግብሽና ሲያብሰለስልሽ የኖረው ጉዳይ ማለትም የሕዝባችን የአእምሮና የአስተሳሰብ ነገር እዚያው ውስጥ ተያይዞ በክፍል ሁለት ትዕይንቱ ቀረበ። ከሶለን አይምሮ ተመንጥቀሽ ወጥተሽ ባገራቱ አእምሮ ውስጥ ተገኘሽ። ያው ያንን ጨለማ ክፍል ለመክፈት ስትፈሪ ስትቸሪ ነበር። ጨለማው የማናውቀውና የምንፈራው ነገር ነው ይላሉ። ያልሸኝን መንጽር ነፋሱ

መስዶ ሲከሰከሰው ነው እንደ ምንም በፋን ከፍተሽ የገባሽውና ያን ሁሉ የዘመናት ጉዳ ያየሽው። አሁንም ሁሉም ምልክታዊ ነው ቋንቋው። እዚያው ጨለማ ውስጥ በፋም ተዘጋ አንዳች ቀዝቃዛ እጅም ፊትሽን ሲነካው ባንንሽ። በሶለንም ሆነ በአገራቱ አእምሮ ላይ ራሱሽን ሙሉ ለሙሉ ለመስጠት ብትፈልጋም፤ አቅመ ቢሰነትና ማድረግ ያለብሽን ነገር ገና ጠንቅቆ አለማወቅ ፍርሀትን ፈጥረውብሻል። አሁን ግን በውስጡ ስላለሽ ወደ ኋላ መሄድ አልቻልሽም። እንግዲህ ይህ አተረጓጎምና እንደ ምሳሌ የተጠቀምሁበት ብቻ ነው። ያው ውስጥሽ ያለውን ነው ጥልቁ አእምሮሽ ቆፍሮ ለማውጣት እየሞከረ ያለው።

“ በሌላ መንገድ ካየሽው ደግሞ የተዘበራረቀ ስሜትና በድንጋጤ እንቅልፍ ያጣ አእምሮ ውጤት ነውም ብለው አንዳንዶች ሊያስቡ ይችላሉ። ወይስ እግዜር አንዳች ምስጢር እየነገረሽ ነው? አልያስ ሰይጣን ተስፋ ሊያስቆርጥሽና ሊያስፈራራሽ የወረወረው የእንቅልፍ ፍላጻ ነው? እኔ እንጂ ... አንቺ ፍረጂ...” ብሎ ዘም አለ።

“ለምን የህልም ትርጉም ቢሮ አታቋቁምም? የምር ያዋጣሃል። አገላለጽህን ወድጀዋለሁ። እኔም ገና ምን ትርጉም እንደምሰጠው አልገባኝም ነበር። የሰው አእምሮ እኮ ባሕር ነው። ይገርማል! እኔ እምልህ እንሰሳትም ህልም ያያሉ እንዴ?”

ከት ብሎ ግቀና ... “ለምን ጠየቅሽኝ...?”

“እይ እኔ እንጂ በቃ ሰው ብቻ ከሆነ የሚያየው አት ሊስት ... አለ አይደል መንፈሳዊ ፋይዳው የሚጨምር መሰለኝ...”።

“በፊት በፊት ላይ የሚባለው እንስሶቹ ህልም አየሁ ብለው ስለማይናገሩ ለማወቅ ከባድ እንደሆነ ነበር። አሁን ላይ ያሉት የቅርብ ጊዜ ጥናቶች የሚያሳዩት እንስሳት በተለይ ደመ ሙቆቹ እንስሳት እንደሚያልሙ ነው። እንደ ጉሬላ፤ ውሻና አይጦች በመሳሰሉት ላይ የተደረገ ጥናት ህልም በሚታይበት የእንቅልፍ ክፍል ላይ ሰዎች ህልም ሲያዩ የሚያሳዩዋቸውን ባሕርያት ስለሚያሳዩ ህልም ሳያዩ አይቀርም ነው የሚባለው። እንዲያውም ምን እያዩ እንዳሉ ለማወቅም የተጠኑ ሙከራዎች ስኬት በማምጣት ላይ ናቸው። ለነገሩ እኮ የእኛ አገርም የተረት ሳይንቲስቶች ‘ዶሮ ብታልም ጥሬዋን’ ብለው የለም፤ ያው ሳይንሱም ልክ እንደዚያ ዐይነቱን ነገር ወደ ማለት መሰለኝ ያዘነበለው። ግን እኔን አትጥቀሺኝ። በምንም መመዘኛ የህልም ሌክሰፕሮት አይደለሁም።”

“ይገርማል ... ሕጻናትስ በእናትህ?”

“ያው በተለምዶ ቢያንስ ቅዥትና አስፈሪ ህልሞችን እንደሚያዩ እናታለን። በስንት ዕድሜያቸው ይጀምራል የሚለው የሚገርምሽ ባለፈው

ያነበብሁት አንድ ጥናታዊ ጽሑፍ የሚያመለክተው ገና የአምስትና የስድስት ወር ዕንስም እያሉ እንደሚያልሙ ነው። አክቲዋሊዬ እያደግን ስንመጣ፤ ህልም የማየታችን መጠን እያነሰ ነው የሚመጣው። ያው ሕፃናት ብዙ ስለሚተኙም ብዙ ያልማለ። ነገር ግን ህልማቸውን መግለጫ ቋንቋም ሆነ ጽንሰ ሐሳብን የሚያስቸል ዕውቀትና የሕይወት ልምዳቸው ጥቂት ስለሆነ ምስጢር ነው። ደግሞ አሁን አሁን ያው ልዩ በሆኑ የእንቅልፍ ጥናት ሳቦራቶሪዎች ውስጥ በሚደረጉ ጥናቶች ህልምን የሚቆጣጠረው የአእምሮ ክፍሎችና የእንቅልፍ ደረጃዎች ከሞላ ጎደል ታውቀዋል። ግን ህልም ማለት ምን ማለት ነው? ለምን እናያለን? ገና ሙሉ በሙሉ ያልተፈታ እንቅልፍ ነው። ለነገሩ ራሱ እንቅልፍም እኮ ሌላው ምስጢር ነው። የዕድሜያችንን አንድ ሦስተኛ የምንሰጥለት። አንዱ የእንቅልፍ ተግባር ስናደርግና ስንለማመድ የዋልነውን የሕይወት አጋጣሚዎች ወደ ቋሚ የትዝታ ማጎደራችን የምንሰድርበት መንገድ ነው የሚል ነው። ሌላው ደግሞ ዕንቅልፍ የእረፍት ሰዓት ቢሆንም፤ ሰንተኛ የሚነቃው የአእምሮአችን ክፍል ሥራውን ይቀጥላል። በተለይ ሰንተኛ በህልማችን ውስጥ ቀን በእውን ለከበዱን ነገሮች መልስ የምናገኘውም ይህ የአእምሮአችን ክፍል ሥራውን ሠርቶ በራሱ ቋንቋ መልሱን ስለሚሰጠን ነው ይላሉ። አረ አንቺ ልጅ መተኛት የለብሽም እንዴ? ስናወራ እንዳይነጋብሽ!”

“አይ አይ... ንቅት እንዳልሁ ነው ባክህ... ደግሞ ደስ ይላል... እሸ ሌላስ?”

“ሌላ ምን?”

“አትሟዘዝ በናትህ ስለ እንቅልፍ፤ ስለ ህልምም አውራልኝ... ደስ ብሎኛል ጨዋታው።”

“ይልቅ ካርድ ካለሽና ማውራት ከፈለግሽ የሆነ ነገር... ላውራሽ... ስለሌሊት የእንቅልፍ ህልም ሳይሆን ከነቃሁ በኋላ እሱድ ማለዳ ስላየሁት ልበል...”

“የው እንግዲህ ፍልስፍና... የቀልድህን አይደለም አይደል?”

“የቀልዲን ቢሆን እንዴት በቀለለ ... እንዲያውም የእውን ህልም ነው የሚያስፈራ... ከእንቅልፍ ህልም ትባንኛለሽ ... ከነቃሽ በኋላ ከሆነ ግን ... ቤቱን ጥለሽ መሄድ ብቻ ነው... ወይ ቡና መጠጣት...” ብሎ ማቂን ለቀቀው። ከዚያም በመኝታ ቤቱ ከምስለ መላኩ ጋር ያደረገውን ውይይትና መኝታ ቤቱ ላይ ያሉትን ሥዕሎች እንዴት እንደተረዳቸው አጫወታት። ቀጥሎም የልቡና የአእምሮውን ዕርቅ መጀመር አወራት። እርሷን በተመለከተ የተሰማውን ስሜትና ለእርሷ ያለውን ፍቅር ግን ለመናገር ድፍረትም አጣ ቦታውም አልመሰል አለው።

“እና እኔ እንጂ ከዚያ በኋላ ሌላነት ነው የሚሰማኝ። የሆነ ነገር የተገጠመልኝም ይመስለኛል፤ ወይም የተጫነልኝ እንደኮምፕዩተር ሶፍት ዌር። ለረጅም ጊዜ የተለየኝን ዘመድ ያገኘሁና ጭንቅላቴም የሁለት ሰው ሥራ ከመሥራት ያረፈ ይመስለኛል። መጀመሪያ ላይ ፍርሀትም ባደነትም አሠቃይቶኝ

ነበር። አንቺም ድንገት ስለሄድሽ እንደሆነ ተሰምቶኝ ነበር። በሌላ በኩል ደግሞ አሁን ልቤ ሙቀትና ጎይል ስለሚረጭም መሰለኝ አእምሮዬ ያለብዙ ጥረት ድሮ የማይገቡኝ ነገሮች እየገቡኝ እንደሆነ ይሰማኛል። በልብ ማሰብ እንደዚህ ነው እንዴ? በርግጥ ገና አንድ ቀኑ ነው፤ ግን ደስ ይላል መሰለኝ። ዝም ብዬ ዘባረቅሁ እንዴ ሰሊ?”

“አረ አረ ምንም መዘባረቅ የለዉም... የሚገርም ነው... የእውን ህልም አልሽው... ያው ይገርማል...! እኔ እምልህ ምስለ መላኩን መተዋወቅ ይቻላል?... ማለቴ እስከመጣ ይቆያል ወይ ማለቴ ነው።” አለች የምትለው ግራም ገብቷት፤ ሐሳብም የሆነ እውነትነት እንዳለው በማትገልጸው መንገድ ያወቀች መሰላት።

“ትቀልጂብኛለሽ አይደል?”

“በፍጹም ... እኔኮ በርግጥ የምስለ መላኩን ያህል ጥበቡም ድፍረቱም ስላልነበረኝ ነው እንጂ... አይ ኖው የሆነ ነገር ... አለ አይደል? ግን ምን ብዬ ስም እንደምሰጠው ነበር ያጣሁት... ምስለ መላኩን ዘላለም ያኑረው እቅሬቴን ነው የነገረህ... ይገባሃል አይደል ለማለት የፈለግሁት? ... ግን አሁን ስትነግረኝ ... የገባኝ መሰለኝ ... አንዳንዴ እኮ ቅርብም ሩቅም ነህ። ደግሞ አይ ቲንክ ስሜትህ በአስተሳሰብ ውስጥ ተጨቁኖ የምትኖርም ትመስለኛለህ... እኔ እንጂ ብቻ አይ ኖው ደግና ጥሩ ሰው እንደሆንህ፤ ግን በቃ ደግሞ ላለመጐዳት የምትጠነቀቅ ላለመጐዳትም ተግተህ የምትሠራ ስለሚመስለኝ ነገሩን ምን ብዬ እንደምነግርህ ግራ ይገባኝ ነበር። ምናልባት በሕይወትህ ውስጥ ትልቅ የአቅጣጫ ለውጥ የሚሰጥህ ልምምድ ሊሆን ይችላል። ሁሉም እኮ ልቡና አእምሮው ተፋቶበትና ተራርቆበት ነው የልቡ ባዕድ ሆኖ እንደሮጠ የሚሞተው” አለችው፤ አሁንም ብዙ አውርታ የልቧን ባለመግለጹ ሳትረካ።

“መሰለኝ ... እኔ እንጂ እንግዲህ ... ዝም ብዬ ሳበሰው አሁን ለጊዜው እንግዲህ ምስለ መላኩም ልቤን ተመስሎ ልቤን ሆኖ ከእኔው ጋር ተቀላቅሎአል። አሁን አንድ መላኩ ነው ያለው። አሁን እኮ አኔም እርሱም ነን አንድ ሆነን የምናወራሽ። አያስታውቅም ማለት ነው? ድምጹ አልተለወጠም እንዴ?” ብሎ ድምፁን ከጐረነው በላይ አጎርንኖ ሲሥቅ እርሷም አብራው ማቀች።

“በጣም የሚገርምሽ ለመጀመሪያ ጊዜ ዘመዶቼን ፈልጎ የማግኘት ጠንካራ ፍላጎትም ተፈጥሮብኛል። በተለይ አባቴ ማነው? የት ይሆን ያለው? ባገኘው ምንድን ነው የምለው? ምናምን የሚለውን ጥያቄ እንዴት እንደምመልሰው ባላውቅም ግን ሳም ሃው... የሚቀጥለው መመለስ ያለበት የሕይወቴ ጥያቄ መስሎ ነው የታየኝ። ምን ይመስልኛል?”

“መሊ በጣም በጣም አሪፍ ነው። አጠገብህ ብሆን ኖሮ አብሬህ ነበር የምሆር። ልቤም ጸሎቴም ካንተ ጋር ነው። ጊዜው ይመስለኛል።” አለች አስተያየቷ በእሱ ዘንድ ዋጋ ማግኘቱ አስደስቷት።

እንዲህ እንዲህ ሲያወሩ ሰዓቱ ከሌሊቱ ዘጠኝ ሰዓት ተኩል ሆነ በቺካጎ። ስለ ሶለን አደጋም የሚያውቁት ነገር ውሱን ነገር እንደሆነና ሲነጋ አንዳንድ ቦታዎች ሄዳ ለመጠየቅ እንዳስበችም ነገረችው። ከዚያም ለጊዜው ተሰነባብተው ስልኩን ዘጉት። አደጋውን ከሰማች ጊዜ ጀምሮ ለመጀመሪያ ጊዜ ደስ የሚል ስሜት ተሰማት። ወንድሟ ለሕይወቱ በሚፍጨረጨርበት ጊዜ እንደዚህ ዐይነት ደስታ ስለተሰማት ትንሽ የጸጸት ሾተል “ኮንቅላቷን ወጋት። ከባሻገር ያለውን የሶለንን ፎቶ አንሥታ ሳም አደረገችው፤ የጸጸት ስሜቷን ለማካከስ ይመስል። ቀጥሎም በርከክ ብላ ለሚቀጥሉት ጥቂት ደቂቃዎች ስለ ሶለን ጸሎት አደረገች። መላኩም ቤተ ሰቦቹን በተለይ አባቱን ማግኘት እንዲችል ተማጸነችለት። ወዲያው እዚያው ሶፋው ላይ እንቅልፍ ይሟት ጥርግ አለ። ጠዋት ሦስት ሰዓት ላይ ስትነቃ ብርድ ልብስ ለብሳ ሶፋው ላይ ተሻታለች። አባቷ ነበሩ ሌሊት ሲነሡ ኩርምት ብላ አይተዋት ያለበደትና አስተካክለው ያስተፏት። ዛሬም ለእርሳቸው ጢኖ ሚጢጢ ናት።

ልክ በአሥረኛው ቀን ነበር ሶለን ከኮማ ውስጥ የነቃው። በየቀኑ ሰሎሜ አጠገቡ እጁን ይዛ ትጸልያለች፤ የልጅነታቸውን ወሬ ታውራለታለች። በተለያዩ ጊዜያት ያጋጠሙዋቸውን አሥቂኛና የማይረሱ ትዝታዎች ታስታውሰዋለች፤ የሚወደውንም መዝሙር ትዘምርለታለች። አንድ ቀን ቀልድ እየነገረችው እያለ እጇን “ኮምቅ አርጎ ያዝ ለቀቅ ሲያደርጋት ሮጣ ለሃኪሙ ብትነግረው፤

“አይ ይሄ ብዙ ጊዜ ይታያል። ሪፍሌክስ ነው የምንለው፤ ከእርሱ ቁጥጥር ውጪ ነው። ብዙ ጊዜ ከፍተኛ የጭንቅላት ጉዳት በደረሰባቸውና ኮማ ውስጥ ባሉ ሕመምተኞች ላይ ይታያል” ብሎ ደስታዋን ቢገድለውም ሙሉ ለሙሉ አላመነችውም። ይህ የሆነው ስድስተኛው ቀን ላይ ነበረ። በማግስቱ ደግሞ ሌላ ቀልድ ስታውራለት ፈገግ ብሎ ትንሽ ጊዜ ቆየ። አሁንም ወደ ሃኪሙ መሮጥ አልፈለገችም። ለሕያው ደውላ ስትነግረው፤ ስሜቷን ሊጎዳ ስላልፈለገ ነገሩን አድሰሰብላለሁ፤ ነውም አይደለምም ሳይላት ስልኩን ሲዘጋው፤ አለመታመኗ ቢያሳዝናትም እርሷ ግን ተስፋዋ እየለመለመ ነው። በስምንተኛው ቀን ዐይኑን ከመግለጡም ባሻገር የእጆቹን ጣቶችና እግሩን የተወሰነ ማንቀሳቀሱ በሃኪሞቹ ላይ ትልቅ ደስታንና መገረምን ፈጥሯል። ቤተ ሰቡም ተስፋቸው ታደሰ። ከዚያ በኋላ ግን በእንቅልፍ መሃል ባኖ መወራጨትና አንዳንዴም በመጮኽ ድምፅ ማሰማት ጀመረ።

ከዚያም የተገጣጠመለት ሕይወት መደገፊያ ተነሥቶ በራሱ መተንፈስና

በምልክትም አንዳንድ ነገሮችን መግነዘብ ቻለ። ሃኪሞቹ ግን አሁንም የጉዳቱ ልክ ከፍተኛ ስለሆነ ምንም ዐይነት ተስፋ መስጠት አልፈለጉም። ያው ደግነቱ ሕያውም ሰላላ በቂ ማብራሪያ ከእርሱ ያገኛለ። ትንሽ ትንሽም ቢሆን ፈገግ ማለት ጀምሮአል። በየመሃሉም ‘ሶፊ ሶፊ...’ እያለ ይጣራል። ለማንም የማይገባ ነገር ዐልፎ ዐልፎ ይቀባኸራል። አንዳች ነገር እንደሚያባርረው ፊቱ ላይ ድንጋጤ ይታያል። ሰሎሜ ነገሩን ለማጣራት ሶፊ ማናት ብላ ስትጠይቀው፤ ግራ እንደገባው ሰው ትኩር ብሎ ያያትና እንባ ከዐይኑ ይፈሳል። ትንሽ ቆይቶ ደግሞ ሸለብ ያደርገዋል። ልክ በሦስተኛ ሳምንቱ ዊልቼር ላይ አስቀምጠውት በክፍሉ መስኮት አኳያ ወደ ውጭ እያዩ ሰሎሜና እናቱ ዐብረውት ሳሉ ድንገት፡-

“ጢኒ ... ስለ መጣሽ ደስ ብሎኛል ... ነፍሴ ተንሸራታ እንዳታመልጥ የያዘሻት አንቺ ነሽ” ብሎ ድንገት ሲናገር ሰሎሜና እናቷ ማመን አልቻሉም። ከዛ አከታትለው ሊያዋሩት ቢሞክሩም፤ ምንም አላወራም። ፈገግ ብቻ ብሎ የሚሉትን እንደሰማ ያህል ራሱን ነበር ያንቀሳቀሰው። ሃኪሞቹ አሁንም ሲነግሩዋቸው ብዙም የተመሰጠ ወይም የተገረመ ሆነው አልታዩም። ሶለንን መልሶ የማቋቋሙ ሥራ ወራትን እንደሚወስድና ይህም ተደርጎ እንኳ በቀድሞው ደረጃ ላይ ሙሉ ለሙሉ ሳይደርስ እንደሚችል ነው ደጋግመው የነገሩዋቸው።

ሃኪሞቹ ተስፋ ማስቆረጥ የሚወዱ ይመስላሉ። የከፋውን ውጤትም ማሳወቅ ስለሚፈልጉ አንዳንዴ በቃ ደም ያፈላሉ። በተለይ ለአበሻ አይሆኑም። አበሻ ተስፋ ይወዳል፤ የአብዛኛው ኑሮስ በተስፋ ላይ የተመሠረተ አይደል! ተስፋው ሲወሰድበት ነፍሱ ልትወጣ ነው የምትደርሰው። ሰው ሞቶ ተገንዞ መቃብሩ እንኳ እየተቆፈረ፤ ‘እግዚር ያቃል አይዘክቅሁ’ ማን ያውቃል ነፍስ ይዘራ ይሆናል’ መባልን ይወዳል። ለነገሩ እነሱም ያበዙታል መሰል፤ ያገሬውም ሰዎች የሚማረሩበት ጉዳይ ነው። አንድም ክስ ስለሚፈሩ ተስፋ ለሰው አይሰጡም ይባላል የዚያ አገር ሃኪሞች። ያልሰጡትን ተስፋ ውለዱ ብሎ ማን ይከላከላል። የዚያ አገር የፍርድ ቤት ካሳ በሚሊዮን የሚቆጠር ጠገራ ብር ስለሆነ ሰጪም መክሰስ ሳይጠናወተው አልቀረም። ሃኪም በመክሰስ ብቻ ዳኅስ ያለ ጥሪት ያፈሩ ጠበቆችም ጥቂት አይደሉም። በሌላ በኩል ደግሞ ‘እውነቱን ተናግሮ የመሸበት ማደር’ የሚለው ተረት ከእንግሊዘኛ ወደአማርኛ የተተረጎመ ተረት ሳይሆን አይቀርም ያስብላል። ፍርጥርጥ አርገው ማውራት አይፈሩም ፈረንጆቹ።

ሰሎሜም ሆነ ወላጆቿ የአደጋውን መንሥኤና የሆነውን ነገር ሁሉ ለማወቅ ያደረጉት ጥረት እጅግም ፍሬ አላገኝም። ወደ ሶለን መኖሪያ አጋርትመንት ደክመንቶቹንና ዕቃውን ለማምጣት ሂደው ነበር። አብረውት ከሚኖሩት ደባሎች አንዱ ንደኛው ከዚሁ የመግደል ሙከራ ጋር በተያያዘ ጉዳይ መታሰሩን ደርሰውበታል። ፖሊሶችም መጥተው የአንዳንድ ደክመንቶችን ፍተሻ ከማድረጋቸው በፊት፤ ሶሎ በነበረበት ቡድን ውስጥ የነበሩ ሰዎች ብዙ

ደክመንቶቹንና ላዥቶቹን ጨምረው ወስደው ነበር። ይህንን አሁንም እዚያው አፓርትመንት ውስጥ የሚኖር አንድ ጥቁር ወጣት ነው የነገራቸው። ወደ አፓርትመንቱ የሄዱት አደጋው ከደረሰ ከአንድ ሳምንት በኋላ ነው። በየሳምንቱ ሆስፒታል እየተመላለሰ የሚከታተለው መርማሪ ፖሊስም ሆነ ሌሎች የምርመራ ቡድን ሠራተኞች አደጋው ዝም ብሎ ግጭት እንዳልሆነና ምርመራው እንዳላለቀ ነግሯቸዋል። በአራተኛው ሳምንት ላይ የኤፍቢአይ መኰንኖች የሆኑ ሁለት ሰዎች መጥተው ቤተ ሰቡን አናገሩ። ከሶለን ግን ያንንም ያህል ኢንፎርሜሽን ሰላላገኙ እንደሚመለሱ ነግረዋቸው ካርዳቸውን ለሰሎሚ ሰጥተው እንደ ማስጠንቀቂያም ጠቃሚ የሆኑ ደክመንቶቹና የግል መረጃዎቹ ሁሉ ምናልባት ተሰርቀው ስለሚሆን፤ ከሬዲት ካርዱንና ሌሎች የባንክ አካውንቶቹን ካልተዘጉ እንዲዘጉ መከሩ።

በዚህ ጊዜ ሶለን 'ሶፊ ሶፊ' እያለ እንደሚወራጭና ዐብራው በአደጋው ውስጥ የነበረች ዝርልፍሬንዱ ልትሆን እንደምትችል ነገረቻቸው። የሶፊያን ጉዳይ ስትጠይቃቸው ምርመራው አሁንም በሃደት ላይ ስለሆነ ስለ እርሷ ምንም ልንነግርሽ አንችልም አሉዋት። የሶለን ስልክ በአደጋው ጊዜ ከመኪናው ውስጥ ስለጠፋ ምንም ሌላ መረጃና ቁጥሮች ሰላላገኘች ማንንም ደውላ መጠየቅ አልተቻለም። የቀረው ተስፋ ሶለን በትክክል ሲነቃ የሚሰጠው ኢንፎርሜሽን ወይም ነቅቶ ፓስዎርዱን ካስታወሰ ኢሜይሉን ከፍቶ የሚገኘው መረጃ ብቻ ነው። አለበለዚያም ይህች ሶፊያ የተባለች ምስጢራዊት ጓደኛው ከተገኘች ወይም ሶለንን ፍለጋ ከመጣች ብቻ ነው ያለው ተስፋ። ለነሰሎሚ ምርመራው አልቆ ፖሊሶቹ የሚሉትን መጠበቅ ሥቃይ ሆኖባቸዋል። ሁሉም ለምንድነው ኤፍቢአይ የተጨመረበት? ይሄ ልጅ ምን ዐይነት ነገር ውስጥ ገብቶ ይሆን? ያሸባሪነት ሥራ በሚፈጽም የወንጀል ድርጅት ውስጥ ሳያስበው ገብቶ ይሆን ወይስ በሱስ አምጪ ዕዕ ንግድ ላይ ተገኝቶ ይሆን? በዚህ የተነሳ ነገሩ ለሁሉም የባስ ግራ የሚያጋባና አስጨናቂ ሆኖባቸዋል።

ባምስተኛው ሳምንት በከፍተኛ ደረጃ ተሸሎት ከዋናው ሆስፒታል ወደ ማገገሚያ ሆስፒታል ተላለፈ። አሁን ብዙ ጥያቄዎችን በዝርዝር ባይመልስም የሚፈልገውን አዎ ወይም አይ በሚል መልስና ጥቂት ቀላል ቃላትን መናገር ጀምሮአል። በዚህ ሆስፒታል የንግግር፣ የአካል እንቅስቃሴ፣ የማግበራዊና የኑሮ ችሎታዎች ማዳበሪያና መልሶ ማቋቋሚያ ህክምና ነው የሚሰጠው። አሁን ሕይወቱ ተርፋ የለ? የሚቀጥለው ደግሞ የአእምሮውን ተግባር ቢቻል ወደ ቀድሞ ቦታው፣ ካልሆነም እስከ ተቻለው ለመመለስ ጥረት ማድረግ ነው።

የሶለን ጤና መሻሻል ለሰሎሚ ትልቅ ደስታ ፈጥሮላታል። ትንሽ ርቀት በድጋፍ መሄድ ችሎአል። የተወሰነ ይሁን እንጂ ማውራትና መጣቅም ጀምሮአል። ምግብ በእጁ መብላት ጀምሮአል። ዐልፎ ዐልፎ ትን ስለሚለው ያው በጥንቃቄ ነው እንጂ። ሃኪሞቹ ትንታው ከደረሰበት የአእምሮ መቁሰል ጋር የተያያዘ ነው ብለው

ያሰቡ ሲሆን ለረጅም ጊዜም የመተንፈሻ ማሽን የአየር ዚንቢ ጉሮሮው ውስጥ ስለቆየ ሙንቻዎቹ ሳይላሉ ስላልቀሩም ይሆናል ብለው ነው ያስረዱዋቸው። በግራ ጉኑም ከአደጋው ጋር ተያይዞ አምስት የጐድን ዐጥንቶቹ ስለተሰበሩ አተነፋፈሱ ላይ አሁንም ትልቅ ተጽዕኖ ፈጥሮአል። ትንታው ደግሞ ምግብና ፈሳሽ ወደ አየር ቢንቢ አስገብቶ አደገኛ ኢንፌክሽን ሳምባው ውስጥ እንዳይፈጥር ይፈራል። የራሱ ላይ ቁስል ሙሉ ለሙሉ ባይድንም ጠገግ ብሏል። የማገገሚያው ህክምና አድካሚ ነው። እንቅልፋ ደገና ቢሆንም አሁንም ላብ በላብ ሆኖ እየባነነ በመሃል በመሃል ይነቃል። የሰሎሚ መኖር ከህክምናው ያላነሰ ለመትረፉ አስተዋጥኦ አድርጓል ማለት ይቻላል። ትእግሥቷና ፍቅሯ ልክ የለውም። የሆስፒታሉ ሠራተኞችም በጣም ወድደዋታል።

ሶለን አሁን የማስታወስ ችሎታው በከፊል የተመለሰ ከመሆኑም ባሻገር ንግግሩም በፍጥነት እየተሰተካከለ ነው። ደጋግማ ስለ ሶፊያና ስለ አደጋው የሚያስታውሰውን ብትጠይቀውም ይህ ነው የሚባል ነገር ሊነግራት አልቻለም። ቆይቶ ግን ከሶፊያ ጋር አብረው አምሽተው ከራት ሲመለሱ መንገድ ላይ ተኩስ እንደተከፈተባቸውና እሷም እጇን እያወናጨፈች ስትሮካኽ ትዝ እንደሚለው ነገራት። ሁለት መኪኖች ከግራና ከቀኝ መጥተው ተኩስ እንደከፈቱባቸው ትዝ እንደሚለው። ዕዕ መውሰዱም ሆነ መስከራቸው ትዝ እንደማይለው ነው የነገራት። አሁንም ስልኩ የት እንዳለ ወይም የሶፊያ ስልክ ቁጥር ስንት እንደሆነ ወይም የኢሜይሉ ፓስዎርድ ምን እንደሆነ ሊያስታውስ አልቻለም። ሰሎሚም ልታስጨንቀው አልፈለገችም። እርሱ ግን መቃገጥና የሶፊያን ስም በእንቅልፍ ልቡ መጥራቱን አላቆመም። አሁንም ስለ ቡድኑ ጉዳይ ለቤተ ሰቡ ምንም ዝርዝር ነገር አላወራም። በዚህ መሃል አንድ ቀን ሻል ብሎት ሃኪሙ እንዲያናግሩት ስለፈቀደ የምርመራ መኰንኖቹ ትንሽ ሊያናግሩት ሞክረው ገና የማስታወስ ችሎታው ብዙም ስላልተመለሰ ያሰቡትን ያህል አልረዳቸውም። ስለ ሶፊያም ጉዳይ ጠይቋቸው ለጊዜው ምንም መረጃ ሊሰጡት እንደማይችሉ ነው የነገሩት። ይህም ጭንቀቱን ጨምሮበታል።

ይሄው ሰሎሚም አሜሪካ ከመጣች ሁለት ወር አለፈ። ከብሮም ከሥራ ውጪ ከዚያ አይጠፋም። ሕይወቱ ሁሉ ሆስፒታል ሆኖአል ማለት ይቻላል። ድሮም ቤተ ሰብ ስለሆነ ለሰሎሚ ወላጆች የተለየ ነገር ባይሆንም፤ ሰሎሚ ግን ነገሩ ከዚያ በላይ እንዳይሆን አሳስቦአታል። ተረኛ ሆኖ የተረ ቀን እርሷም ቅር ቅር ይላት ጀምሮአል። ደግነቱና ውለታው በጣም ነው ልቧን የነካው። ደግሞ ያሳዝናትም ጀምሮአል። በተለይ አሁን አሁን ሶለንም እየተሻለው ስለሆነ ዐልፎ ዐልፎ እናቷ ወይም አባቷ ሲኖሩ፣ ከክብሮም ጋር ወጣ ወጣ ማለት ጀምራለች። በዚህ መካከል ደግሞ ከወዳገር ቤት ከኤርትራ አሳዛኝ ዜና መጣ። ከብሮምን ሊጠይቁ ለመምጣት በዝግጅት ላይ የነበሩት እናቱ ድንገት ታመው ማረፋቸው ተነገረው። ከብሮም

እጅግ አዘነ። አንድ እገቱ ከባሏ ጋር በሥራ ምክንያት አውሰትራሊያ ነው ያለችው። ከብሮም የመጨረሻ ልጅ ነው። ቅርብ ያሉት ዘመዶቹ አክሱቱና ቤተ ሰቦቿ ሚሊዋኪ በሚባል ከተማ ይኖራሉ። ከተማው ለቺካጎ ቅርብ፣ ካንድ ሰአት ተኩል እስከ ሁለት ሰዓት የሚያስሄድ ርቀት ያለው ነው።

ይህም ሰሎሚንና ከብሮምን የበለጠ ሳያቀራርባቸው አልቀረም። ሰሎሚ ደግሞ ከብሮም ሶለን ታሞ ለዋለው ውለታ አሁን ብድር ለመመለስ የፈለገች ይመስላል። በዚህ መሃል ያለው መቀራረባቸው ግን የሚፈጥረውን መዘዝ እምብዛም ልብ ያለችው አይመስልም።

ሶለን በጣም እየተሻለው ስለመጣ አንዳንዴ ማንም አያድርለትም። የማስታወስ ችሎታውና የአእምሮው ቅልጥፍና በተወሰነ መጠን ተመልሶለታል። አሁንም ገና ሐሳቡን እንደፈለገ መግለጽ አልቻለም፤ ትንሽ አውርቶ ሐሳቡ ይጠፋበታል ወይም ተበሳጭቶ ይተወዋል። እንደ ድሮው ተጫዋችና ያሰበውን የሚናገር መሆን ገና አልቻለም። በሰብእናው ላይ ትልቅ ለውጥ ይታያል። አንድም ብዙ የጭንቅላት አደጋ የደረሰባቸው ሰዎች እንደሚሆኑት የዚያ ወጤት ሊሆን ይችላል፤ አልያም የደረሰበት አደጋና ምክንያቱ እየታወቀው ሲመጣ የገባበት የድባቱ ስሜት ሳይሆን አይቀርም። አሁን ትንሽ ትንሽ ማንበብ፣ ካባቱ ጋርም ማውራት ደስ ይለው ጀምሮአል። እርሱና አባቱ በመልክ ብቻ ሳይሆን በባሕርይም ይመሳሰላሉ።

ቀኑ የከብሮም የልደት ቀን ስለነበር ሰሎሚ እርሱን ለማስገረምና ለማስደሰት ብላ የተለየ ራት ልትጋብዘው ቀጠሮ ይዘዋል። ጆን ሃንክስ በሚባለው ረጅም ሕንጻ ላይ ባለው ሬስቶራንት ነው ልትጋብዘው ያሰበችው። ከተማዬቱንና ባሻገሩን ሁሉ የሚያሳይ 360 ሂግሪ እይታ ያለው ቦታ በመሆኑ ከብሮም ይህንን ቦታ በጣም እንደሚወደው ታውቃለች። ሬስቶራንቱ የሚገኘው ዘጠና አምስተኛው ፎቅ ላይ ሲሆን ከእርሱ በላይ ባለው ፎቅ ላይ ደግሞ ቀለል ያለ ባር ላውንጅ አለ። ቀኑ ፍንትው ያለ ስለሆነ ዙሪያ ገባው በግልጽ ይታያል። ከተማውና ሐይቁ የሠሩት የውበት ስብጥር ቃል አይገልጸውም። አረንጓዴው ልምላሜ፣ ሰማያዊው ሐይቅና የተለያየ ሕብረ ቀለማትና መጠን ባላቸው ሕንጻዎች የተዋበው የከተማው እምብርት ከላይ ሲያዩት ዕቀፋኝ ዕቀፋኝ ይላል።

ስጦታ ሽቱ ነው የገዛችለት፤ የሚወደውን ሁኅ ቦስ። እርሷም እርሱም ዘንጠዋል። ያንተ ቀን ስለሆነ አትነዳም ብላው እርሷ ናት ከቤቱ በአባቷ መኪና ይዛው ወደ ቦታው የሄዱት። ከብሮም በመጠኑም ቢሆን ቀስ በቀስ ከእናቱ ንዝን መጽናናት ጀምሮአል። ቦታው ሲደርሱ የልደት ስጦታው የጆን ሃንክስ ግብዣ ነፍሱን ነው ያምነሸሸው። በርግጥ ጥሩ ምርጫ ነበር። ከብሮም እንደ ልጅ ነው ያረገው፤ ገና እኮ ሽቱው አልተሰጠውም። ትንሽ ዞር ዞር እያሉ በመስተዋት

በታጠረው ፎቅ ውስጥ ቺካጎን ከነባሻገሯ ከታዩ በኋላ በምዕራብ አቅጣጫ ሲደርሱ ሌትግባ ያለችው ፀሐይ ቀልባቸውን ይዞ አቀመቻቸው። ይዞ መታደል ነው፤ ሁሌም የማይጋጥም ዕድል ነውና። ሳያስበው ከብሮምም እጁን ሰሎሚ ትከሻ ላይ ጣል አደረገ። እርሷም ምንም አላለችም ጠጋ ብላው ቆመች።

የፀሐይዋን መጥለቅ አይተው ጥቂት ፎቶ ተነሥተው ደውላ ወዳስያዘችው መቀመጫቸው አመሩ። ወንበሯን ስቦ በማስተካከል እርሷን ካስቀመጠ በኋላ ራሱም ተተመጠ። በመስኮት አጠገብ ስለነበር የተቀመጡት አሁንም እይታው የሚጠገብ አልነበረም። የሚጠጡትን አዘው የምግቡን ሜኑ ማየት ጀመሩ። ምግቡ እስኪመጣ ያመጣችለትን ስጦታ አውጥታ እየሰጠችው 'መልካም ልደትን' በንግሊዝኛ ዘመረችለት፤ ቀስ ብላ። ከብሮም ከፍቶ ሲያየው ደስ አለው፤ ከሰሎሚ ሽቶ። እጆቿን ወደእሱ ወስዶ ምጥጥ አድርጎ ሳማቸው። ሳታስበው ፊቷ ቀላ እንደ ማፈርም አደረጋት። ዐይን ዐይኗን እያየ እንባ ባቀረሩ አይኖቹ። "ሰሊና እኔ ምንም ቃል የለኝም። በጣም ነው የማመሰግነው። አንቺ ባትኖሪ ኖሮ የእናቱን ሐዘን እንዴት አልፈው ነበር። ደግሞ ደግነትሽና ይህንም ልደቴን እንዲህ ዐስበሽ ሰላክበርሽልኝ ቢታ፤ I have no words" ብሎ አሁንም እጁን ማሻሸት ቀጠለ።

"አረ ምንም አይደል ... አንተ እኮ በጣም ጥሩ ሰው ነህ! ከዚህም በላይ ይገባሃል። የማትለዋወጥ ጥሩ ሰው ነህ..." አለችው እጁን እርሷም በተራዋ ጭምቅ እያደረገች።

በዚህ መሃል አስተናጋጁ ምግባቸውን ይዞ ስለመጣ አትኩሮታቸውን ቀየሩ። የመጀመሪያውን አጐረሳት። ግሪልድ የሆነ ዓሳ ነበር እሱ ያዘዘው፤ እሷ ደግሞ ዶሮ። ትንሽ እንደበለ፤ "ዛሬ እንደምወዳትና አሁንም የፍቅሯ ምርኮኛ እንደሆንሁ ልንገራት?... ወይስ ዝም ብሎ እየሄደ ባለበት በራሱ ፍጥነት ይፈንዳ..." እያለ በማመንታት በሐሳብ ጭልጥ ብሎ ሲሄድ ያዘችው።

"አረ ከብርሽ... በሐሳብ ... ተንሸራተህ ከፎቅ እንዳትከሰከስ ... አሁን ሌላ ሰው ደግሞ ማስታመም አንፈልግም" አለችው እየቀለደች።

"አሁ ... አሁ ... ሁሉም አይደል ... ይገርማል እኮ!" አለ ራሱን ለመመለስ እየታገለ። "ምን?" አለችው። አሁን ደግሞ እሱ ፊቱ ላይ ማፈር ይታይበታል። ያሰበውን ያወቀችበት ስለመሰለው ሳይሆን አልቀረም። ቦርሳዋ ውስጥ ያለው ስልክ ሲጮሽ ለማንግት ዞር ስትል መልስ ከመስጠቱም ተገላገለ። የሚለውን ለማስብ ፋታ ያገኘ መሰለው። ስልኩን አውጥታ ስታየው ሕያው ነው።

"ሃሎ ... ሕያዊ ሰላም ነው?" ስትለው ደምሁ ተለዋወጠባት።
"እም ባክሽ ትንሽ ችግር አለ...እምምም"
"ምንድነው? ቢቢ ደገና ነው? ምንዴነው?" እያለች ተተረማመሰች።

“በቢን ራት ሲበላ ትን ብሎት ... በቃ አለ አይደል አየርም አጥሮት አሁን ወደ ዋናው ሆስፒታል ባንቡላንስ ወስደውታል። እኔም ወደዚያው እየሄድሁ ነው። ማሣም አብራው ናት። ከቻልሽ እዚያው እንገናኝ። ረጋ በዪ ደግሞ። የት ነሽ?”

“ወይኔ ... እሸ መጣሁ ... እዚህ ከተማ ከክብሮም ጋር ነኝ ... አልነግረሁህም?”

“አው ... አዎን ረሳሁት ... ድንጋጤውም ነው መሰለኝ ... እስኪ ክብርሽን ላናግረው ...”

አሁንም የምታደርገውን አጥታ እንደተለመደው እንባዋ ቀደማት ... ስልኩን ለክብሮም ሰጠችው። “ግይ ሕያዌ ምንድነው? ... ሶለን ደገና አይደለም እንዴ?”

“ምን ባክህ ያው ትንታ ያስቸግረው የለ? ራት ሲበላ aspirate አረገ መሰለ ... ወደ ድንገተኛ ክፍል ወስደውታል ... እኔም እዚያው እየሄድሁ ነው ... ደግሞ ... happy birthday bro..”

“thanks... በቃ አሁኑኑ መጣን ዳውን ታውን ነን ... መጣን...”

“እሸ. will see you እዚያው ... ቀስ በሉ” ብሎ ስልኩን ዘጋው።

ሐሳባቸውን ከፍለው ወደ መኪናቸው ገመገሙ። አሁንም እያለቀሰች ነው ሰሎሚ። ክብሮምም እያባበላትና የሚለውን ዐጥቶ።

“ሰሊና he will be okay” የሚለውን ማጽናኛ ቃል እየደጋገመ ትከሻዋን እያባበሰና መታ መታ እያደረገ መኪናቸው ጋ ደረሰ። ከሆስፒታሉ ብዙም ስለማይርቅ ከሕያው ቀድመው ደረሰ። ሶለን ግን አተነፋፈሱ ጥሩ ስላልነበረና ወደ አየር ያደረገው የገባው ምግብ የፈጠረው የመተንፈስ መታወክ ለሕይወቱ አሥጊ ጉዳይ ሆኖ ስለተገኘ፤ እንደገና ወደ አይሲዩ ገብቶ የመተንፈሻ ማሽን ተደርጎለት ተኝቶአል። ለአዎር ጊዜ መተንፈስና የልቡም ምት ቆሞ ነበር። አሁን ሙሉ በሙሉ ራሱን አልሳተም። ሰሎሚ ደግሞ የጥፋተኝነት ስሜት አያውቃት ነው። ራስ ወዳድ ሆኖ ሶለንን ጥላ ሄዳ ከክብሮም ጋር ሲዝናኑ ይህ ስለደረሰበት፤ የእሷ ጥፋት አድርጋ አሰበችው። የሠራቸውን ሁሉ ያፈረሰችው መሰላት። የህልሟ ፍጻሜና የሶለን ፍጻሜ አንድ እንዳይሆን ፈራች። የሶለንን ሕይወት የማዳን ተስፋ በሩ ከኋላዋ የተዘጋባት መሰላት። በዚህ ጊዜ ክብሮም ከኋላዋ መጥቶ ለማጽናኛት እጁን ትከሻዋ ላይ ሲያደርግ፤ በቅርብ ታጥቦት የነበረው የእጁ ቅዝቃዜ ዐንገቷን ሲነካው ደንብራ ዘለለች። ከህልሟ ጋ ተገጣጥሞባት። እሱም ፈጽሞ ያላሰበው ነገር ስለነበር ደንገጥ ብሎ እጁን ሰበሰበ።

“ይቅርታ ሐሳብ ውስጥ ግብቼ ደነገጥሁ” ብላ ለማስተባበል ሞከረች። እሱም የሚያደርገውን አጥቶ እጁን ወደ ኪሱ ውስጥ ከተተ። ለጊዜው ማንም ምንም ማድረግ አልቻለም። ደስ የማይል እርግጠኝነት ያጣ የዝምታ ድባብ የሁሉንም ከንፈር ሽብቦ ያዘ።

ፍለጋ

ከሰሎሚ በድንገት ወደ አሜሪካ መሄድ በኋላ የመላኩም ሕይወት ብዙ ለውጦችን አስተናግዷል። ለውጡ ደግሞ ያደኗር ብቻ ሳይሆን ያስተሳሰብም ቁምር ነው። ቶሮንቶ እያለ ለአንድ ዓመት ጓደኛው የነበረችና እጅግ ትወደው የነበረች ልጅ፤ ግንኙነታቸው ከመቋረጡ በፊት ሁልጊዜም የምትለው ነገር አሁን ገና ነው እውነት እንደነበር እየገባው የመጣው። “ተወዳጅነትህን ያበዛው መውደድ አለመቻልህን ለመደበቅ በምታደርገው አእምሮአዊ ጥረት ምክንያት የምታሳየው ጥሩ ማንነት ነው” ትለው ነበር። “ከሎንቶላትህ ቀንሶ ልብን ቢጨምርልህ፤ ግሩም አፍታሪ ይወጣህ ነበር” በማለት ጎፈሬውን እያሻሸች እውነቱን ልትነግረው ብዙ ጥክራ ነበር። ልጅቷ ሳይኮሎጂስት ወይም ፈላስፋ አልነበረችም። አንባቢ ነጋዴ ብቻ ነበረች። ካሥራ ሁለተኛ ክፍል ያልዘለለች ብትሆንም በመቶዎች የሚቆጠሩ መጻሕፍትን ያነበበች ከመሆኑም በላይ፤ ከተፈጥሮ በጣም ቅርብ ያለው ኑሮ ትኖር ነበር። አንዳንዴ አበሻ መሆኑንም ይጠራጠረው ነበር፤ በአኳኋኗና በአስተሳሰቧ።

ገና ያሥራ ስምንት ዓመት ልጅ ሆና ነው ከቤተሰብ ወጥታ ራሷን ለመቻል ደፋ ቀና ማለት የጀመረችው። ከጓደኞቿ ጋር አብራ በመኖር ጥቃቅን ሥራዎችን ጀምራ፤ በሁዋላም የራሷን ትንሽ ሱቅ ከፍታ በተጨማሪም ብዙውን ነገር በእንተርኔት ላይ ነበር የምትነግደው። የምትሸጣቸው ነገሮች ደግሞ በቀላሉ የማይገኙ ጥቃቅን ገጣጪዎችና ከየአገሩ የመጡ ለየት ያሉ ታሪካዊና ጥንታዊ ቅርስ ነክ ነገሮች ናቸው። ላቅ ያለ የቀለም ማቀናበር ችሎታና ቅርጽን የማሰባጠር ተስጥዎም አላት። ነገሮችን ስታሰካካቸው ውብ ነገር ይወጣቸዋል።

ሚሚ ያኔ መላኩን ቆፍራ ቆፍራ በችግሩ ምንጭ ላይ ባትደርስበትም፤ የነገሩን ገረገራ ለመርገጥም ቢሆን የቻለችው እሷ ብቻ ነበረች። በክርክር መላኩ ቢያሸንፍም፤ ሚሚ ግን በመጨረሻ ሎንቶላትህን ብወደውም፤ ለማፍቀር የምደርስበት፤ ደግሞም የረጋቤን ያህል ሊያፈቅረኝ የሚችል ልብ ስለሌለህ ካንተ ጋር መቆየት አልችልም ብላው ነው የተለየችው። ሲለያዩ መላኩ በጣም ነበር የተገባው። እሷን የማጣቱንም፤ የተለያዩበትም ምክንያት በልቡ ስላልገባው በሙግት ሊመልሳት ቢሞክርም አልቻለም፤ የባሰ አራቃት እንጂ። እሱ ከሙግት